

Nebraňte dětem přicházet

Podněty pro dětské katecheze při bohoslužbě

VI. díl

Podle evangelií ze středy a pátku příslušného týdne

Jana Zehnalová

A.M.I.M.S.
Apostolatus Mariae Immaculatae Matris Spei
(Apoštolát P. Marie Neposkvrněné - Matky Naděje)
Vranov nad Dyjí - Přímětice - Bítov
A. D. 2018

Název: Nebraňte dětem přicházet
Autor: Jana Zehnalová
Kresba na titulu: Veronika Hamerníková
Vydal: A.M.I.M.S., Vranov nad Dyjí - Přímětice - Bítov
Rok vydání: 2018
Vydání: první
Zpracovali: členové společenství FATYM Vranov nad Dyjí a Přímětice

S církevním schválením Biskupství brněnského č.j.: Ep/1096/18 ze dne 8. září 2018

Pro církevní potřebu vytiskl A.M.I.M.S.

Kompletní on-line texty většiny publikací, které vydává A.M.I.M.S., najdete na internetových stránkách FATYMu www.fatym.com. Zde si také můžete objednat knihy v tištěné podobě jen za příspěvek na tisk a poštovné.

Pár slov na úvod

Kniha, kterou máte před sebou, je šestým dílem série knih „Nebráňte dětem přicházet“. Jako všechny předchozí je určena především pro katechety, kteří mají na starosti dětské katecheze během bohoslužeb. S úspěchem ji však využívají také kněží jako inspiraci pro kázání na dětských mších nebo učitelé náboženství při opakování a prohlubování probraného učiva.

Obsah knížky je zaměřen především na děti mladšího až středního školního věku, ale mírně upravené náměty lze podle reakcí z dříve uvedených dílů dobře využít u všech věkových kategorií posluchačů. Základem pro jednotlivé katecheze jsou vždy liturgická evangelní čtení příslušného týdne během školního roku. Cílem je vzbudit zájem účastníků a vtáhnout je do dění, které nám evangelium zprostředkovává tak, aby se téma stalo pro posluchače srozumitelné, zajímavé, zapamatovatelné a použitelné do života. K tomu se často používá dialog, který je v části pro odpověď dětí v textu naznačen tečkami, zatímco pokyny pro katechetu (kněze) jsou vyznačeny kurzívou v závorce. Katecheze vycházejí ze zkušeností dětí a jim známých situací. Mnohé jsou proto uvedeny příběhem z běžného života. K rozmanitosti provedení přispívají také drobné aktivity, dramatické metody, využití příslušných pomůcek nebo práce s flanelogramem. Katecheze nejsou náročné na místo ani na využívání techniky nebo internetové připojení. Na konci každé katecheze je heslo, které podtrhuje hlavní myšlenku. Pro lepší zapamatovatelnost je vhodné je zapsat a během bohoslužby umístit na dobře viditelné místo.

Kniha je vlastně dvojknihou použitelnou pro bohoslužby během dvou školních roků. Je rozdělena do dvou oddílů. První díl vychází z evangelií čtených ve středu příslušného týdne, druhá část knihy se zaměřuje na téma pátečních evangelií. Katecheze jsou jen náměty. Lze je upravovat dle vlastních potřeb a představ.

Přeji váženému čtenáři, aby se mu s touto pomůckou dobře pracovalo.

Autorka

NÁMĚTY NA KATECHEZE

VYCHÁZEJÍCÍ ZE STŘEDEČNÍCH EVANGELIÍ

Mějme vzor v jednání Pána Ježíše (začátek školního roku)

Lk 4,38-44 (evangelium ze středy 22. týdne v mezidobí). Uzdravení Petrovy tchyně.

Pomůcky: tabule s nadpisem *Rozvrh školy Pána Ježíše*, křída, několik školních rozvrhů

Dostali jste už ve škole rozvrh? ... (*ukázat*). K čemu je rozvrh hodin? ... Ano, abychom věděli, kdy a co máme dělat, na jaké předměty se kdy připravit, čemu se kdy budeme učit. Takže už víte, že se letos budete učit třeba čtení, psaní, matematiku. ... Co ještě? ...

Dnešní evangelium je do jisté míry také takovým rozvrhem. Říká nám, co se máme učit v duchovní oblasti. Učitelem je sám Pán Ježíš a učebnicí Bible, ze které jsme před chvílí četli. Evangelista Lukáš zaznamenal příběh, který bychom mohli rozdělit na tři podstatné části. V první Pán Ježíš uzdravil Petrovu příbuznou a další nemocné, které mu přinášeli nebo přiváděli. Vkládal na ně ruce a *pomáhal* jim od nemocí. Když bylo ráno, odešel na klidné místo, aby *se modlil*. Potom však musel odejít, aby vykonával své *hlavní poslání*, aby hlásal lidem zvěst o Božím království.

Tyto tři principy - pomoc (služba) druhým, modlitba a hlavní poslání (*zapsat na tabuli*) - by měly být oněmi třemi předměty, na které bychom se letos mohli jako křesťané zaměřit. Pomáhat a modlit se, to víme, co znamená. Ale co se rozumí pojmem hlavní poslání? Dovedl by to někdo vysvětlit? ... Ano. Znamená to být dobrým žákem, dobrým sourozencem, dobrým dítětem, třeba dobrým rodičem, dobrým pracovníkem, odborníkem ve svém oboru. Znamená to dělat svěřenou práci jako dobrý člověk a dobrý křesťan. Aby se nám tento rozvrh dařilo po celý školní rok plnit, k tomu si dnes budeme vyprošovat Boží pozhánání.

Heslo: Mějme vzor v jednání Pána Ježíše.

Přímluvy:

Děti si na svých místech v lavicích připraví „vybavené aktovky“. Budou z nich vytahovat a zvedat vždy to, o čem se bude právě mluvit.

•Pane, přinášíme si **aktovky**. Jsou plné věcí, které budeme během školního roku potřebovat. Pomáhej nám, abychom si tak jako ukládáme věci do aktovky, dokázali do svého srdce ukládat zážitky ze setkání s Tebou.

•Pane, přinášíme si **pouzdro**. Chrání naše tužky a pastelky před ničením. Prosíme, chraň po celý rok naši duši před špatnými myšlenkami a skutky, které ničí naši duši.

•Pane, přinášíme si **tužky a psací potřeby**. Dej nám dostatek moudrosti, abychom je používali jen k psaní dobrých věcí.

•Pane, přinášíme si **gumu**. Mažeme s ní chyby, které neměly vzniknout. Chyby špatných skutků se gumou smazat nedají. Dej nám touhu po svátosti smíření, v níž nám naše chyby odpouštíš.

•Pane, přinášíme si **pastelky a fixy**. Bez nich by naše kresby byly smutné. Všechny barvy pocházejí od tebe. Ty jsi pro nás stvořil krásný a barevný svět. Nauč nás, jak nejlépe ti máme za všechno tvé stvoření v modlitbě děkovat.

•Pane, přinášíme si **sešit**. Budeme si do něj zapisovat spousty důležitých věcí pro život. Osvěcuj naši mysl, abychom si ty opravdu důležité věci pro věčný život zapisovali do svého nitra.

•Pane, přinášíme si **pravítko**. Pomocí něj děláme rovné čáry. Pomáhej nám, abychom vždy dokázali i přímo a rovně také jednat.

•Pane, přinášíme si **svačinu**. Je pokrmem pro tělo. Povzbuzuj, prosíme, naši touhu po duchovním pokrmu, ve kterém se nám dáváš ty sám.

Spoléhejme víc na Boha než na člověka

Lk 6,20-26 (evangelium ze středy 23. týdne v mezidobí). Blahoslavenství.

Pomůcky: maňásek s batůžkem na zádech, v batůžku nápisy *majetek, jídlo, spokojenost, kamarádi*

V dnešním evangeliu se několikrát opakuje slovo „*blahoslavený*“. Je to slovo, které se běžně neuzívá. Ještě tak blaho - přání, ale blaho - slavený? Asi všichni znáte spíš ono blaho - přání. Při něm přejeme druhému blaho, tedy spokojenost, štěstí. Kdo by nechtěl být šťastný? Před chvílí jsme z úst Pána Ježíše slyšeli, co znamená být opravdu šťastný: *blahoslavený*.

Pojdeme si to společně ještě jednou. Tedy - společně s vámi i s mým malým pomocníkem. (*Vytáhnout maňásku Martínka už navlečeného na ruce, nenavlékat před publikem!*) Dokázali byste říct, co všechno člověk potřebuje? Resp. co byste chtěli mít? ... (*Můžeme nechat děti jmenovat.*) Shrneme. Martínek má na zádech batůžek. Když jedete na výlet, možná máte podobný. Jsou v něm všechny věci, bez kterých se

neobejdete. V tomto batůžku by to mělo být stejné. *(Postupně vytahujeme z batůžku jednotlivé listky a vysvětlujeme.)*

Majetek. Člověk potřebuje nějaký majetek: dům, v němž bydlí, jeho vybavení, oblečení, věci do školy, k práci i zábavě, peníze.

Jídlo. K životu nutně potřebujeme jídlo, pití, občas nějakou dobrůtku navíc.

Spokojenost. Kdy jsme spokojeni? Když nás nic nebolí, všechno nám jde, daří se nám, máme klid, žijeme v míru se sebou i s druhými lidmi.

Kamarádi. Osamělý člověk nebývá spokojený ani šťastný. Jsme stvořeni tak, abychom žili s druhými lidmi, povídali si s nimi, navštěvovali se, pomáhali si.

Mnozí lidé tohle všechno mají a cítí se proto docela šťastní. Možná by chtěli ještě více majetku, více přátel, více a lepší jídlo, ale vlastně jim nic nechybí. Je jim tak dobře. V tomto světě si vystačí. Pán Ježíš však varuje. Tohle není pravé štěstí. O všechno toto může člověk přijít: může onemocnět, ztratit chuť k jídlu i přátele, přijít o majetek. Vše, na čem si zakládal, může pozbyť. Proto slyšíme v evangeliu ono „běda vám“.

Naopak ten, komu se něčeho nedostává, nemusí být smutný. Bůh oceňuje jiné věci než lidé tohoto světa. Lépe je leccos nemít, nechtít hned a všechno, ale být spokojený s málem a mít své srdce stále otevřené pro druhého člověka a pro Pána Ježíše. On nám svou přítomností zaručuje pravé štěstí, blahoslavenství, které je už zde na zemi a přesahuje i do života na věčnosti.

Heslo: Spoléhejme víc na Boha než na člověka.

Chvála je lepší než kritika a stálá nespokojenost

Lk 7,31-35 (evangelium ze středy 24. týdne v mezidobí).

„Hráli jsme vám a vy jste netancovali, naříkali jsme a vy jste neplakali. Jan Křtitel nejedl chléb a nepil víno, nebyli jste s ním spokojeni. Ježíš jí chléb a pije víno a vytýkáte mu to.“ Slyšeli jsme v Evangeliiu. Co vytýkal Pán Ježíš svým posluchačům? ... Ano. Stálou nespokojenost. Možná to slyšíte doma: „Ty jsi stále s něčím nespokojená, nespokojený! Tobě není nic dobré! Ty pořád něco, někoho kritizuješ! Ty jsi pořád proti! Ty máš ke všemu výhrady!“

Pro představu si tato slova zkusíme vyjádřit pohybovou hrou. Potřebuji na ni dva dobrovolníky. *(Vybereme dva účastníky a poučíme je, jak mají jednat. Zatímco jeden se snaží stát k druhému čelem, druhý to nechce připustit. Výsledkem by mělo být, že zatímco se jeden odvrací, druhý kolem něho různě obíhá, aby mohl stát čelem k obličejí druhého.)* Pomocník, který se v naší hře snažil být proti druhému, se dost naběhal. Podobně v životě ten, kdo je stále v opozici proti druhému, je stále s něčím nespokojený, nemá moc klidu. Zbytečně se o něj sám obírá. A obírá se nejen o klid, ale někdy i o přátele. Zvláště když si stále na něco stěžuje, není s ničím spokojený.

Spíše než co chvíli někoho kritizovat, je lepší snažit se na druhém najít něco, za co ho můžeme pochválit. Myslíte, že by se našel někdo, kdo by teď přede všemi uměl někoho, kdo je tady, pochválit? Pokud ano, pak prosím toho, kdo chce chválit, aby přišel sem za mnou. *(Dobrovolník si pak podle instrukcí zavolá toho, jehož chce chválit. Dbáme na to, aby oba stáli bokem k přítomným a bylo jim tak aspoň trochu vidět do tváře. Po vyslovení pochvaly oba účinkující propustíme.)* Všimli jste si, jak se tvářil chválicí a chválený? Oba se usmívali. V hebrejštině znamená slovo „chválit“ totéž co „zářit“. Člověk, který chválí druhého, září úsměvem, který rozžihá radost v srdci chváleného.

Zda je lepší být usměvavým nebo zamračeným, na to si můžeme odpovědět každý sám.

Heslo: Chvála je lepší než kritika a stálá nespokojenost.

I při konání dobra můžeme zažít neúspěch a odmítnutí

Lk 9,1-6 (evangelium ze středy 25. týdne v mezidobí). Poslání Dvanácti.

Skončily prázdniny, začala škola a na vývěsce u kostela se objevil rozvrh s vyučovacími hodinami náboženství. Jitka hledá svou hodinu a zároveň myslí na Katku, která se během prázdnin odstěhovala. Škoda, že už tady není. Byly nejen velmi dobré kamarádky, ale chodily spolu i na náboženství, na spolčo a do kostela. S kým tam teď bude Jitka chodit? V duchu probírá všechny spolužačky. Třeba by se mohla zeptat Zuzky, která přestoupila z jiné školy. O prázdninách se párkrát potkaly a zdálo se, že by z nich mohly být kamarádky. „Zuzko,“ oslovuje hned následujícího dne novou spolužačku, „nechtěla bys se mnou chodit na náboženství?“ „Cože?“ nechápe Zuzka. „Proč zrovna na náboženství?“ „Protože je to tam fajn. Aspoň mně se tam moc líbí. Baví mě příběhy o Pánu Ježíši a Bohu, které se povídají, občas hraje hry, povídáme si, soutěžíme a tak. Však pojď se mnou a uvidíš!“ „To jsi teda uhodla. Tam s tebou chodit nebudu,“ odbyla Jitku Zuzka, otočila se zády a vykročila na druhou stranu třídy. Jitka zůstala zaraženě stát. S tak příkrým odmítnutím nepočítala.

Možná máte podobnou zkušenost. Možná jste zkoušeli někoho přivést blíž k Pánu Ježíši a víte, že se to někdy nepodaří. Na takovou možnost připravoval Pán Ježíš i apoštoly, když je posílal hlásat Boží království. Na cestu je vybavil vynikajícími dary, které jim měly pomáhat: dal jim sílu a moc vyháňet zlé duchy a léčit nemoci. Nic jiného nepotřebovali. Pokud je lidé přijmou, dobře. Když ne, není třeba být nešťastný, není třeba své poslání vzdávat, ale prostě jít dál.

S odmítnutím se můžeme setkat v kterékoliv oblasti lidské činnosti a lidských vztahů. Jste přesvědčeni, že přicházíte s dobrou věcí nebo nápadem, a přesto nemáte úspěch, někdy dokonce zažijete zklamání či posměch. To všechno patří k životu mezi lidmi. Zažili to i apoštolové, přestože se mohli prokázat Ježíšovými zázraky. Jistě nebyli všude přijati. A přece mezi dary, jimiž je Pán Ježíš vybavil na cestu, nebyl žádný trest pro ty, kteří je odmítnou, ale jen přátelská rada apoštolům: „Když vás někde nepřijmou, při odchodu si vytřeste prach ze svých nohou na svědectví proti nim.“ Jinými slovy: přeneste se přes to a jděte dál.

Ani my nebuďme malomyslní, když se nám něco nedaří, když druzí neocení naše dobré nápady. Jak radil Pán Ježíš: vytřesme prach z obuvi a jděme dál.

Heslo: I při konání dobra můžeme zažít neúspěch a odmítnutí.

Chceš vůbec Ježíše následovat?

Lk 9,57-62 (evangelium ze středy 26. týdne v mezidobí). Následování Ježíše.

„Pojďte, půjdeme dnes naproti tatínkovi!“ vybízí maminka své děti. „Ano, ano, jdeme!“ volá nadšeně Adámek, žene se k mamince a táhne ji ke dveřím. „Počkej, Ádi, přece si musíš aspoň umýt ruce a pusku po svačince a také se převléknout z ušpiněných tepláčků,“ mírní synka maminka. „A co ty?“ obrací se maminka na Bědu. „Ty s námi nejdeš?“ „Ale jo, půjdu,“ opáčí starší Bedřich. „Jenom si potřebuju něco dodělat na počítači,“ dodá a zabere se do psaní na facebooku. „Já bych šel,“ ozve se Cyril, který dosud mlčky přihlížel. „Budeme ale včas zpátky? Víš, nevím, jestli bych pak ještě stihl něco, co jsem si naplánoval.“

Že vám tento rozhovor maminky s jejími třemi kluky dnešní evangelium moc nepřipomíná? Tak se na to podíváme.

Pán Ježíš už tři roky zvěstuje lidem Boží království a zve je k následování. Lidé reagují různě. Někteří se k němu bez velkých průtahů přidávají a stávají se jeho apoštoly, jiní přicházejí a zase odcházejí či Ježíše jen zpozrdají sledují. Evangelium nám dnes ukazuje tři konkrétní muže, s nimiž se Pán Ježíš setkává. Ten první nám může trochu připomínat Adámka z předchozího příběhu. Vypadá, že je nadšený a ochotný hned se připojit. Je však dobře připraven? Pán Ježíš ho upozorňuje, že být s ním neznamená zajištění, slávu ani jiné výhody. Proto, abychom se stali Ježíšovým kamarádem, následovníkem, musíme být ochotni něco dělat. Kupříkladu se něčeho vzdát, byť jen času, který bychom jinak trávili třeba na počítači, jak ukazuje druhý případ. Muž z evangelia souhlasil: „Ano, Pane, půjdu, ale napřed mi dovoľ, abych pochoval svého otce.“ Možná v nás zatrne: copak nemohl jít aspoň nachystat pohřeb? Vždyť tenhle důvod se přece dá pochopit! Ano, v našich podmínkách to tak vypadá. Jenže ono *pochovat svého otce* v mluvě Izraelitů znamenalo povinnost starat se o svého otce ve stáří a dosloužit mu až do smrti. To samozřejmě může trvat desetiletí a následování Pána Ježíše se tedy odsouvalo až na neurčitou dobu někdy v budoucnu. Třetí muž se jeví jako nerozhodný. „Šel bych, Pane, ale uvidím, co tomu rozhodnutí řekne má rodina.“ Šel bych, ale...

Stejně typy lidí existují i dnes. Pán Ježíš stále vybízí k následování. Lidé se zajímají o jeho učení, čtou Bibli, zajdou si do kostela. To je moc dobře. „Pojď se mnou!“ nabízí Pán Ježíš. A mnozí váhají stejně jako kluci, které vybídla maminka k cestě za tatínkem: „Ano, jistěže půjdu, ale...“

Jak asi dopadl náš příběh ze začátku? Odešla maminka nakonec sama nebo některý z kluků se stihl k ní připojit? Nevíme. Pokud však chtěli jít za tatínkem, museli se brzy rozhodnout. Čas totiž stále plyne a není dobré jen váhavě a nerozhodně stát.

Heslo: Chceš vůbec Ježíše následovat?

Pane, nauč nás správně se modlit

Lk 11,1-4 (evangelium ze středy 27. týdne v mezidobí). Nauč nás se modlit.

Pomůcky: flanelogram - otevírá se až ve chvíli, kdy se vracíme k textu evangelia

Kdy jste doma nejraději? ... Možná když něco slavíte, když dostáváte dárky, o Vánocích. Filip měl tohle všechno také rád, ale nejraději měl chvíle, kdy maminka přicházela z práce. Bývala docela unavená a potřebovala si trochu odpočinout před další prací v domácnosti. Uvařila si čaj a sedla ke stolu. To byl Filipův čas. Vypnul počítač a sedl si k mamince. Někdy ji chvíli tiše pozoroval, než začal povídat. Maminku zajímalo vše: co dělal, jak se měl, co viděl po cestě do školy a ze školy. Na oplátku se dovídal, jak se celý den prožívala maminka. Někdy se Filipovi zrovna nedařilo. To se pak schoulil do maminčiny náruče a zavřel oči. Věděl, že maminka mu rozumí, že je u ní v bezpečí.

Když apoštolové pozorovali Pána Ježíše při modlitbě, bylo jim jasné, že jeho modlitba je jiná než jakou vídávali u Janových učedníků. (*Flanelogram s Ježíšem na osamělém místě ve skále.*) Ježíš se modlil vždy v ústraní, sám, často brzy ráno, v době, kdy ostatní ještě spali. Apoštolové si byli jisti, že právě modlitba dodávala Ježíšovi tolik nutnou sílu, svěžest a klid, které potřeboval při dnech naplněných uzdravováním nemocných, učením, diskuzemi s farizeji i putováním od města k městu. Na vlastní oči viděli, že modlitba u Ježíše není nějakým odříkáváním naučených slov, ale prožíváním hlubokého opravdového vztahu k Bohu. Proto k němu přicházejí (*odstranit klečícího Ježíše a nahradit stojícím, přidat dvě skupinky učedníků stojících proti Ježíšovi*) a prosí: „Pane, nauč nás se modlit.“ Ježíš souhlasí. Ochotně jim předává to, co sám cítí: „Když se modlíte, říkejte: Otče, posvět se jméno tvé. Přijď království tvé...“ Nebylo to nic nového. Pán Ježíš jen opakoval to, co už dříve apoštolové učil. Důraz však nedával ani tak na slova, ale na postoj srdce, na opravdový vztah s Někým, kdo nás má bezmezně rád a s kým je nám dobře podobně jako Filipovi s maminkou na začátku našeho příběhu.

Spolu s Pánem Ježíšem modlitbou Otče náš zdravíme Boha jako svého Otce, kterému vzdáváme díky a plně mu důvěřujeme. V další části pak prosíme za věci, které nutně potřebujeme k životu, prosíme za odpuštění a posilu v boji proti zlu.

Modlitbou Otče náš nám Pán Ježíš otevírá cestu k samotnému srdci Pána Boha. Máme se ji nejen modlit, ale také přijmout svým vlastním srdcem a dokládat způsobem svého života.

Heslo: Pane, uč nás správně se modlit.

Proživej svoji víru ve všech rovinách svého života (k Misijní neděli)

Lk 11,42-46 (evangelium ze středy 28. týdne v mezidobí). Odvádíte desátky, ale...

Pomůcky: klubko provázku, listy s písmeny M, O, S, T

„Myslela jsem, že jsi s Ivou kamarádka,“ zlobí se paní učitelka. „Proto jsem tě požádala, abys jí zanesla úkoly. To jsi sice udělala a já ti za to děkuji, avšak to, co následovalo, o pravém kamarádství příliš nesvědčí,“ dodává. Třída tiše naslouchá. Kdo chce a ví, oč se jedná, může si z výtky paní učitelky pro sebe odvodit, co je a co není kamarádké jednání a může se podle toho sám chovat.

Podobný význam má i dnešní evangelium pro nás. Pán Ježíš „se zlobí“ s farizeji, kteří se mezi Židy těší všeobecnému uznání. Sice správně odvádějí desátky a zachovávají celé obrovské množství příkazů a zákazů Mojžíšova zákona, což jim přináší další úctu a vážnost mezi lidmi, ale o spravedlnost a lásku k Bohu, kterou vyžaduje Ježíš, jim příliš nejde. Kdo z nás chce, může si z Ježíšových výtek vzít poučení do vlastního života.

Farizeové se podle Pána Ježíše příliš často zaměřovali na to, co je vidět a skrytý rozměr víry jim unikal. Jak my dnes prožíváme svoji víru?

(*Zavoláme čtyři pomocníky a v aktuálních chvílích jim dáme do rukou příslušný list, který budou viditelně držet před sebou.*) K otázce, jak prožíváme svoji víru, by nás měla vést i nastávající Misijní neděle. Lidé na celém světě se v ten den modlí za misie i za sebe navzájem, za známé i neznámé lidi daleko od nás i za ty, kteří jsou nám blízko, za lidi sympatické a přátele i za ty, kteří nám sympatičtí nejsou, a mezi přátele bychom je nezvali. (*První pomocník dostává písmeno M.*) Nestačí se však za druhé jen modlit a jinak se o něj nestarat. Přát někomu dobro, znamená něco vydat ze sebe, byť jen čas, úsměv nebo dobré slovo. I takové drobnosti mohou být pro nás obětí, službou obětavosti. Misijní neděle je spojena s konkrétními projevy obětí. (*Druhý pomocník ukazuje písmeno O.*) Oběť se při Misijní neděli obecně vyjadřuje peněžní sbírkou, která je určena na projekty v nejchudších státech světa, ale obětovat se dá i čas pro druhého, nemoc, bolest, úspěch i cokoli jiného, co za nějakým účelem odevzdáme Bohu. Za druhé se modlím, něco pro ně dělám, obětují něco ze sebe, protože mi na druhém záleží. Soucítím s ním. Jsem s ním solidární. (*V rukou třetího pomocníka by se mělo objevit písmeno S.*) Solidarita představuje ochotu k pomoci a podpoře druhého, ke spolupráci, k účasti na radosti i bolesti druhého, nevstíravý zájem a přátelství. (*Poslední pomocník zviditelňuje písmeno T.*) T znamená tvořivost, něco, o čem si myslím, že udělá druhému člověku i Bohu radost. Vytvořím, vymyslím to a realizuji, udělám.

Misijní neděle není jen viditelná sbírka pro chudé, ale především uvědomění si živého vztahu k Bohu i lidem, od těch nejbližších po nejvzdálenější, který společně budujeme stavěním viditelně neviditelných mostů různých délek, šířek a výšek, mostů s pilíři modlitby, obětí, solidarity a tvořivosti.

Pokud zbude čas, můžeme si výhodu takového mostu reálně ukázat. Zavoláme všechny, kteří s námi chtějí tvořit most, čím víc, tím lépe. Ochotníci vytvoří kruh. Klubko provázku pak přehazují mezi sebou tak, že házející vždy odmotá kus provázku, nechá si v ruce napnutou část, kterou mu přehodil soused odnaproti a uvolněnou část s klubkem hodí někomu dalšímu. Vzniká tak síť, most, který případně nese i toho, kdo se náhodou zrovna nedrží. Na síťový most můžeme jako symbol položit papírovou, plastovou nebo jinou postavičku. Most modlitby, obětí, spolupráce a tvořivosti může pomáhat i těm, kteří jej právě nebudují, ale jeho pomoc potřebují.

Heslo: Proživej svoji víru ve všech rovinách.

Papežské misijní dílo dětí (v blízkosti Misijní neděle)

Liturgické čtení podle obvyklého pořádku

Pomůcky: plakátek most (M - modlitba, O - oběť, S - spolupráce a solidarita, T - tvořivost), rekvizity k misijnímu průvodu

Brzy se bude na celém světě slavit Misijní neděle. Křesťané si připomínají slova Pána Ježíše, která řekl apoštolům: „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium.“ Je to úkol i pro nás, protože *jít do celého světa* neznamená vždy jít někam do Afriky nebo Austrálie, ale svět zahrnuje i naše město, dům náš i sousedův. Také v naší blízkosti žijí lidé, kteří Pána Ježíše neznají a podle jeho učení nežijí. Misijní neděle je spojena s Papežskými misijními díly. Je to světová organizace, která má své ústředí v kongregaci pro evangelizaci národů v Římě. Papežská misijní díla mají čtyři části: misijní dílo šíření víry, dílo dětí, dílo apoštola Petra a misijní unii. Protože jsme na mši pro děti, řekneme si něco o díle dětí.

Začátky Papežského misijního díla dětí sahají více než 200 let zpět. Tehdy se v jedné bohaté francouzské rodině narodil malý Charles de Forbin-Janson. Jeho maminka byla blízkou kamarádkou královny Marie Antoinetty. V neklidných politických poměrech to však nebyla žádná výhra. Brzy se Charles s vychovatelkou a po něm i celá rodina museli vystěhovat do Švýcarska. Když se po několika letech vrátili, bylo Charlesovi už 20 let. Odmítl nabízenou práci diplomata a vstoupil do semináře, aby se stal knězem. O pár let později byl vysvěcen na biskupa. V té době se začal zajímat o misie a misijní dění. Seznámil se se zakladatelkou Misijního díla šíření víry Pauline Jaricot a přemýšlel, jak by i on mohl pomoci lidem bez víry a navíc postiženým bídou. Věděl, že hůře než chudobným dospělým, je na mnoha místech světa zle dětem. V květnu roku 1843 vzniká v Paříži Misijní dílo dětí. Děti, které se stávají jeho členy, se zavazují ke každodenní krátké modlitbě za děti v misiích a jednou měsíčně k maličké finanční oběti. Mezi prvními přihlášenými jsou děti belgického královského páru, kterému se velmi líbí základní myšlenka Papežského misijního díla dětí „Děti pomáhají dětem“. PMDD se pak rychle rozšiřuje do celého světa. Dnes existuje ve více než 120 zemích. Někde do něj zapisují rodiče své děti při křtu, někde se stávají členy dětí, které se připravují k prvnímu svatému přijímání. Stanovy PMDD totiž prohlubují ve výchově dětí křesťanské zásady: malí misionáři se učí užšímu vztahu s Pánem Bohem při modlitbě, učí se nechtít vše jen a jen pro sebe, učí se obětavosti a odříkání, učí se vzájemně spolupracovat a přemýšlet, čím mohou druhému udělat radost a čím pomoci. Žijí podle misijního programu MOST: M - modlitba, O - oběť, S - spolupráce a solidarita, T - tvořivost.

V České republice vzniklo po roce 2000 za 15 let víc než 200 misijních klubek, ve kterých pracovalo přes 2500 dětí a jejich počet se rok od roku zvyšuje. Děti se zapojují do práce pro misie každodenní modlitbou Zdravas Maria, občas si odříkají sladkosti a jejich peněžní hodnotu věnují jednou za měsíc pro své nemajetné misijní kamarády, někde děti nacvičují misijní divadlo, pečou perníčky, kreslí misijní pohledy nebo vyrábějí drobnosti, které pak prodávají na Misijním jarmarku. Z těchto peněz se budují školy, nemocnice a sirotčince, platí se provoz těchto zařízení, kupuje se základní jídlo pro děti, učební materiál, léky i oblečení v Zambii, Ugandě, na Srí Lance, Indii, Keni, Filipínách a dalších potřebných zemích. Mnoho dětí tak nemusí umírat hladu, může se vzdělávat a léčit. To vše díky dětem, které se rozhodly pomáhat jiným dětem.

Misijní přímluvy k obětnímu průvodu:

•Myslíme, Pane, na naši rodnou Evropu a přinášíme **obilí, chléb a koláče**. Z obilí se peče chléb, který denně jíme, abychom neměli hlad. Koláče jsou symbolem hojnosti.

•Prosíme Tě, Pane, za hladové, trpící a nemocné, ať nás tyto dary vedou k pomoci potřebným.

•Myslíme, Pane, na Ameriku, když přinášíme **kukuřici, brambory a bubínek**. Kukuřice má zlatožlutou barvu, připomíná nám slunce a teplo. Brambory nám připomínají první obyvatele Ameriky - Indiány. Bubínek se používá při sdělování radosti, smutku, svolává lidi ke shromáždění a k oslavám. Je symbolem komunikace. Prosíme za naše společné kontakty, aby sloužily pro budování Božího království a lásky mezi lidmi.

•Myslíme, Pane, na Afriku. Přinášíme **písek, tropické ovoce a učení**. Písek připomíná vyprahlá srdce, která tě nikdy nepoznala. Tropické ovoce zase rozmanitost rostlin v této části světa a učební pomůcky symbolizují touhu po vzdělání a zlepšení životních podmínek. Pane, který do našich rukou dáváš mnoho vynalézavosti, pomoz nám, abychom vše dokázali využít ke zlepšení životních podmínek v rozvojových krajinách.

•Myslíme, Pane, na Asii. Přinášíme **rýži, léky a hračky**. Malá zrnka rýže živí denně miliony lidí. Léky jsou symbolem pomoci a zdraví. Hračky představují hravost dětí a jejich touhu po štěstí a radosti. Prosíme Tě, Pane, ať si dospělí uvědomí, že děti nemohou tak těžce pracovat. Dej lidem moudrost, aby dokázali správně pomáhat svým bližním. Posilni, prosíme, všechny nemocné v jejich bolestech a dej jim zdravý duše i těla.

•Myslíme, Pane, na Austrálii a Oceánii a přinášíme **vlnu, rybu a vodu**. Vlna je teplá a hřejivá, symbolizuje lásku lidí kolem nás. Ryba představuje oceán, který je kolem Austrálie a Oceánie. Voda je nutná k životu a symbolizuje život a čistotu. Ty jsi, Pane, Lásko. Prosíme Tě za naše srdce, aby odpovídala na tvoji lásku a projevila se i v lásce k druhým, opuštěným a nuzným.

•Myslíme, Pane, na celý svět, když neseme **růženec, svíci a Bibli**. Růženec je symbolem modlitby, svíce nám připomíná, že Ty jsi světlem pro každého člověka. Bible představuje pro náš život živé slovo. Prosíme, Tě, spoj celý svět mostem lásky, modlitby a porozumění. Dej, ať lidé vyjdou ze tmy lži, hříchu a sebelásky a rozeznají ve tvém světle pravé hodnoty života.

•Přinášíme, Pane, **chléb a víno**. Ty ses stal naším duchovním pokrmem, abychom z tebe mohli čerpat věčný život. Dej, ať v Tobě najde každý svou posilu a ať nikdy neskončí naše ochota Tě následovat a dobře žít.

Poznámka: aktuální údaje i výběr misijních přímluv lze najít na [www stránkách](#).

Slavení Misijní neděle můžeme doplnit misijní adorací dětí.

Misijní adorace dětí

Píseň Dnes jdu k Tobě, Pane můj - během písničky výstav Nejsvětější Svátosti.

Pozdravení Nejsvětější Svátosti: Pochválena a pozdravena budiž bez ustání Nejsvětější Svátost oltární!

Úvod:

Pane, stvořil jsi pro nás krásný svět, ale my lidé jej kazíme hříchy. Ty nás však nepřestáváš mít rád. Odpouštíš a zveš nás k následování. Dokonce jsi nás skrze křest učinil svými dětmi a my se stali příslušníky velké Boží rodiny. Nyní klečíme před Tebou, abychom Tě chválili, děkovali Ti i prosili jako Tvé děti.

Chvály:

Píseň Vše, co mohu dát, je chvála.

Budeme odpovídat: Chvála Tobě, Pane.

•Pane Ježíši, přišel jsi na svět jako malé dítě, jako jeden z nás. A přece jsi veliký Bůh, Pán a Král světa. Snížil ses k nám, abychom Tě mohli lépe poznávat a milovat. *Chvála Tobě, Pane.*

•Máš rád všechny lidi na celém světě. Neděláš mezi nimi rozdíly. Každému se chceš dát poznat, všem nabízíš osobní setkání skrze modlitbu a svátosti. *Chvála Tobě, Pane.*

•Dal jsi nám krásnou zemi, dáváš nám domov, rodiče a sourozence, dáváš nám přátele a kamarády. Dáváš nám sám sebe a otvíráš nám své milující a naslouchající srdce. *Chvála Tobě, Pane.*

•Jsi s námi ve všech našich radostech i starostech. Jsi nám vždy nablízku a máš na nás vždycky čas. Jsi pevnou skálou a oporou, i když se nám nedaří. *Chvála Tobě, Pane.*

•Stále znovu nám dáváš svou lásku, živiš naši naději, podporuješ naši víru. Dal jsi nám rozum a svobodnou vůli, abychom Tě mohli chválit a děkovat Ti. *Chvála Tobě, Pane.*

Díky:

Píseň Díky.

Budeme odpovídat: Díky Tobě, Pane.

•Pane, Ty jsi Pánem a vládcem celého světa. Vybíráš ty, kteří nás doprovázejí na cestě k Tobě. Děkujeme Ti za Svatého otce, naše biskupy a kněze. *Díky Tobě, Pane*

•Děkujeme Ti na rodiče a přátele, kteří jsou nám vzorem a podporují nás v životě podle víry. *Díky Tobě, Pane.*

•Děkujeme Ti, že jsi nás vyvolil za své spolupracovníky a pozval nás k misijní činnosti mezi našimi blízkými i vzdálenými kamarády. *Díky Tobě, Pane.*

•Děkujeme Ti, že Tě smíme znát, povídat o Tobě druhým a podle svých sil jim pomáhat. *Díky Tobě, Pane.*

•Děkujeme Ti, že smíme předstupovat před Tebe a prosit Tě za všechny, kteří Tvou pomoc potřebují. *Díky Tobě, Pane.*

Píseň Jsme děti Tvé.

Prosby:

Budeme odpovídat: Prosíme Tě, vyslyš nás.

•Prosíme Tě, Pane, aby lidé měli respekt k Tvému stvoření, aby se lépe starali o přírodu, poznávali ji a dokázali se chránit před přírodními katastrofami. *Prosíme Tě, vyslyš nás.*

•Prosíme Tě, Pane, aby se vládcové na celém světě dokázali domluvit, ukončili války a dopřáli dětem na celém světě život v míru a přátelství. *Prosíme Tě, vyslyš nás.*

•Prosíme Tě, Pane, za všechny děti a jejich rodiny na celém světě, jež trpí nedostatkem jídla, vzdělání, lékařské péče, bídou tělesnou i mravní. *Prosíme Tě, vyslyš nás.*

•Prosíme Tě, Pane, za nás zde přítomné. Kéž Tě vždy vnímáme jako vzor pro své myšlení a jednání. *Prosíme Tě, vyslyš nás.*

• Prosíme Tě za všechny děti i dospělé, kteří nás předešli na cestě do věčného života, ale ještě nedošli k Tobě do nebeské slávy. *Prosíme Tě, vyslyš nás.*

Píseň Nejkrásnější chvíle vždycky jsou na kolenou.

Zakončení (místo níže psaného rozeslání):

•Pane Ježíši, který jsi učil své apoštoly modlit, dej, abychom nikdy nezapomněli na sílu modlitby. Ať jsme schopni otevírat Ti zcela své srdce a s vírou Božího dítěte u Tebe hledat sílu pro své poslání, které jsi nám připravil. Amen.

•Pane Ježíši, který ses za nás obětoval až k smrti na kříži, dej, abychom nezapomínali na sílu oběti. Ať jsme vždy odhodláni rozdělit se o své prostředky a bohatství s jinými lidmi, kteří jsou v nouzi a vydáváme tak věrohodné svědectví o své víře v Tebe. Amen.

•Pane Ježíši, přišel jsi na svět pro všechny lidi. Se všemi chceš spolupracovat, všechny toužíš přivést do svého království. Dej, ať se ani my neuzavíráme ve své víře, ale dokážeme prokazovat lásku a solidaritu misijní církvi ve své zemi i po celém světě. Amen.

Rozeslání: (je určeno především dětem připojeným sliby k Papežskému misijnímu dlu dětí, přijmout je však může kdokoli ze zúčastněných.)

•Pane Ježíši, který jsi učil své apoštoly modlit, dej, aby tyto děti nikdy nezapomněly na sílu modlitby. Ať jsou schopny otevírat Ti zcela své srdce a s vírou Božího dítěte u Tebe hledat sílu pro své poslání malého misionáře. Amen.

•Pane Ježíši, který ses za nás obětoval až k smrti na kříži, dej, aby tyto děti nezapomínaly na sílu oběti. Ať jsou vždy odhodlány rozdělit se o své prostředky a bohatství s jinými dětmi, které jsou v nouzi a vydávají tak věrohodné svědectví o své víře v Tebe. Amen.

•Pane Ježíši, přišel jsi na svět pro všechny lidi. Se všemi chceš spolupracovat, všechny toužíš přivést do svého království. Dej, ať se také tyto děti neuzavírají ve své víře, ale dokážou prokazovat lásku a solidaritu misijní církvi ve své zemi i po celém světě. Amen.

•Pane Ježíši, nepřišel jsi Boží zákon zrušit, ale naplnit. Pomáhej těmto dětem, ať jsou ve svém životě zbožné, pokorné, pravdomluvné, spravedlivé a skromné, jak se sluší na děti v Papežském misijním díle dětí. Amen.

Hymna Papežského misijního díla dětí - Pošli mě, půjdu já.

Kdo více má, musí se více starat

Lk 12,39-48 (evangelium ze středy 29. týdne v mezidobí). Kdo mnoho dostal.

Hned na začátku bych vám chtěl položit dvě otázky. Kdo z vás chce mít hodně povinností a starostí? Přihlaste se! ... A kdo z vás chce mít hodně darů, věcí, nadání k tomu něco umět? ... Shrňme vaše odpovědi. Zatímco bychom rádi měli hodně darů, starosti nás už tolik netáhnou. A přece podle dnešního evangelia spolu souvisí. Dokonce nejen podle evangelia.

Na konci srpna měla Hanka narozeniny. Tentokrát se jich samou zvědavostí nemohla dočkat. Dostane malé štěňátko nebo ne? Chtěla ho už dlouho. Jenže maminka jí stále říkala, že panelákový byt není nejvhodnějším prostředím pro štěňátko a navíc je s živým zvířátkem mnoho práce. „Ale já se o něj budu starat! Budu s ním chodit na procházky!“ slibovala Hana. Maminka se jejím slovům vždycky jen nevěřicně usmála: „znám tě,“ a tím to bylo odbyto. Jenže tyto prázdniny Hanka přesvědčovala maminku, že se o případné štěňátko opravdu umí postarat. Sestra Hančiny kamarádky Lenky totiž odjela na dovolenou a svého psa svěřila Lence. Obě děvčata se o nového člena rodiny vzorně starala. Hanka s ním dokonce někdy sama chodila na procházky a jednou doprovázela Lenku s pejskem ke zvěrolékaři. Vždycky o tom nadšeně povídala mamince. „Mami, kup mi taky štěňátko, už se o něj umím starat,“ nezapomněla nikdy dodat. A maminka nakonec přání své dcerky vyslyšela. Spolu s narozeninovým dortem a kupou dárků čekalo Hanku v krabici i roztomilé psí děťátko. „Děkuji! Děkuji!“ zpívala Hanka a točila se s pejskem v náručí po pokoji. V dalších dnech se od něho ani nehnu. Pečlivě mu stlala pelíšek, utírala loužičky, nosila krmení. Několikrát denně ho brala na procházky. Ale pak nastala škola a Hančin čas se stal vzácným. Dopoledne škola, odpoledne kroužky. „Vstávej,“ budí ráno maminka Hanku, „Alík potřebuje ven!“ „Už zase?“ bručí Hanka a otáčí se ke stěně. Vstává nerada. A to s ním bude muset ještě odpoledne, až se vrátí domů. Bez Lenky. Ta se péče o čtyřnohého kamaráda nasýtí v létě a byla ráda, když si sestra po návratu z dovolené vzala psa zpět k sobě. Ano. Hanka má Alíka ráda, ale starost o něj by nejraději přenechala někomu jinému.

O všechno, co máme, se musíme starat. O své věci - kolikrát říká maminka „uklid' si to“- ale také o své zdraví, své znalosti a dovednosti, o své tělo i svoji duši. Když jsme malí, pomáhají nám rodiče. Čím jsme starší, tím více se musíme starat sami. Ke svému životu navíc dostáváme od Boha různě vysokou inteligenci, vlohy, nadání, schopnosti a talent. I o ty se musíme starat. Čím kdo dostal víc, tím víc se musí starat, protože tím více od něho očekává Bůh i lidé.

Heslo: Kdo více má, musí se více starat.

Uchovávejme si otisk svého srdce v srdci Ježíšově

Lk 13,22-30 (evangelium ze středy 30. týdne v mezidobí). Nestačí znát, je třeba milovat.

Pomůcky: dostatečně velký plastelínový podklad ve tvaru srdce

V těchto dnech navštěvujeme hroby těch, které jsme měli rádi a kteří už zemřeli. Vzpomínáme na ně, přinášíme květiny, rozžeháme svíčky, prosíme Pána Boha, aby jejich duše vzal k sobě do nebe. Pán Ježíš nám v dnešním evangeliu ukazuje, že nám má záležet na tom, abychom do nebe jednou přišli i my. Zároveň však upozorňuje, že dostat se do nebe není naprosto jednoduchou samozřejmostí. Jak tedy otevřít ony pomyslné „dveře“, které tam vedou?

Zkuste si představit místnost, kde je uschován obrovský poklad. Pro nás pro křesťany totiž nebe takovým místem je. Jak lze místnost s pokladem zabezpečit? ... Lidé pro to mají různé technologie. Dříve se používal klíč nebo soustava klíčů s důmyslným zámkem, moderněji se používají bezpečnostní karty, které se přiloží ke čtečce, jindy otisk ruky nebo elektronická kontrola očí těch, kteří mají do místnosti přístup a jejichž identifikační znaky čtečka zná. To všechno se dá nějak obejít. Bůh má jistější zabezpečení. Víte jaké? Nic menšího, než otisk našeho *srdce*, resp. naší duše.

Duše každého člověka je nezaměnitelná. Během celého života se do ní ukládají všechny naše prožitky, setkání, jednání, myšlení, pohnutky a touhy, celý náš vnitřní život, naše vztahy i množství lásky k Bohu i lidem. Je naším opravdovým vnitřním já. Duše nedokáže lhat ani nic zastírat. Bohu je důvěrně známá. Navíc je nesmrtelná. Je tím jediným, co zůstane člověku i po smrti.

Mohli bychom si tedy trochu pozemsky představovat, že milujeme-li Pána Ježíše, je otisk našeho srdce, naší duše, zcela jistě načten ve „čtecím zařízení vstupu do nebe“, v Ježíšově srdci. Naše duše se stává neomylným klíčem, který nám umožní setkat se po smrti s naším Pánem tváří v tvář. Uchovávejme si tedy pečlivě a po celý život otisk svého srdce v srdci Ježíšově a co nejčastěji ho aktualizujeme přijímáním svátostí, modlitbou i službou bližním.

Kdo chcete, můžete si nyní symbolicky přijít otisknout své palce do plastelíny, kterou zde mám. Svými palci ve špičkách oddálenými vytvarujte v plastelíně tvary srdce.

Heslo: Uchovávejme si otisk svého srdce v srdci Ježíšově.

Ježíše nelze následovat napůl

Lk 14,25-33 (evangelium ze středy 31. týdne v mezidobí). Ježíše nelze následovat napůl.

Pomůcky: hnědý podkladový šátek, kostky nebo krabičky od zápalek

Jeden statistický údaj říká, že v současné době je ve světě téměř jedna a čtvrt miliardy lidí, kteří se hlásí k Pánu Ježíši. Už v Ježíšově době za ním chodily zástupy. Ježíš je však nevnímá jako bezejmenný dav. Mluví ke každému člověku, na každém mu záleží, každého chce přivést do nebe, každému radí, jak žít, aby onoho cíle dosáhl.

Dnešní evangelium je také takovým Ježíšovým návodem, dokonce s dvěma příklady. Jeden z nich bychom si zde mohli předvést. Pomůže mi někdo? (*Zavolat pomocníka. Jeho úkolem je na šátku na zemi postavit co největší věž z kostek.*)

Příklad o stavbě věže, který použil Pán Ježíš, byl jeho posluchačům velmi blízký. Mnoho rodin v Palestině totiž vlastnilo vinice a k těm patřila strážní věž. Majitel z ní během sklizně hlídal úrodu, dělníci ji užívali jako chladný přístřešek v parných dnech. Se stavbou věže měli tedy Ježíšovi posluchači přebohaté zkušenosti. (*Prohlédneme stavbu naší věžičky z kostek a propustíme asistenta.*) Podobně jako náš pomocník se snažili, aby věž byla co nejvyšší, a používali proto co nejvíce stavebního materiálu. Byla by hloupost postavit věž třeba jen z poloviny a druhou polovinu připravených kamenů ponechat volně válet na zemi. Stejnou pošetilost by udělal vojevůdce, který by nevyužil všechny své vojáky v boji proti silnému nepříteli, jak se zmiňuje Pán Ježíš.

Podobně každý z vás, kdo chodíte do školy a občas píšete písemku, využíváte všech svých znalostí, píšete všechno, co se k tématu vztahuje a co víte nenecháváte si něco na „potom“. Byl by přece nerozum napsat záměrně jen část a dostat zbytečně špatnou známku.

Takových příkladů bychom jistě našli mnoho. Závodník při závodě dělá vše, co v danou chvíli může, stejně jako lékař při záchraně života pacienta atd. Vyplývá z toho, že věci, o které nám opravdu jde, je dobré

dělat naplno, a ne polovičatě. Platí to i o následování Pána Ježíše. Vždyť tady jde věčný život každého z nás! V takovém případě už stojí za to dávat Pána Ježíše na první místo ve všech oblastech svého života. Samostatně, nedělitelně a naplno.

Heslo: Pána Ježíše nelze následovat jen napůl.

Dárce je důležitější než dar

Lk 17,11-19 (evangelium ze středy 32. týdne v mezidobí). Deset malomocných.

Pomůcky: flanelogram

Má někdo z vás o hodně mladšího sourozence? Nebo o hodně staršího? Pak jste možná někdy zažili něco podobného jako sourozenci v následujícím příběhu.

„Maminka bude mít v neděli narozeniny! Máš pro ni dárek?“ zeptal se jednoho dne šestáček Ondra malého brášky. „Mám!“ zazubí se Matýsek a z přihrádky hrdě vytahuje pokrčené a počmárané papírové autíčko. „No to je teda dárek!“ ušklíbl se Ondra. „Z takového dárečku bude mamka určitě celá vedle. To já jí koupil aspoň její oblíbenou čokoládu,“ dodal spíš pro sebe. Ve skrytu duše však dobře věděl, že maminka bude mít z Matýskova dárečku stejnou radost jako z jeho čokolády. Má je přece oba velmi ráda. To denně zakoušejí.

Co má dnešní příběh společného s evangeliem? Pro začátek třeba ten dárek, který dostali malomocní. *(Rozdělat flanelogram a scénu měnit podle volného převyprávění evangelia.)* Být malomocným znamenalo v Ježíšově době obrovské trápení. Malomocní žili odděleně od svých rodin a přátel daleko za vesnicemi. Každý se bál, aby se nenakazil jejich smrtelnou a zohavující nemocí, která se den ode dne zhoršovala. Postižení neměli domov, neměli přátele, neměli dost jídla ani obyčejných věcí pro život. Záchrana byla v nedohlednu. A najednou jde cestou proti nim Ježíš, o kterém se říkalo, že umí uzdravovat. „Pane, smiluj se nad námi!“ V tom hlase se chvěla naděje i toužebné očekávání. Pomůže? Uzdraví? Budou zase moci žít jako dřív? I Ježíš se asi zastavil. Věděl, co taková nemoc obnáší. S těmi lidmi soucítil. „Jděte a ukažte se kněžím!“ volá v odpověď. Nemocní se radostně otáčejí. Ano!! Hurá! Jen kněží mohou potvrdit, že jsou zase zdraví. Ani jeden z nich nepochybuje. Ježíšovi věří. A poslouchají ho. Jdou ke kněžím.

Tady by příběh mohl končit. Pán Ježíš udělal další ze svých mnoha zázraků uzdravení. Jenže příběh nekončí. Evangelista Lukáš měl jiný záměr.

Jeden, právě ten, který není ve skupině příliš oblíbený, Samařan, se vrací k Ježíšovi. Potvrzení o uzdravení je pro něj v tuto chvíli méně důležité než poděkování Ježíšovi a chvála Bohu. Vyhledává Ježíše a padá mu k nohám. Dárce, který jej obdaroval, má pro něj mnohem větší cenu než dar sám. Na oplátku dostává Ježíšovo požehnaní: „Jdi, tvá víra tě zachránila.“

Jak se nám před chvílí zdálo, že by evangelium mohlo končit, tak teď bychom zase možná čekali přídavek. Co s těmi, kteří nepřišli poděkovat? Uzdravili se nebo se jim vrátilo malomocenství? To evangelium neřeší. Ale předpokládejme, že Pán Ježíš nebere své dary zpět ani jejich udělení nestaví na lidské vděčnosti. Devět malomocných asi přineslo podle tehdejších zákonů předepsanou oběť a vrátili se do svého předchozího způsobu života. Možná bohatší o zkušenost nemocného malomocenstvím a strachem, aby je znovu nepostihlo. Jinak tomu bylo se Samařanem. On jediný se setkal s Ježíšem zblízka. Kromě daru, který dostal, zakusil i osobní blízkost jeho lásky.

Podobnou možnost máme i my. Od Boha dostáváme hojnost darů, které si ani neuvědomujeme: život, domov, rodinu, přátele a mnoho dalších. Jestliže svůj pohled zaměříme pouze na dar, se kterým jaksi podvědomě počítáme jako se samozřejmostí, můžeme se minout s osobní blízkostí Dárcovy lásky, můžeme se minout s Ježíšem.

Heslo: Dárce je důležitější než dar.

Mějme odvahu důvěřovat Bohu

Lk 19,11-28 (evangelium ze středy 33. týdne v mezidobí). 10 hřiven pro služebníky.

Pomůcky: flanelogram

Máte brusle? Kdo z vás může říci, že umí bruslit? ... Je fajn takhle fičet po stadionu nebo ještě lépe po zamrzlém povrchu velkého rybníku? ... Kuba se to také chtěl naučit a maminka nebyla proti. Jednoho dne se Kuba dočkal krásných nových bruslí. „A v sobotu půjdeme na zimák!“ dodal k tomu tatínek. Kuba očekával víkend s obavami. Což o to, bruslení se mu opravdu líbilo, ale co když tam bude někdo známý? Co když spadne a budou se mu smát? A co když si něco udělá? Sobota přišla nad očekávání rychle. „Třeba budou mít zavřeno a bruslit se bude až za týden,“ utěšoval se. Neměli. Do dveří zimního stadionu se hrnuly davy lidí. Tatínek pomohl Kubovi about novotou zářící brusle. „Tak pojď,“ natáhl k němu ruku. Kuba ztěžka vstal. Jeden krok, druhý, opravdu má pokračovat? „Neboj se, budu tě držet,“ povzbuzoval ho taťka. Ale Kuba má strach. Z ledu, z lidí kolem, z neúspěchu a pádu. Křečovitě se drží tatínkovy ruky nebo mantinelu. K samostatné jízdě se neodhodlá. V tu sobotu, a dokonce ani později. Brusle se krčí doma v krabici a po čase

je maminka daruje sousedovu chlapci, který je na ledu jako doma. Kuba se bruslit nenaučil. Když se po čase kluci sešli, Jarda vysvětloval Kubovi: „Ani já jsem ze začátku neuměl jezdit. Ale to máš tak: párkrát spadneš, třeba si i odřeš koleno, ale naučíš se nádherně jezdit. Získáš tak mnohem víc než jen ty hezké brusle. Chce to odvahy.“

Podobně na tom byl i služebník z dnešního evangelia. (*Pomocí flanelogramu převyprávět.*) Svou hřivnu ze strachu a obav zakopal, zatímco druzí dva s tímž obnosem dosáhli úspěchu. Dostal sice to, co ostatní, ale strach ho spoutával natolik, že svého daru nijak nevyužil.

Každý z nás jsme dostali darem život, krtem jsme se stali Božími dětmi, můžeme počítat s Boží milostí i pomocí, učíme se znát Ježíšova slova a k tomu máme ještě další dary. Na nás je, jak s nimi naložíme. Nemusí to být vždy jednoduché. Kuba měl strach, ale služebníci v evangeliu to také neměli lehké. Vždyť lidé žijící v jejich okolí nenáviděli krále, jemuž oni sloužili. Ta nevráživost se mohla přenést i na ně. Přesto se dva z nich nebáli dary rozmnožit. Odměna, kterou za to získali, daleko přesahovala vloženou hřivnu i vynaloženou námahu. Třetí služebník pánův majetek uschoval. Možná se mu nechtělo, možná byl líný, možná se bál, možná se vymlouval. Možná si dokonce myslel, že jedná správně, protože pána zná. Jenže pán mu odebral vklad a nechal ho být. Služebník nezískal nic pro krále ani pro sebe. My však chceme získat. Chceme mít místo a troufám si říci dobré místo, v Božím království. Nenechávejme se tedy svazovat strachem z okolí, možností neúspěchu nebo pádu před očima druhých. Mějme odvahy důvěřovat Bohu. Nebojme se žít opravdu a viditelně s Ježíšem a v Ježíšově přítomnosti zachováváním jeho evangelia.

A ještě něco. Nejhůře dopadli ti, kteří se postavili proti králi. Ztratili i svůj život. Mysleme na to, že naším králem je Ježíš.

Heslo: Mějme odvahy důvěřovat Bohu.

Trpělivostí zachráníte svou duši

Lk 21,12-19 (evangelium ze středy 34. týdne v mezidobí). Budete nenáviděni pro Ježíše.

(*Po přečtení evangelia vydržet cca 1,5-2 minuty sekund v naprostém klidu pozorovat účastníky.*) Poslední věta z právě přečteného evangelia radila, čím zachráníme svou duši. Čím to bylo? ... Ano, trpělivostí. Právě jsme si ji trošinku vyzkoušeli. Dařilo se? Kdo z vás si myslí, že je opravdu trpělivý? Myslím, že v dnešním uspěchaném světě je to vlastnost, která je velmi potřebná. Pořád se na něco těšíme, něčeho se nemůžeme dočkat, na něco zase nemáme čas. Holandské přísloví říká, že *Hrst trpělivosti má větší hodnotu než pytel rozumu.* Možná o tom něco věděl i král z následujícího příběhu.

Jeden starý král se rozhodl, že nastal čas, aby předal vládu jednomu ze svých synů. Oba měl velmi rád, a tak se rozhodl dát oběma stejnou šanci. Zavolal si je k sobě a řekl jim: „Milí synové, rád bych na svém trůně viděl jednou toho z vás, který se dobře postará o naši zemi a o všechny její obyvatele. Věřím, že ten, kdo zvládne starost o malý kousek půdy, zvládne i velkou zemi. Každému z vás jsem vymezil záhonek na naší královské zahradě a sem do pytlíčku nachystal semínka k obdělání země. Před zimou se sejdem a vy mi ukážete výsledek své péče. Synové se ihned rozběhli na vyhrazená území. Semínka zasadili a pečlivě se o ně starali. Neminul den, aby zkoumavě neprohlíželi své záhonky. Brzy se na obou objevily maličké zelené rostlinky. Princové se nemohli dočkat. Který z nich vyhraje? Rostlinky vypadaly úplně stejně. Byly stejně vysoké, ve stejnou dobu nasazovaly na květ. „To přece není možné!“ durdil se netrpělivě mladší z bratrů. „Jeden z nás přece musí mít lepší úrodu!“ Více semínek neměl. Jedině, že by jeho rostlinky byly větší. Jak to však udělat? Už ví! Každý večer přicházel na zahrádku a trošku své rostlinky povytahoval. Výsledek na sebe nenechal dlouho čekat. Princovy kytičky začaly věsit hlavičky a usychaly. Povytahováním jim princ utrhal kořínky ukryté v zemi a ony uhynuly. „Jednou z důležitých vlastností krále je i trpělivost,“ zaznělo o něco později v projevu při jmenování nového krále. V tu chvíli mladší princ svěsil hlavu a začervenal se. Věděl, že on v tomto selhal.

Mnoho věcí vyžaduje trpělivost, každý to ví, a přece se často setkáváme s netrpělivostí. Nemůžeme se dočkat výtahu, autobusu, konce vyučování, konce pracovního týdne, důležité zprávy, nechce se nám čekat ve frontě, nechce se nám jít za pomalým člověkem nebo jet za pomalým autem a mnoho dalšího. Možná to znáte. Důsledkem netrpělivosti je rozčilování a hněv, který staví překážky do vztahů s lidmi i Bohem. Lékaři varují, že netrpělivost může vést ke zdravotním problémům.

Pán Ježíš chce naše dobro. V dnešním evangeliu nás ujišťuje: ať se vám stane cokoli, pamatujte si, že budu stále s vámi. Buďte trpěliví a zachráníte svou duši.

Heslo: Trpělivostí zachráníte svou duši.

Napněme všechny své síly a pozvěme Ježíše k pomoci

Mt 15,29-37 (evangelium ze středy po 1. neděli adventní). Nasycení zástupů.

Pomůcky: flanelogram

To znám, řekl si možná někdo z vás při čtení dnešního evangelního úryvku. Není divu. Víte, kolikrát se v evangeliích píše o zázračném nasycení zástupů chleby a rybami? ... Celkem šestkrát. Marek, Matouš, Lukáš i Jan nás shodně uvádějí do odlehle krajiny, kde Pán Ježíš sytí zástupy pěti chleby a dvěma rybami, Marek a Matouš uvádějí ještě nasycení lidí sedmi chleby a několika malými rybami. Z četnosti uvedení příběhu můžeme usuzovat na jeho důležitost.

Vraťme se ještě jednou k Matoušově výpovědi. (*Převyprávíme část evangelia s pomocí flanelogramu.*) Ježíš rozmnožením chlebů zachránil lidi od hladu, mohli bychom shrnout. To je sice pěkné, ale nemohli si za vzniklou situaci ti lidé tak trochu sami? Copak si nemohli vzít s sebou dostatek jídla? Nebo nemohl Ježíš vybrat místo pro setkání s nimi někde blíž lidským obydlím? Nebo nemohl zkrátit svou řeč? Jako odpověď bychom mohli užít naše české přísloví: Po bitvě je každý generál. To se nám to mluví, když víme, jak to dopadlo! Copak jsme i my nezažili ve svém životě situaci, kdy jsme si řekli: „Kdybych to věděl, ... jednal bych jinak“? Jenže všechno nelze předvídat, a tak se občas dostáváme do problémů, s nimiž si nevíme rady. Dnešní evangelium nám dává návrh řešení.

V Ježíšově době byli lidé zvyklí na dlouhé pěší cesty a pobyt venku, na malou možnost si někde zajít na jídlo nebo si něco koupit. Předpokládáme proto, že se na svůj výlet podle svých zkušeností dobře připravili. Tedy - nejdříve udělali všechno, o čem si mysleli, že tak udělat mají. Také my se máme snažit nejdříve napnout své síly a pokusit se udělat všechno, o čem si myslíme, že tak má být. Jenže okolnosti se vyvinuly jinak, než lidé očekávali. Ježíšova řeč se protáhla, místo setkání bylo daleko. Nás někdy také okolnosti postaví do situace, se kterou jsme nepočítali a která se pro nás ukazuje jako nepříznivá. Vypadalo to na neřešitelný problém. Tady a teď s tím nic nenadělájí. Přesto nenadávají, neobviňují, nehádají se, nekřičí ani nefňukají. Všimaví apoštolové se za ně přimlouvají. Pak přichází pomoc od Boha: všichni dostávají vrchovatě, mnohem více než potřebují.

To je recept i pro nás. Když problém nebo nedostatek přesahuje naše možnosti, když napneme všechny své síly, a přesto problém nezvládáme, prosme Ježíše. V klidu, bez nadávání, bědování, strachu, s jistotou očekáváme jeho pomoc. Bůh dává ve svých darech mnohem více, než člověk potřebuje. Dává nadbytek. A ještě něco. Lidé ze zástupů na svůj nedostatek nebyli sami. Apoštolové se za ně přimlouvali u Ježíše. Také my se dívejme kolem sebe a prosme Ježíše za to, čeho se druhým nedostává, prosme Ježíše jeden za druhého a sami se v těžkostech nebojme druhé o modlitbu poprosit.

Heslo: Napněme všechny své síly a pozvěme Ježíše k pomoci.

Své těžkosti nesme společně s Ježíšem

Mt 11,28-30 (evangelium ze středy po 2. neděli adventní). Pojd'te ke mně všichni.

„V sobotu jedem konečně lyžovat!“ rozrazil dveře dětského pokoje Kamil. „Opravdu?“ otáčí se rozmrzele malý Jirka od sešitu s domácí úlohou. Přestože už je podzim, sněhu venku ještě moc není. Jirkovi ani nechybí. Lyžování mu zrovna moc nejde, i když se snaží. „Neboj,“ utěšuje jej o chvíli později tatínek. „Budu s tebou, pomůžu ti. Uvidíš, že se to brzy naučíš a budeš mít z lyžování radost.“

Možná zde není nikdo, kdo by měl podobné problémy jako Jirka. Přesto si myslím, že každý z nás má s něčím problémy, něco mu nejde. A nemusí to být jen lyžování. Někomu se třeba nedaří udělat si čas na Pána Ježíše tak, jak by měl, druhý by chtěl víc poslouchat rodiče, další má problémy s chováním k sourozenci, jiný vidí své nedostatky v něčem jiném. Snažíme se, a přesto nám tu a tam něco ujede. Tíží nás však mohou i jiné věci: někdo se cítí sám, jiný by chtěl být zdravější, další je smutný ze ztráty milovaného člověka, jiného zradil kamarád, dalšího trápí pomluvy, jiného nevděk... Co s tím?

Odpověď můžeme hledat v evangeliu. Možná by Pán Ježíš svá slova dnes řekl takto: „Pojd'te ke mně všichni, kdo se s něčím dře, koho něco tíží, a já vám pomohu. Jsem laskavým a shovívavým učitelem, vezmeme společně všechno, co vás trápí a uleví se vám.“ To je lákavá nabídka, ne?

Chce to jen udělat si na Pána Ježíše čas. Tak jako mluvíme s někým, komu bezmezně důvěřujeme, můžeme i Ježíšovi předložit s důvěrou všechno, co nás tíží, všechno své trápení, ať už si za něj můžeme sami nebo ne. Vždyť Pán Ježíš nikdy nikoho neodsuzuje. Naopak má každého z nás nevýslovně rád a sám nám svou pomoc nabízí. Bylo by nerozumné jeho nabídku nepřijmout.

Heslo: Své těžkosti nesme společně s Ježíšem.

Pane, dej nám dar víry

Lk 7,19-23 (evangelium ze středy po 3. neděli adventní). Je to ten, na koho čekáme?

Pomůcky: veliká krabice zavázaná jako dárek, mohou v něm být sladkosti pro děti

Tak jako každý rok před Vánoce, i letos prožíváme advent. Víte, kdy byl úplně první advent? ... Ano. Když lidé očekávali narození Pána Ježíše v Betlémě. Čekali dlouho. Vlastně už od dob prvních lidí, Adama a Evy, kterým Pán Bůh slíbil příchod Vykupitele. Uběhla velmi dlouhá doba, mnoho staletí, tisíciletí. Pán

Bůh občas vybíral některé lidi, říkáme jim proroci, aby svým současníkům připomínali Vykupitelův příchod. Vědělo se tak, že ten, který přijde, bude Boží Syn, narodí se v Betlémě, bude trpět a mnoho dalších věcí. Mimoto si lidé dělali i své vlastní představy. Do toho se občas objevil někdo, kdo splňoval aspoň část takových představ. „Je to on, nebo máme ještě čekat někoho jiného?“ S takovým dotazem přišli za Ježíšem i učedníci Jana Křtitele. „Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného? Jsi ten, kterému můžeme věřit, jsi ten, kterého stojí za to poslouchat a řídit se jeho učením? Jak to máme poznat, abychom se neunáhli nebo to nepropásli?“ Pamatujete si Ježíšovu odpověď?

My dnes víme, že Ježíš je Vykupitel, kterého Janovi učedníci hledali. Bible, kterou tehdy ještě neznali, nám ukazuje, kdo je Ježíš. Svědectví svatých i mnohých lidí kolem nás ujišťují, že stojí zato Ježíšovi věřit a řídit se jeho učením. Pokud však tuto skutečnost nezažijeme sami na vlastní kůži, jsme jako člověk, který drží v ruce drahocenný dar, snad má o něm i své představy, ale ještě jej neotevřel. Také zde mám dar. Kdo ví, co v něm asi bude? ... Je rozumné se ani nepodívat dovnitř? ... Ne. Vždycky stojí za to se podívat, zda dar neukrývá něco, co nutně potřebujeme, nebo něco, co nám udělá radost, co využijeme. Radím vám dobře: nedávejte neotevřené dary do skříně! Rozbalte je, pořádně prohlédněte, vyzkoušejte, použijte!

Ježíš je ten největší dar, který kdy Bůh člověku dával. Dává jej každému z nás. Jaké máme představy o Ježíšovi my? Koho vlastně očekáváme? Vidíme v něm toho, který nám přináší radost, vkládá do duše pokoj a klid, vytváří společenství, toho, který mě má tak rád, že za mne a mé hříchy položil život na kříži, abych měl věčný život? Chci žít v jeho přítomnosti, otevřít mu své srdce, nechat si léčit svou duši od všech nemocí, které způsobuje hřích?

Možná nám k objevení takového daru ještě něco chybí. Třeba chceme od Ježíška jiný dar. Co takhle třeba dar víry? I když to dnešní evangelium výslovně nepíše, Janovi učedníci po takovém daru toužili.

Heslo: Pane, dej nám dar víry.

Přináším sám sebe Ježíšovi jako dar k narozeninám

Lk 2,1-14 (evangelium ze Slavnosti Narození Páně). Ježíšovo narození.

Pomůcky: dárek pro každé dítě - papírový andílek na špejli

Kdo pozorně poslouchal předcházející čtení, dověděl se velmi důležitou věc: dnes se nám narodil Spasitel, Kristus Pán. Tuto andělskou zvěst už před více než 2 000 lety zaslechli pastýři ovcí v kopcích nad Betlémem a od té doby si ji rok co rok připomínají lidé na celém světě. Dnes tato zvěst dorazila i k nám. Jsou Vánoce, zde v kostele spolu s Ježíšem oslavujeme jeho narozeniny. Jsem moc rád, že jste mu přišli poblahopřát.

Možná jste někteří trochu jako jedna holčička, říkejme jí třeba Andrejka. Žila na předměstí nevelkého města a jako jiné děti i ona se nemohla dočkat chvíle, kdy se na nebi objeví první hvězda. Zaslechla totiž, že světlo hvězdy oznamuje Ježíšovo narození a umínala si, že se na to malé dítě půjde podívat. Kam má jít, věděla od loňska. Byly se s maminkou podívat na betlém v kostele. Ještě teď se oťese při vzpomínce na malé děťátko, které leželo jen v plenkách v jesličkách ve studeném kostele. Však také Andrejka letos přichystala pro miminko teplou dečku, plyšového medvídka a namalovala obrázek. Snad to Ježíškovi udělá radost. V houstnoucím šeru se Andrejka vyplížila z domu. Spokojeně zamávala pomrkávající hvězdičce a vydala se ke kostelu. Míjela rozzářené výklady obchodů i potemnělé odbočky malých uliček. Náhle se zastavila. Pod porouchanou pouliční lampou se krčil roztřesený malý psík. Když uviděl Andejku, smutně se po ní otočil. „Jdu za Ježíškem, víš? Nemohu tě vzít s sebou,“ řekla Andrejka. „Ale vypadáš, že je ti zima. Mám tu malou deku. Chtěla jsem ji dát Ježíškovi, ale on má aspoň plenku. Ty nemáš nic.“ Andrejka se sklání a balí psíka do dečky. Až teď si všimá, že nedaleko ní stojí kočárek. Pár kroků a Andrejka se dívá do tvářičky právě probuzeného děťátka. „Ahoj, jak se jmenuješ?“ Miminko však nemá náladu. Reaguje pláčem. „Neplač, kde máš maminku?“ ptá se Andrejka a houpá kočárkem. Mrňousek však pláče stále hlasitěji. „Ještě si někdo bude myslet, že mu něco dělám,“ přemítá Andrejka, „musím ho nějak utišit. Chceš medvídka?“ A plyšák určený původně Ježíškovi se stěhuje do kočárku. „Už musím jít!“ loučí se a vydává se rovnou ulicí ke kostelu. Po širokých schodech k němu vystupuje stará paní. Když vidí Andrejku, zastavuje se a nabírá dech. „Také jsem měla takovou holčičku, jako jsi ty. Byla to má vnučka. Ale teď je daleko, moc daleko.“ A Andrejce se zdá, že paní má v očích slzy. „Narodil se Kristus Pán, veselme se,“ je odkudsi slyšet. Andrejce je staré paní líto. Co kdyby jí dala svůj obrázek? Třeba jí udělá radost. Vytahuje pokreslený papír a podává jej staré paní. „Vezměte si tohle jako dárek.“ Kostel je ještě prázdný a temný. Jen u bočního oltáře stojí na vyvýšeném místě betlémská stáje s jesličkami. „Ježíšku, ty jsi tady tak sám?“ Andrejka přelézá hrazení a bere Ježíškovu ručičku do svých dlaní. „Víš, chtěla jsem ti přinést teplou dečku, aby ti tu nebyla zima, ale dala jsem ji miminku, které plakalo. A obrázek, ten jsem darovala jedné smutné staré paní. Teď nemám nic, co bych ti dala.“ Vzdychá Andrejka a je jí do pláče. Vtom si však všimne, že se Ježíšek usmívá. „To jsou ty nejhezčí

dary, co mi můžeš dát. Co uděláš pro druhé, jako bys udělala pro mne. Už to, že jsi na mě myslela a přišla za mnou, jsou ty největší dary. Mám tě moc rád.“ „Já tebe taky,“ šeptá Andrejka a usedá vedle jeslíček.

I vy jste dnes přišli za právě narozeným Ježíškem a jako ten nejmilejší dar pro něj přinesli sami sebe.

Heslo: Přináším sám sebe Ježíšovi jako dar k narozeninám.

Ježíš uzdravuje mysl člověka

Mk 1,29-39 (evangelium ze středy 1. týdne v mezidobí). Uzdravení Petrovy tchyně.

Pomůcky: flanelogram

Možná jste to také někdy zažili. Malý Miša se šourá ze školy domů. Představa, co všechno má dělat po příchodu domů, ho nutí k tichému odporu. „Copak se sourozenci nemají o domácí práce dělit? Copak mytí a utírání nádobí není práce pro holky? Jak k tomu přijde on, brácha, a ještě k tomu mladší? Marcela je kdovíkdě a on aby dělal za ni.“ Náhle dostává nápad: „Co kdyby raději zalezl do postele? Stejně se necítí moc dobře.“ Jak se Miša nakonec rozhodl, nevíme.

(Otevřeme flanelogram.) Žena z dnešního evangelia měla situaci mnohem těžší. Žila s rodinou Šimona - Petra v Kafarnau. Šimon a jeho bratr Ondřej spolu s ostatními pracovali jako rybáři na Genezaretském jezeře, zatímco Petrova manželka a její maminka, Petrova tchyně, se staraly o domácnost, jídlo a oblečení, jako všechny palestinské ženy. Když se z rybáře, hospodáře a živitele rodiny Šimona stal apoštol Petr, situace se změnila. Ubylo peněz z prodeje ryb a ženy zůstaly na všechnu práci samy. Dům, pole i dobytek byl nyní pouze jejich starostí. Možná z přemíry práce, možná z jiného důvodu starší z žen onemocněla. Právě tehdy přichází do Kafarna Ježíš se čtyřmi učedníky. Po obřadech v synagoze se všichni vydávají do blízkého Petrova domu. „Ale paní domu má horečku,“ slyší neblahou zprávu. Pán Ježíš se za ní ihned vydává. Chápe situaci staré paní. Bere její ruku do své a vrací jí zdraví a klid. Horečka klesá a paní může připravovat jídlo pro hosty. Má dost času na to, aby poznala, kdo je Ježíš, který tak zaujal dceřina manžela. Nyní už ví, chápe a rozumí, proč Petr dává občas přednost Ježíšovi před svou vlastní rodinou. Je uzdravena.

Podobně jako Petrova tchyně i my jsme zvyklí žít určitým způsobem, máme určité hodnoty, které dodržujeme, věci, kterým dáváme přednost a jiné, které za důležité nepovažujeme. Ježíše však nelze začlenit do běžných lidských měřítek. Stojí nad nimi. Učí nás nemyslet jen na sebe a naše nejbližší okolí, ale stále přehodnocovat svůj život podle jeho učení.

Heslo: Ježíš uzdravuje mysl člověka.

Ježíš uzdravuje mysl člověka - jiná verze

Mk 1,29-39 (evangelium ze středy 1. týdne v mezidobí). Uzdravení Petrovy tchyně.

„Maminko, já tě mám moc rád,“ ovinuje ručky kolem maminčina krku malý klučina. „Až budu velký, tak se s tebou ožením.“ Jedno moderní světské přísloví říká: Chceš-li Boha rozesmát, sděl mu své plány. Už od malička si plánujeme svůj život. Některé plány jsou na pár minut dopředu, některé na dny, jiné na léta.

Podobně si dělala plány jistě i žena z dnešního evangelia. Žila poklidně s rodinou své dcery v domku nedaleko synagogy v Kafarnau. Dceřin manžel Šimon byl rybářem a mnoho času trávil na blízkém Genezaretském jezeře. Za to domů přinášel peníze utržené z prodaných ryb. Ženy se mezitím staraly o děti, domácnost, pole a dobytek. Když měl Šimon čas a nemusel spravovat síť, ochotně ženám pomáhal. Ale od nedávné doby se mnohé změnilo. Šimon potkal Ježíše a rozhodl se ho následovat. Stal se jeho učedníkem. Často býval pryč i několik dnů. Absence hospodáře a živitele rodiny se začínala projevovat: ubylo peněz, chyběla pracovitá mužská ruka. Tohle v plánu rodiny rozhodně nebylo. Možná z přemíry práce starší z žen uléhá do postele. Není schopná a možná se ani nechce starat o člověka, který jí odvedl zetě a dceřina manžela. Petr jej však přivádí domů. Chce, aby jeho rodina poznala Ježíše. Předem ho připravuje na možné problémy. „Moje tchyně leží, má horečku,“ varuje. Ježíš obavám rozumí. Těm Petrovým i jeho rodiny. Následovat ho, to nikdy nebude pro nikoho jednoduché. Přistupuje k lůžku staré paní a bere její ruku do své. Jeho oči plné dobroty se dívají do očí nemocné a ona začíná chápat rozhodnutí svého zetě. Tento Ježíš je jiný, než si myslela. Jeho stojí za to následovat. Jemu stojí za to sloužit. Vstává z lůžka a dává se do přípravy jídla. Musí přece uctít toho vzácného hosta.

Někdy se lidské plány trvale zhatí, když někdo zemře nebo se odstěhuje, ale i mnohem jednodušší okolnosti dokážou pořádně zamíchat našimi plány. Ten však, kdo nelpí na svých představách, ale má oporu v Ježíši, se dokáže dřív nebo později přizpůsobit.

Heslo: Ježíš uzdravuje mysl člověka.

Pomáhejme druhým tehdy, kdy naši pomoc potřebují

Mk 3,1-6 (evangelium ze středy 2. týdne v mezidobí). Uzdravení člověka s ochrnutou rukou.

Ted' nemám čas, ted' se mi to nehodí, ted' to nejde. Určitě už jste taková slovní spojení někdy slyšeli nebo možná i použili. Někdy se nám prostě nechce něco udělat, jindy jsou nevhodné podmínky, nevhodný čas, nevhodné místo. Každopádně v tu chvíli můžeme propást něco, co už se nikdy nevrátí. O něčem podobném píše dnešní evangelium.

Pán Ježíš přichází do synagogy plné lidí. Mnozí už o něm slyšeli a chtějí ho na vlastní oči vidět a uslyšet, jiní by ho nejraději neviděli a o něm raději ani neslyšeli. Těmi druhými jsou farizeové. Ve starých spisech čítávali o příchodu Mesiáše a těšili se na něj. Jenže ted' přišel nějaký Ježíš z Nazareta, dělá zázraky a někteří ho uznávají jako Mesiáše. Představy farizeů však nesplňuje. Nejvíc mu zazlívají, že přesně neplní zákony, které dal lidem Mojžíš. Nerozumí tomu, proč uzdravuje nemocné, křísí mrtvé, odpouští hříchy a přátelí se s hříšnými lidmi. Není to podvodník? Vyzkoušíme ho! Řekli si farizeové a s ještě větší horlivostí sledují každý Ježíšův krok. Dnes mají štěstí. V synagoze je člověk s ochrnutou rukou. Podle toho, co o Ježíšovi mnozí říkají, by se mohl pokusit onoho člověka uzdravit. Je však sobota, a to se podle Mojžíšova zákona nesmí dělat nic, co může počkat. Čemu dá Ježíš přednost? Bude jednat podle Mojžíšova, rozuměj Božího zákona, nebo podle toho, co sám hlásá? Ježíš znal myšlení protivníků. „Pojď doprostřed!“ vyzval nemocného. „Tak a máme ho!“ napadlo možná v té chvíli farizeje. „Nedodržuje posvátný Mojžíšův zákon!“ Jako v odpověď se na ně Ježíš obrátil: „Smí se v sobotu jednat dobře nebo zle?“ Tak na tohle farizeové nebyli připraveni. Jednat dobře v sobotu zákon nezakazoval. „Vztáhni ruku,“ poručil mezitím Ježíš nemocnému a přítomní jen s úžasem sledovali naprosto zdravou končetinu. Evangelista říká, že farizeové a přívrženci krále Heroda pak začali jednat o tom, jak se Ježíše zbavit.

Ježíš si tímto dobrým skutkem očividně ublížil. Copak nemohl udělat onen zázrak v jiný den? Kdoví. Do synagogy se chodilo v sobotu. Pokud chtěl přihlížející o něčem poučit, vybral si nejlepší příležitost. Dobré to bylo i pro nemocného. Čím dříve se uzdraví, tím lépe.

Ježíšův čin by nás však mohl vést k jiné otázce: kdy je vlastně správný den na konání dobra? Nebo opačně: existuje některý den, některá chvíle dne, která není vhodná pro konání dobra, pro pomoc druhému člověku? ... Ne. Ke konání dobra a pomoci člověku, který to potřebuje, je vhodná chvíle vždy. Ta nejbližší, která se naskytne. Ne až se nám bude chtít, ne až to bude vhodné, ne až... Ted' hned.

Heslo: Pomáhejme druhým tehdy, kdy naši pomoc potřebují.

O dobrou půdu našeho srdce je potřeba neustále pečovat

Mk 4,1-20 (evangelium ze středy 3. týdne v mezidobí. Podobenství o rozsévání.)

Pomůcky: hlína v krabici nebo květináči, zrní (semínka), kámen, trní, můžeme přidat konvičku na zalévání, viditelně označené hnojivo

Pán Ježíš často vyprávěl v podobenstvích. Chtěl tak svým posluchačům pomoci krátkých příběhů nebo předmětů z běžného života leccos vysvětlit nebo přiblížit. V tomto známém podobenství se však zdá, že jeho slovům neporozuměli nejen zástupy lidí na břehu moře, ale dokonce ani apoštolové. Jako by Pán Ježíš chtěl vtáhnout své učedníky do hlubšího zamyšlení, do přijetí svých slov nejen rozumem, ale i srdcem. Také my se dnes pokusíme na evangelní příběh podívat blíž.

Ještě si vzpomínáte, jaká půda byla pro zrno nejlepší? ... Ano. Dobrá půda. Co se tím rozumí? Co je dobrá půda?...*(Děti využívají své znalosti: půda úrodná, prohnojená, plná živin, dostatečně zavlažená apod.)* Já zde takovou půdu mám. *(Ukázat krabici s hlínou.)* Kdo je takovou půdou podle Ježíšova výkladu? ... Jsou to všichni ti, kdo často a rádi naslouchají Božímu slovu, přijímají ho do svého života a podle něj žijí. To by měl být každý z nás. *(Do hlíny zasadit semínka.)* Stačí však pro dobrou úrodu pouze zasít zrno do země, byť dobře připravené? ... Nestačí. Je třeba se o půdu dále dobře starat. Pro nás to znamená pečovat o své nitro modlitbou, která bývá považována za vláhu pro naši duši *(konvičkou naznačíme zalévání)*, dobrými skutky *(hnojivo)* a dalším životem s Pánem Ježíšem. Máme krásnou půdu, o kterou se staráme - a ejhle! Na dobré půdě se dobře daří nejen tomu, co jsme zaselí, ale i rostlinkám, o které nestojíme. *(Do hlíny zaboďneme trní.)* I o trní mluvil Pán Ježíš. Co říkal? ... „Trní vzešlo a udusilo zrno tak, že nepřineslo užitek.“ I nás může ohrožovat trní. Stačí, když naši starost o duši přehluší jiné starosti, kterých máme jistě hodně ať doma, ve škole, v práci a nevím, kde ještě. Trním mohou být i záliby nebo dokonce i sport, který nám zabere tolik času, že život s Pánem Ježíšem a mnohdy i čas na druhé úplně přehluší a vymaže z našeho života. Také kámen vhozený na dobrou půdu může ublížit úrodě. Zvláště když je kamenů tolik, že se půda stává spíše skálou. *(Na hlínu položíme kámen.)* Pokud vidíme jen sebe a svoje zájmy a přehlídíme potřeby druhých, naše srdce se může stát takovou skálou, na které nic neroste.

Věřím, že každý z nás chce být dobrou půdou. Pamatujme však, že o dobrou půdu je třeba pečovat, sledovat ji, odstraňovat kamínky a plevel, nedat vyrůst trní. Jen tak můžeme přinášet velký užitek, o kterém v dnešním evangeliu mluvil Ježíš.

Heslo: O dobrou půdu našeho srdce je potřeba neustále pečovat.

Doma nikdo není prorokem

Mk 6,1-6 (evangelium ze středy 4. týdne v mezidobí). Doma není nikdo prorokem.

Ježíš šel do svého domova. Těšil se? O tom evangelium nemluví. Ale bylo by docela normální, kdyby se tam těšil. Třeba jako Radek. Ten se dnes také těšil domů. Jeho starší bratr Roman totiž dostal k narozeninám nový tablet. Radek na něm mohl nechat oči. „Víš co?“ usmál se Roman, když viděl Radkův zájem. „Když zítra pohneš ze školy, stáhnou na tablet nějaký film a můžeme se na něj společně podívat!“ Radek spěchá. Třeba mu bratr tablet i na chvíli půjčí! Doufá. „Už jsem tady,“ volá, sotva otevře dveře od bytu. „Slyšíš?“ ujišťuje se a vráží do pokojíku. „Pustíme si ten film?“ Bratr sedí u stolu a cosi na něm kutí. „To asi těžko,“ utrhne se na mladšího brášku. „Nejde mi to spustit,“ dodává nevrle a mačká znovu a znovu tlačítka. Radek se přisune blíž. „Brácho, půjč mi to, zkusím to! Třeba se mi to podaří,“ navrhuje opatrně. „Zbláznil ses? Ty? To zrovna! Jak bys to tak asi mohl umět, když si s tím já nevím rady?“ Radek posmutní. Pro Romana je pořád malý kluk. Nevěří mu, nebere ho. A to se dnes na něj tak těšil...

Také Pán Ježíš se domů nejspíš těšil. V Nazaretě prožil velkou část svého života, měl tam příbuzné i známé. Tentokrát nepřichází sám. Jdou s ním jeho učedníci. Už to vzbuzuje zájem Nazareťanů. „Hled'te, jak daleko to ten Mariin syn dotáhl!“ V sobotu jde Ježíš do synagogy jako učitel. „Co nám asi bude říkat?“ Příbuzní a známí napjatě poslouchají. Ježíšova moudrá slova v nich vyvolávají údiv: „Kde se to v něm bere? Copak se tady v Nazaretě nevyučil obyčejným tesařem? Copak není jeden z nás?“ kroutí nedůvěřivě hlavami.

Podobně jako Roman v našem počátečním příběhu, i Nazareťané jsou ovlivněni předsudky. Jejich znalosti o Ježíšovi jim brání uvěřit, že ten, kterého vídali vyrůstat, by mohl být Boží Syn. A podobně jako Roman tím ochuzují především sami sebe. Evangelista píše, že Ježíš kvůli jejich nevěře nemohl udělat žádný velký veřejný zázrak.

Jak se asi cítil Pán Ježíš? Přišel domů, navíc s učedníky, a tam, kde by se dala očekávat největší podpora, přišlo zklamání a nedůvěra. Možná to také znáte. Očekáváte od někoho pochopení, podporu nebo aspoň spolupráci, a dočkáte se opaku. Sám Ježíš nám může posloužit jako vzor, co s tím. Jak Ježíš reagoval? Sice se divil, asi byl smutný, ale přesto se nemstil ani neuzavřel. Dělal to, co mu situace dovolovala: vložil ruce jen na několik málo nemocných.

A poučení pro nás? Snažme se nedělat si o druhých neměnné mínění. A pokud si ho někdo dělá o nás, vzpomeňme si na upravená slova Pána Ježíše, která se vžila jako přísloví. *Doma nikdo není prorokem.* Nemstěme se, neurážejme, pokud nás někdo zklame, ale dělejme, co nám situace umožní.

Heslo: Doma nikdo není prorokem.

Každý člověk je takový, jaké je jeho srdce (nitro)

Mk 7,14-23 (evangelium ze středy 5. týdne v mezidobí). Poskvrnění člověka.

Pomůcky: toaletní papír, papírové kapesníky, ústní rouška

Dnešní krátké evangelium bychom mohli rozdělit na tři části. V první mluví Pán Ježíš k lidem, v druhé svá slova vysvětluje apoštolům a třetí je převedením reálných tělesných pochodů člověka do duchovní oblasti života. S trochou nadsázky bychom mohli říci, že jde o jakýsi druh přirovnání.

Nyní se vraťme k evangeliu po jednotlivých částech. O čem pojednával první úsek? ... Ano. Říkal, že nečisté za normálních okolností není ani tak to, co se do člověka dostává z vnějšku, ale spíš to, co člověk sám vyprodukuje a co by se dalo vyjádřit pomůckami, které zde máme. *(Zavolaný pomocník je připraven.)*

V druhé části Pán Ježíš svá slova vysvětluje. My uděláme totéž. Starý zákon a rabínské učení obsahovaly mimo duchovní nařízení i předpisy ohledně hygieny. V dnešní době víme, že koupat se, mýt si ruce, prát nebo umývat špinavé věci je potřeba pro dobré soužití s druhými lidmi i pro zachování zdraví. Izraelité vnímali především náboženský smysl: Bůh je svatý a žádá od svého lidu čistotu. Vnější omývání je symbolem vnitřní čistoty, s níž lze předstoupit před Boha. Aby věděli, kdy co a jak dělat, bylo vytvořeno množství příkazů a zákazů, které bylo třeba dodržovat. Příkazy a zákazy zůstaly, ba mnohé ještě přitvrdily, jejich původní význam se však v Ježíšově době už dávno vytrácel. Úzkostlivé dodržování mnoha předpisů postupně přehlušovalo vztah k Bohu. Pán Ježíš upozorňoval na původní záměr: člověku před Bohem nepomůže vnější čistota nebo gesto, když srdce je špinavé hříchem a není vůle ke změně. Jako v následujícím případě.

Ivo byl známý problémový žák. To, že nenosil pomůcky, k němu jaksí patřilo. Jeho stálé otravování, vyrušování, pošklebování a braní cizích věcí však kdekoho zlobilo. Dnes se Ivovi zalíbilo nové pouzdro, které Luboš dostal k narozeninám. Nepozorovaně je spolužákovi sebral z lavice a během přestávky ho stačil poničit. To si svědomitý Luboš nechtěl nechat líbit. Když zjistil, co Ivo udělal, bez rozmýšlení se na něj vrhnul. Funicí propletenec roztrhla až paní učitelka: „Hned toho nechte! Co se tady stalo? Zase ty, Ivo?“

chrlila rozzlobeně. „Ivo sebral Lubovi pouzdro,“ začali o překot vysvětlovat spolužáci. Ale paní učitelka zjevně neměla náladu. „Pojďte sem. Oba. Podejte si ruce.“ Nařídila. Kluci neochotně zvedli pravice k vynucenému gestu odpuštění. „Počkej, to si s tebou ještě vyřídím,“ procedil Ivo mezi zuby, když se paní učitelka začala probírat sešity na stolku.

Na první pohled se zdálo, že situace ve třídě se po zásahu paní učitelky uklidnila. V srdcích obou kluků však doutnala nenávist a touha po pomstě. Právě před podobným jednáním nás Pán Ježíš varuje ve třetí části své řeči. Obrací naši pozornost k našemu srdci, k našemu vnitřnímu prožívání. Centrum, které bývá považováno za zdroj lásky, se někdy stává pramenem zlých úmyslů, které se navenek projevují jako hřích. Všimějme si tedy nejen svého vnějšího jednání, ale učme se poznávat i své vlastní srdce, své opravdové vnitřní já. Protože každý člověk je takový, jaké je jeho srdce (nitro).

Heslo: Každý člověk je takový, jaké je jeho srdce (nitro).

Do vesnice nechoď! Vstřebej své uzdravení.

Mk 8,22-26 (evangelium ze středy 6. týdne v mezidobí). Uzdravení slepého „nadvakrát“.

Pomůcky: flanelogram

Nový zákon zaznamenává 37 zázraků, které Pán Ježíš udělal za svého života. Sedm z nich mluví o uzdravení slepého. Přesto se zázrak, který popisuje evangelista Marek, od všech ostatních liší.

(K vyprávění lze použít flanelogram.) Obyvatelé Betsaidy, rybářské vesnice na břehu Genezaretského jezera, Pána Ježíše nijak zvlášť neuznávali, přestože odtud pocházeli apoštolové Petr, Ondřej a Filip. Snad povědomí o činech, které Ježíš jinde udělal, přimělo kteréhosi obyvatele, aby přivedl vesnického slepce. Možná se chtěl sám přesvědčit o pravdivosti zvěstí, které se šířily o uzdravování nemocných, možná chtěl přesvědčit jiné, možná byl jen zvědavý, možná mu šlo o dobro nemocného. Ať tak či onak, musel být trochu zklamán. Neviděl nic. Ježíš vzal nemocného sám za ruku a odvedl ho stranou. Zde po vzoru tehdejších léčitelů potírá nemocnému slinou oči a vkládá na něj ruce. Výsledek? Nějak se nepovedl. Je to sice lepší, nemocný vidí aspoň něco, ale dobře nerozlišuje, zda vidí stromy nebo lidi. Tak znovu. Ježíš se dotýká jeho očí. Teď už nemocný vidí ostře. Ale Ježíš mu nařizuje: „Do vesnice nechoď!“ Co se asi odehrávalo v mysli nemocného? O tom evangelium nemluví. Snad byl plný naděje, když byl veden za Ježíšem, očekával něco velkého, ale byl zklamán ze zdánlivého neúspěchu. Po chvíli však přece přišla radost z navráceného zdraví, ale doplněná rozpaky ze závěrečného vybídnutí. „Do vesnice nechoď!“ Kam asi šel? Vždyť ve vesnici bydlel, měl tam nejspíš svůj dům, známé, kteří čekali na výsledek cesty za Ježíšem. „Do vesnice nechoď!“ Nauč se žít se svým novým stavem, zpracuj ho v sobě, dopřej si čas pro sebe, abys měl z dosaženého užitek nejen ty, ale i druzí kolem tebe. Ježíš věděl, co nařizuje. Když zažil svou „velkou věc“, svůj křest, odešel na čtyřicet dnů na poušť. Modlil se a rozjímal, připravoval na další život.

Podobně jako slepý člověk z dnešního evangelia chodíme za Pánem Ježíšem i my. Potřebujeme uzdravit ze slepoty svého srdce, které občas druhým ubližuje, které vidí víc nedostatky druhých než své vlastní, které se zavírá před lidmi, kteří nám nejsou sympatičtí, které trpí nejrůznějšími druhy duchovních nemocí, hříchů. Naše upřímná lítost připravuje Ježíši cestu, dělá první část zázraku uzdravení. Tu druhou dokončuje ve svátosti smíření Ježíš sám. Slova kněze nám pomáhají vidět jasně a rozeznávat (slovy evangelia) stromy od lidí. „Ale do vesnice nechoď!“ Propouští nás spolu s uzdraveným slepcem Ježíš. Nevracej se ihned do svého prostředí, dopřej si čas, setrvej se sebou samým v modlitbě, vstřebej své uzdravení, nauč se s ním žít, naplánuj si další bytí, aby z tvého uzdravení mělo užitek také tvé okolí. Vydrž chvíli po Ježíšově uzdravení v tichu s radostí své vlastní očištěné duše.

Heslo: Do vesnice nechoď! Vstřebej své uzdravení.

Než si konkurovat je mnohdy lepší spolupracovat

Mk 9,38-40 (evangelium ze středy 7. týdne v mezidobí). Kdo není proti nám, je s námi.

Víte, kterou větou končilo dnešní evangelium? ... Ano. *Kdo není proti nám, je s námi.* To je sice pravdivá věta, ale apoštolové si vůbec nebyli jisti, zda neznámý člověk, který vyhání zlé duchy v Ježíšově jménu, je doopravdy na jejich straně. Vždyť těmi, co chodí s Ježíšem a nazývají se jeho učedníky, jsou jen oni. Kvůli tomu museli často opouštět své rodiny, zažívat spolu s Ježíšem nepohodlí, posměch i odmítání. Na druhé straně na ně dopadal odlesk Ježíšovy slávy, kterou zakoušeli od těch, kteří Ježíše uznávali. A teď si přijde někdo, kdo vyhání zlé duchy a zaštituje se Ježíšovým jménem. Proč to dělá? Chce získat obdiv? Má na to vůbec právo? Z jednání apoštolů můžeme pociťovat jisté obavy z konkurence. S tou máme zkušenosti i my, možná podobně jako Marika a Jarmila.

V pokoji u Nováků je nezvyklé ticho. Přesto je ve vzduchu cítit zvláštní napětí. Marika se zdá zabraná do domácích úkolů, Jarmila nervózně klepe do kláves notebooku. Mezi sestrami se na zemi neohrabaně motá malé štěně. Vypadá velmi mile, a přece je ono hlavní příčinou rozbrojů. „Mami,“ vyskakuje Jarmila od stolu,

sotva v zámku zaharaší klíč. „Mami, dnes jsem měla jít s Barykem na procházku já! Přece jsi mi to dala včera za úkol! Domluvila jsem se s Jitkou, že půjde se mnou, a když jsem přišla domů, byl Baryček venku s Marikou! To přece nesmí, mami. Neumí ho venku chránit!“ „Mami, ale já s ním taky chci jít ven! Taky ho chci ukázat kamarádkám!“ brání se s uraženou plačtivostí Marika.“ Maminka vzdychne. Co má na to říct? Obě holky to jistě myslí dobře. „A co kdybyste se mezi sebou domluvily? Nebo si pro začátek můžete udělat nějaký rozpis a střídát se. Přece můžete dobře spolupracovat.“ Tak tou poslední větou si teď holky nebyly vůbec jisté. „Ještě se toho budou holky muset hodně učit“, povzdechla si maminka.

Podobné neshody nebo aspoň obavy z konkurence zažíváme nejen na domácí půdě, ale i ve škole, dospělí v zaměstnání. Copak tohle není moje práce? Copak jsem se jí už dost nevěnoval, neobětoval jsem pro ni své zájmy, svůj čas, své dovednosti - proč ji má nyní dělat, dostat někdo druhý? Možná v tom zaznívá i dávka žárlivosti a závisti. Na druhé straně je konkurence i dobrým jevem. Povzbuzuje nás, abychom ve svém snažení nepolevovali, abychom své úkoly dělali co nejlépe.

Pán Ježíš staví otázku apoštolů ještě do jiného světla: když někdo dělá dobro v mém jménu, dělá snad špatně? A maminka u Nováků jako by na Ježíšova slova navazovala: nešlo by místo hádky raději spolupracovat? A z vlastních zkušeností víme: možná by někdy spolupracovat šlo, ale dá to hodně práce a sebezáporu.

Heslo: Než si konkurovat je mnohdy lepší spolupracovat.

Být Ježíšovým následovníkem není z lidského hlediska výhra

Mk 10,32-45 (evangelium ze středy 8. týdne v mezidobí). Prosba synů Zebedeových.

Pomůcky: zabalená krabice uvnitř s nápisem „Pokora, služba, poslušnost, oběť“

Dnes jsem si přinesl tuhle krabici. Má o ni někdo zájem? ... Dobře, jak vidím, je vás víc. Komu ji dáme? Už vím! Tomu, kdo za ni nabídne víc. *(Lze uspořádat krátkou aukci, „platidlem“ nemusí být finanční obnos. Vydražitel pak krabici přede všemi rozdělá a její obsah přečte.)*

Krásně zabalená veliká krabice mohla vzbuzovat představy velké výhry, velkého bohatství a významu. Trošku podobné to bylo s apoštoly. O Ježíšovi věděli, že je Boží syn, dělal zázraky, učil. Už být blízko něho znamenalo ve věřícím prostředí významné postavení. Když pak Ježíš mluvil o vládě v Božím království, vzbuzovalo to v učednicích naději na velkou „výhru“, výsostné postavení a moc. Při cestě do Jeruzaléma najednou Ježíš mluví o své smrti. Spěchá, bere si apoštoly stranou. Něco se děje! Naštěstí se zmiňuje také o zmrtvýchvstání, a to je uklidňuje. Změny ale budou, jsou si jisti. Není čas zajistit si místo v jeho království? „Mistře, rádi bychom, abys nám splnil, oč tě požádáme.“ „A co to je?“ obrací se na Jakuba a Jana Ježíš. „Dej, ať v tvé slávě zasedneme jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici.“ Ostatní apoštolové zkoprněli. Cože? Není jim hloupé takto se vyvyšovat? Žádat takovou protekci? Proč zrovna Jakub a Jan? Co ostatní? „A víte vůbec, co chcete?“ „Samozřejmě!“ stáli si na svém apoštolové opírající se o své představy. „Tak podívejte,“ obrátil se Ježíš ke všem apoštolům a dal se do vysvětlování. V pozemském myšlení je úspěšnější ten, kdo má nad druhým moc a vládu, kdo druhému poroučí. Takto to v Božím království není. V Božím království má cenu pomoc, služba, oběť, pokora. Vždyť i Boží syn přišel na svět, aby sloužil a dal svůj život za všechny.

Reakci apoštolů na takovéto vysvětlení evangelista nezaznamenal. Jisté je, že většina apoštolů následovala Ježíše až k mučednické smrti. V evangeliu zmiňovaný Jakub položil svůj život za Ježíše jako první už v roce 44. Život plný útrap, nepochopení, ústrků a vyhnanství prožil i jeho bratr Jan. Ježíšovi byli tímto údělem opravdu velmi blízko, i když tak si asi odpověď na svou žádost nepředstavovali.

Být Ježíšovým následovníkem není z lidského hlediska žádná výhra. Neslibují se žádná pozemská privilegia, bohatství, sláva, moc ani pohodlný a bezproblémový život. Nabízí se nám však spoluúčast při tvorbě Božího království a množství mučedníků dokazuje, že to stojí za to.

Heslo: Být Ježíšovým následovníkem není z lidského hlediska žádná výhra.

Náš Bůh je živým Bohem živých i mrtvých

Mk 12,18-27 (evangelium ze středy 9. týdne v mezidobí). Bůh je Bohem živých.

Pomůcky: místo příběhu lze použít rozdílné autentické vyprávění dětí, které prožily stejný zážitek, např. výlet, a každé jej vidí ze svého úhlu pohledu

„Velmi se mýlíte!“ ohodnotil Pán Ježíš víru svých současníků. Jak bychom asi obstáli my? Ježíš nám svým životem na zemi představoval Boha, přesto pro nás Bůh zůstává tajemstvím jen částečně vměstnatelným do našeho lidského chápání. Víme, že je všemohoucí, vševědoucí, nejvíc spravedlivý, nejvíc milosrdný, vlastně ještě trochu víc než si umíme představit. O Bohu můžeme mnohem snáze vypovídat, jaký není, než jaký je. Jenže my chceme zjistit právě to, jaký je. A tak si vypomáháme různými představami a zkušenostmi svými i lidí okolo nás.

„Bylo to supéér!“ řítí se z auta Vojta a padá mamince kolem krku. „Bylo to super, byli jsme s babičkou a dědou na staré zřícenině! A mohli jsme ji celou prolézt!“ „A taky jsme byli ve městě, dívej, mami, co mi babička koupila,“ natahuje Eliška ručku ozdobenou třpytivým náramkem. „Ale to není nic proti štěněti, které má dědův soused. Takového chundeláče si taky koupíme, vid' mami,“ přidává novou zkušenost Honzík. „Tak se pojd'te najíst a povíte mi to všechno pěkně od začátku, ano?“ krotí děti maminka.

Děti byly společně na víkendovém pobytu u babičky a dědečka. Zažily stejné věci, a přece pro každého z nich bylo důležitější něco jiného. Tak nějak se díváme na Boha. Přestože je jediný a pro všechny stejný, každý ho vnímáme ze své pozice, ze své zkušenosti, ze svého úhlu pohledu. Náš Bůh je totiž především milujícím osobním Bohem. Ať jsme mladí, středního věku, staří dokonce nás neopouští ani ve chvíli smrti a po smrti. Ba naopak. Náš pohled nezátížený možnostmi očí nám po smrti umožní vidět Boha „tváří v tvář“. Náš Bůh je Bohem, který přesahuje všechno stvoření, nezávislý na čase a prostoru, Bůh věčný. Živý Bůh živých i mrtvých, Pán, dárce a správce života na Zemi i mimo ni.

Heslo: Náš Bůh je živým Bohem živých i mrtvých.

Bůh odměňuje i dobré, které děláme ve skrytosti

Mt 6,1-6.16-18 (evangelium z Popeleční středy). Bůh vidí i to, co je skryté.

Naše povídání obvykle začíná tím, že se vás něco ptám a očekávám vaši odpověď. I dnes mám pro vás připravenou otázku, ale neodvážuji se požadovat odpověď nahlas. Odpovězte si tedy každý pro sebe. Byl/a jsem už někdy do někoho pořádně zamilovaný/a? ... Pokud ne, nevádí, jistě to přijde později, ale určitě jste už někdy viděli hodně zamilovaného člověka. Proč jsem nechtěl hlasitou odpověď? Protože být do někoho zamilovaný je sice nádherné, ale člověk se s tím aspoň na počátku až tak moc každému hned nechlubí. Cítíme, že je to věc hodně vnitřní, osobní, skrytá v srdci člověka. Zamilovaný člověk by své pocity nejraději napsal na všechny domy, a přece vyhledává se svou láskou samotou. Ze svého velkého štěstí se nejvíce těší ve skrytu. Když o tom říká druhým, tak z jakési přemíry radosti, kterou už nedokáže udržet u sebe, která ho přetéká. Pro druhé jedná někdy nepochopitelně. Třeba jako Bára.

Hančina sestra je už velká. I když si spolu nikdy moc nehrály, Bára byla Hance vždycky velkým vzorem. Dodnes spolu sdílejí pokojíček. Hanka si ráda prohlíží fotky, na nichž ji Bára vozí v kočárku, pamatuje si, jak ji učila první říkanky a četla pohádky. Od nedávna se jí však Bára přestala věnovat. Hodiny prosedí u zrcadla, další čas s mobilem v ruce. Když ji takto Hanka přistihne, Bára hned zrudne a pošle ji za dveře. „Je zamilovaná,“ vysvětlila Hance spolužačka. Asi má pravdu. Bára najednou dělá bez pobízení maminky věci, které dřív nesnášela. Dokonce se začala zajímat o údržbu auta. To už Hanka vůbec nechápe. Není to mužská záležitost? Co z toho Bára má? Když má někdo někoho rád, zajímá se o to, co zajímá milovaného, snaží se dělat věci jako on, spolu s ním a pro něj. Přináší mu to pocit štěstí, nepotřebuje žádnou další odměnu.

Pán Ježíš nás vede, aby celý náš život, naše láska k nám samým i druhým lidem byla nesena láskou k Bohu. Ježíš má velmi rád lidi. Všechno, co dělá, dělá pro ně, z lásky k nim. Nechce od nikoho žádnou další odměnu. Totéž učí nás.

Když něco děláš pro druhého, dělej to kvůli tomu člověku, ne kvůli sobě, aby tě druzí obdivovali a chválili. Když se modlíš, dělej to kvůli sobě a Bohu, protože ho máš rád a chceš si s ním povídat, ne proto, aby tě druzí považovali za dobrého křesťana. Když chceš sám sebe vychovávat a rozhodneš se něco si odřeknout nebo vydržet, nedávej to navenek znát, děláš to přece pro sebe, a ne pro druhé. Pokud děláš něco pro druhé navenek, můžeš od nich očekávat odměnu. Pokud děláš něco ve skrytu, takže tvé dobré skutky lidé nevidí, tvou odměnu připraví Bůh. A Bůh na odměně nikdy nešetří.

Heslo: Bůh odměňuje i dobro, které děláme ve skrytosti.

Raději než senzace hledejme Boha

Lk 11,29-32 (evangelium ze středy 1. postního týdne). Další znamení nebudou.

Pomůcky: domluvení scénky

V dnešním evangeliu Pán Ježíš připomíná dvě postavy Starého zákona. Které? ... Ano. Jonáše a Šalomouna. Podle Ježíšových slov jsou oba od Boha poslaným znamením pro lidi. Víme, o koho jde? ... Jonáš byl asi 750 let před narozením Pána Ježíše vyslán Hospodinem do Izraelitům nepřátelského města Ninive, aby obyvatele varoval před Božím trestem. Jonáš se takovému poslání bránil. Přijal ho až po té, co byl zachráněn z potápějící se lodi velkou rybou, jež ho vyplivla zpět do blízkosti Ninive. Jeho neochotné zvěsti Ninivští uvěřili a změnili své chování.

Izraelský král Šalomoun naproti tomu vynikal velkou moudrostí. Tak velkou, že vzdálená královna ze Saby nelitovala času, peněz ani své kariéry. Přijela, přesvědčila se a uvěřila.

Ježíšova slova i činy jsou mnohem větší než oněch zmiňovaných, a přece lidem stále nestačí. Vidí, a nevěří. Chtějí záznaky, ale berou je víceméně jako samozřejmost. Podle nich prostě k Ježíšovi patří. Neměl by jako Boží syn udělat ještě něco přesvědčivějšího? Pán Ježíš však nepřišel lidi přesvědčovat. Přišel jim nabídnout účast na Božím království. Svá slova dokazoval svými činy. Ostatní bylo na lidech: obrátit svůj život k lepšímu, věřit Bohu, žít podle Ježíšova vzoru, k tomu se musí rozhodnout každý sám. Jenže lidé váhali: stojí nám to zato? Ať ještě něco udělá, ať víme, ať máme jistotu! I když množství důkazů Ježíšova božství rostlo, lidem to stále nestačilo. Možná chtěli oddálit své rozhodnutí, možná nechtěli vyvíjet aktivitu. Možná se v tom trochu podobali malému dítěti.

„Honzíku, vstávej!“ budí ráno maminka svého malého chlapce. „A proč?“ ptá se rozmrzele malý. „Vstávej, aby nám neujela tramvaj.“ „A proč?“ „Včera jsem ti říkala, že musíme jít k paní doktorce.“ „A proč?“ „Přece víš, že nám paní doktorka poslala lístek.“ „A proč?“ „Protože musíme jít na očkování.“ „A proč?“ „Abys byl zdravý.“ „A proč?“ „Přece nechceš být nemocný.“ „A proč?“

Pro malé děti je takové jednání běžné. Možná vám to připadá trochu legrační a bude vám bližší následující scénka. (*Domluvená krátká scénka mezi jedním dospělým a dítětem.*) „Jirko, vypni ten počítač.“ „Jó.“ „Tak slyšíš?“ „Jó.“ „A vypneš to?“ „Jó.“ „Tak to vypni a běž se učit.“ „Jó.“ „Zítra máš přece psát ve škole tu písemku!“ „Jó.“ „Hele, posloucháš mě vůbec?“ „Jó.“ „Tak bude to už?“ „Jó.“

Jak vidíte, takové „zamrzlé“ jednání k ničemu nevede. V rozhovoru ani v životě. Snad jen oddálí aktivitu, do které se nám nechce. Nikam nás však neposune, nic nevyřeší. Dávání přednosti líné a pohodlné setrvačnosti před aktivním přemýšlením a jednáním vytyká v dnešním evangeliu Pán Ježíš: „Co ještě chcete? Další znamení už nebude! Ninivským stačilo k obrácení vystoupení Jonáše, mocné královně z jihu poznání Šalomounovy moudrosti. A zde je přece někdo víc než Jonáš či Šalomoun.“ Ježíšovi současníci měli Ježíšovo učení a činy, my jsme na tom ještě lépe. Máme Bibli, známe Ježíšovu smrt a zmrtvýchvstání, známe podstatu našeho vykoupení. Zaktivizujme tedy své síly správným směrem: nehoňme se za senzacími, neztrácejme čas vyhledáváním nevysvětlitelných jevů, ale snažme se najít dost času na objevování pravého Boha ve svém životě.

Heslo: Raději než senzace hledejme Boha.

Žít v Boží blízkosti znamená přijmout službu

Mt 20,17-28 (evangelium ze středy 2. postního týdne). Prosba paní Zebedeové.

Pán Ježíš věděl, že se blíží jeho ukřižování a chtěl na ně apoštoly připravit. „V Jeruzalémě budu vydán velekněžím a učitelům zákona. Odsoudí mě k smrti a vydají pohanům, budou se mi posmívat, zbičují mě a ukřižují. Ale třetího dne vstanu z mrtvých,“ poučoval je. Apoštolové jeho slova moc nechápali. Asi to bude zlé, ale třetího dne zase vstane, uklidnili se. Nedávno říkal, že se jednou posadí na trůn, a oni, kteří ho následují, usednou na dvanáct trůnů. Tato informace se jim jevila jako mnohem zajímavější. Nenastává právě teď začátek oné doby? Maminka apoštolů Zebedeových hned reaguje: „Pane, prosím tě, až se to stane, ať moji synové zasednou v tvém království na trůny hned vedle tebe!“

Maminky to tak mívají v povaze. Rády leccos přeslechnou a vytrpí, jen aby se jejich děti měly dobře. Snaží se jim předat nebo zajistit vše, o čem jsou přesvědčeny, že je pro ně dobré. Podobně jako v následujícím příkladu.

„Slyšela jsem, že letos zase jedete na ten váš tábor,“ přitočila se maminka Davida a Oty k panu učiteli v šatně. „Na tábor?“ nechápe hned kantor. „No, jak jste tam měli loni tu televizi, jak vás natáčeli,“ připomíná maminka. „Aha, myslíte na tábor Červeného kříže?“ „Jojo, já si tak myslela, jestli by naši kluci nemohli jet s vámi, když už tak dlouho chodí do zdravotnického kroužku.“ „A co, kluci, vy byste chtěli?“ otočil se vyučující na oba kluky, kteří stáli zaraženě vedle své maminky a s pocitem trapnosti vnímali pobavené pohledy spolužáků. „Troufli byste si dělat pomocníky?“ „No tak, odpovězte přece panu učiteli,“ nabádá sourozence maminka. „Víte, jet na takový tábor není žádná výhra,“ ujímá se slova učitel. „Je to tábor určený pro děti s různým stupněm postižení. Vstává se brzy ráno a do pozdního večera jsme všichni na nohou. Snažíme se dělat vše pro to, aby se handicapovaným dětem na táboře líbilo. Je to ale těžká služba a docela dřina. Navíc to všichni děláme zadarmo.“

A co vy? Jeli byste na takový tábor? ... Třeba ne, ale přesto jste možná už také zažili přímluvu maminky. Na jednu takovou si asi mnozí z vás ani nepamatujete, a přece byla velice důležitá. To tehdy, když vás rodiče přinesli do kostela ke křtu. Prosili za vás Ježíše, aby vás přijal do svého království, abyste patřili do rodiny Božích dětí. Od té doby uběhl už nějaký čas. Povyrostli jste, třeba i trochu víte, že být blízko Ježíše není v nevěřícím světě vždy jen výhra. Nyní už se v leccem můžete rozhodovat sami. A tak stejně jako v evangeliu se Pán Ježíš obrací i na každého z nás osobní otázkou: „Co ty? Souhlasíš s prosbou své maminky, svých rodičů? Máš zájem o Boží království? Chceš opravdu žít v mojí blízkosti? To ale znamená pomáhat druhým, sloužit tak, jak jsem to dělal já.“

Heslo: Žít v Boží blízkosti znamená přijmout službu.

Jiný příběh. Venku už je hluboká noc, a přesto se Hanka stále převaluje na posteli. V hlavě si přehrává události dnešního odpoledne. Spolu s maminkou byla na přípravě k prvnímu svatému přijímání. Zpočátku sice měla trochu strach, ale ten ji mezi spolužáky brzy opustil a už klidná odpovídala na otázky, které pan farář pokládal. Přítomné maminky měly podle všeho v hlavách jiné starosti. Už před začátkem se vyptávaly jedna druhé, kde sehnat nejlepší šaty k přijímání, kde zařídit hostinu, kdo peče nejlepší cukroví. Vrchol tomu nasadila Vojtova maminka. Když bylo po přípravě, přitočila se k panu faráři a žádala: „Pane faráři, nemohl by náš Vojta nést s Filipem obětní dary? Přece jen je největší, určitě to nepoplete.“ Na první pohled bylo vidět, jak je to klukům nepříjemné. I ostatní maminky se podivily. Ale nikdo si netroufl říct nic nahlas. Je to přece jen věc pana faráře, jak si to bude přát. Až cestou domů se jedna maminka přece ozvala: „Že zrovna Vojta! Do kostela toho moc nenachodí, ale dědeček je fotograf. Asi chtějí mít hezkou památku. Ale o tom přece svaté přijímání není.“ Hanka vzpomíná, že zrovna něco podobného se učili v náboženství. Jít k prvnímu svatému přijímání je jako jít poprvé do školy. Má-li k něčemu být, musí za ním následovat další a další. První svaté přijímání je start na začátku cesty s Pánem Ježíšem.

Naplněním Božího zákona je láska

Mt 5,17-19 (evangelium ze středy 3. postního týdne). Boží zákon je stále aktuální.

Pomůcky: lucerna

„Nepřišel jsem zákon zrušit, ale naplnit,“ řekl jednoho dne Pán Ježíš učedníkům. Možná tehdy zrovna seděli v záři zapadajícího slunce na břehu Genezaretského jezera. Možná to seskupení vypadalo podobně jako osazenstvo na táboře.

V teplém podvečeru dostal každý svou lucernu a mapu. „Ještě si vyzvedněte u Zbyňka olej na svícení,“ poradil vedoucí. „Lucerny dobře opatrujte, jsou vaší nadějí pro návrat,“ dodal Zbyněk, ale jeho slova málokdo poslouchal. Téměř každý prohlížel nenadálý dárek. Někteří si hned zapalovali knotky a nadšeně mávali lampami, až se čadící plamínek rozléval po skleněných stěnách a barvil je tmavou clonou, jiní pečlivě ukrývali zápalky a váhavě napomínali, že svícení lucernou je zbytečné, protože je ještě dost vidět. Postupně se jednotlivé postavy ztrácely ve směrech, které jim určovala trasa zakreslená na mapě. Cesta každého byla velmi pečlivě naplánována. Středily se na ní úseky lehké, skoro procházkové, s úseky, které dávaly účastníkům docela zabrat. „Na co je mi taková lampa?“ vztekal se Radek, když mu zhasl plamínek rozžatý ještě v táboře. „Takovou nepotřebuju! Jen mi překáží!“ A lampa letěla do křoví, kde tupě na cosi narazila, zatímco Radek se natáhl podél cesty. Další putování k cíli vzdal. Katčina lucerna sice neskončila na zemi, přesto své nositelce příliš nepomáhala. Její skla byla tak začouzená, že plamínek stěží osvětloval nejbližší prostor. „Přece si nebudu špinit kapesník,“ ohrnula Katka ret. „Však někam dojdou.“ To Míša si své lucerny vážil. Pečlivě vyleštěná skla propouštěla přesně tolik světla, kolik potřeboval k přiměřenému osvětlení cesty vedoucí k cíli.

Kdysi dávno Bůh stvořil svět a usídlil na něj lidi. Každý má svoji životní cestu. Někdy lehkou, jindy ztíženou starostmi, bolestmi a hříchem. Bůh věděl, že cesta člověka k věčnosti není jednoduchá. Abychom nezabloudili, dal nám návod: dodržuj Zákon, Boží zákon, Desatero. Stručně vyjádřená přikázání nechal ještě rozvést do příkladů pisateli Bible. Lidé to vše vzali, ale každý s Božím darem zacházel podle svého. Někteří ho odložili jako nepotřebný, další si tak nějak žili souběžně s ním. Prý přijde Mesiáš a všechno hned bude jednodušší, všechno za ně vyřeší, utěšovali se před Ježíšovým narozením. Ale Ježíš jejich očekávání opravil: „Nepřišel jsem Zákon zrušit, ale naplnit. Dokud nepomine tento svět, nepomine ani jedno písmenko ze Zákona.“ Někteří se cítili zklamaní, někteří podvedení. Tohle že je Boží syn? Nepřesvědčily je ani Ježíšovy zázraky. Odmítali lásku, se kterou měli spolupracovat. Necháпали, že Ježíš je světlo, které přichází do srdcí lidí. O každé světlo je však potřeba pečovat, pokud chce člověk dojít k cíli.

Děti z příběhu, které se vydaly na noční cestu, neměly kromě lampy nic, co by jim osvětlovalo cestu k cíli. Ani my nemáme nic dokonalejšího než Boží zákon a Ježíšovo učení, které nás mají vést po cestě našeho života. Ježíš nepřišel Zákon zrušit, ale naplnil jej láskou. Ta je pro nás navždy nejvyšší hodnotou.

Heslo: Naplněním Božího zákona je láska.

Sám od sebe nemohu dělat nic

Jan 5,17-30 (evangelium ze středy 4. postního týdne). Sám od sebe nemohu dělat nic.

Pán Ježíš nazýval Boha svým Otcem a Židé ho kvůli tomu chtěli zabít. To by dnes asi nehrozilo, zvláště ne v zemích, kde se lidé k Bohu moc neobracejí. A přece i v těchto zemích lidé nějak podvědomě touží se Bohu podobat, mít jeho vlastnosti. Třeba taková všudypřítomnost: lidé vynalezli mobily, aby byli všude k zastizení a dostupní, v jistém slova smyslu všude přítomní. Vševědoucnost simulují počítače a chytré mobilní telefony,

kteře umožňují rychle získat všechny potřebné informace. Vědci vymýšlejí neviditelné letouny a různá vlákna, která napomáhají neviditelnosti a na druhé straně dokonalou techniku, které umožňuje vidět i to, co je lidským očím běžně skryté. Boží věčnost si snaží lidé vynahradit aspoň kultem mládí. Moderní je zdravé jíst, vést zdravý životní styl, mnozí podstupují zkrášlovací kůry a plastické operace, dříve neléčitelné nemoci uzdravují nové léky a léčebné postupy. Také všemohoucnost člověka od nepaměti přitahuje a lidské vynálezy jsou v tomto směru čím dál více dokonalejší. Roboti i robotické přístroje pracují v mnoha odvětvích a jsou považovány za přesnější a spolehlivější než lidská ruka.

Bůh se nad takovouto lidskou činností nepohoršuje. Kdyby to nebylo v jeho plánu, nedal by člověku rozum a prostředky, kterými takových dovedností může dosáhnout. Za vším tím pokrokem stojí Bůh, Otec všemohoucí, Stvořitel. Bez něho nemůžeme nic. Bez něj by nebyla Země se všemi prostředky ani člověk se svým rozumem. Jen z Boží milosti je člověk tím, čím je. Přesto si to mnozí lidé nechtějí nebo neumí přiznat.

„Jestlípak už pro vás někdo dnes něco udělal?“ ptala se vyučující etické výchovy hned na začátku první hodiny. Děti se poslušně noří do myšlenek a po chvílce váhání rozpačitě kroutí hlavou. Jen Alenka se usmívá: „Mně maminka nachystala snídani,“ sděluje pyšně. „A nikdo jiný dnes ještě žádnou službu od druhého nezažil?“ bloudí učitelka očima po přítomných. „Tak jinak. Někdo možná k probuzení potřebuje budík nebo mobil. Ale ten pro nás musel někdo vyrobit. Někdo jiný pro nás vyrobil postel, další ušil lůžkoviny a povlečení na ně. Měli jste doma teplo? I o to se někdo musel postarat. Copak jste snídali? Že jenom čaj? Ale aby mohla z kohoutku téct voda, bylo potřeba vyrobit kohoutek s celou soustavou trubek na vodu. I tu někdo pro nás připravil, abychom ji mohli pít. A čaj? Ani ten nevznikl sám. Někdo ho vypěstoval, sesbíral, nasáčkoval. Čaj z hrnku. Kdepak se vzal hrnek? A tak bychom mohli pokračovat. K čištění zubů potřebujete kartáček, pastu, ručník. Oblékáte se. Někdo vyrobil látku, někdo ušil oblečení. Za zdánlivě samozřejmými věcmi, které jste dnes potřebovali, stojí množství lidí, kteří se starají o to, aby to vše běžné a samozřejmé bylo i nadále běžné a samozřejmé.“

Mnoho věcí ve svém životě bereme jako samozřejmost. Sebe, svůj život, vše kolem nás. Za vším však stojí nějaký tvůrce. A nade vším Tvůrce nejvyšší, Bůh. Bez něj nemůžeme nic.

Heslo: Sám od sebe nemohu dělat nic.

Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky

Jan 8,31-42 (evangelium ze středy 5. postního týdne). Když vytrváte, budete mými učedníky.

Pomůcky: misijní výzdoba, věci nutné k misijnímu slibu

Víte, co znamená v něčem vytrvat? ... Už se vám někdy podařilo v něčem vytrvat, i když se vám nechtělo, když vám to připadalo těžké? Mírek z našeho následujícího příběhu vytrval. Proč? Protože to slíbil.

„Musím vydržet,“ mumlá Mírek a prodírá se úzkou hliněnou chodbičkou. Proč jen nebral vážně dědovo varování? Proč se nechal přemluvit od Štěpána k dobrodružné výpravě do tajemného skalního otvoru? Proč jen to nikomu neřekli? Otázky vyskakují jedna za druhou. Otázky, na které neumí odpovědět. Jen jedno ví dobře: Štěpán nutně potřebuje pomoc a Mírek mu ji slíbil. Dokonce mu nechal svoji baterku, protože ta jeho zhasla. Teď se snaží co nejrychleji najít potmě cestu z podzemí a přivést pomoc zraněnému kamarádovi. Je unavený, podřený, ale musí vytrvat. Musí, slíbil to přece!!

Asi každý jste už něco slíbil. Někdy drobnost, jindy třeba i něco většího. Co vůbec znamená *něco slíbit*? ... Slib je závazek, záruka, kdy někdo někoho ujišťuje, že něco udělá nebo naopak neudělá. Křesťané se snaží své sliby vždycky dodržovat. Některé sliby jsou hodně významné a je k nim potřeba hodně vytrvalosti. Třeba manželský slib, který udělali vaši rodiče, když si slibovali, že se budou mít rádi a budou spolu až do smrti. Když jste se pak narodili vy, udělali za vás slib při křtu. Slib na celý život, slib, který vyžaduje hodně vytrvalosti, o níž mluvil Pán Ježíš.

Velkou dávkou vytrvalosti je potřeba mít také pro slib, který dáváme sami sobě. Mnoho lidí si na začátku roku nebo třeba na začátku doby postní dává předsevzetí, slib. Něco udělají, něčeho se vzdají, zlepšují se, něco si odřeknou. Není těžké slib dát, je mnohem těžší vytrvat. Člověk rád hledá výmluvy, omluvy, proč to a ono nejde, proč je nutné odložit to na zítra, na další dny. Někdy je na vině překážka, neúspěch, lenost. Tím vším si určitě procházeli i apoštolové, když po Ježíšově smrti hlásali jeho učení. Už předem je však Pán Ježíš pobízí: „Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky.“ Stanovte si cíle a jděte za nimi! Nenechte se odradit, nevzdávejte se, učte se vyrovnávat s nezdary, vytrvejte v modlitbě, vytrvejte v dobřu. Vytrvejte, dokud nesplníte, co jste slíbili sobě nebo druhému, ať už Bohu nebo člověku.

Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky, slibuje v dnešním evangeliu Pán Ježíš. Co dělají učedníci? Jak je poznáme? ... Učedníci následují Pána Ježíše příkladem svého života, hlásáním evangelia a pomocí druhým. Dodržují slib. *Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky.* Učedníkem může být každý, kdo následuje Pána Ježíše. Kdo ho má rád a vytrvale mu pomáhá.

Heslo: Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky.

Zrada je hrobem přátelství

Mt 26,14-25 (evangelium ze středy Svatého týdne). Jidášova zrada.

Tématem minulého setkání byl slib a vytrvalost. Dnes na toto téma trochu navážeme.

„Každý se přece může změnit,“ snažil se obhájit pozici nového kamaráda Jenda, když zjistil, že nad Simonem kluci v partě ohrnují nos. Sám nevěděl, jak se mu to podařilo. Kluk, který byl ještě nedávno spolu se svými kamarády postrachem městečka, s ním najednou chtěl jít do kostela. A nejen to. Začal se zajímat o přírodu, kam Jendova parta pořádala výlety dokonce se nabídl, že jim bude pomáhat čistit studánky. Svou horlivostí postupně všechny přesvědčil o svém polepšení. „V sobotu přijdu později, mohl by někdo otevřít klubovnu místo mne?“ požádal Jenda kluky na schůzce. Nikomu se nechtělo. „Já bych mohl,“ zvedl se neočekávaně Šimon. „A zvládneš to? Bude to poprvé!“ zajímal se Zdeněk. „Všechno je jednou poprvé,“ zamumlal Šimon a natáhl ruku po svazku klíčů. Jak moc si je přál získat, tušil jen on sám. Už v pátek večer šel otvírání klubovny vyzkoušet. A nebyl sám. Společníky mu dělali kluci z původní party. Všechno je zajímavé. Hlavně to, co mělo nějakou hodnotu. To si odnesli a použili pro svoji potřebu nebo zpeněžili. Když se u klubovny sešli v sobotu kluci z Jendovy party, málem ji nepoznaly. Mnohem víc než ztráta věcí je však bolela zrada kluka, kterého vzali mezi sebe a kterému věřili.

Jiný příběh:

Jeník a Jirka byli spolužáci a ještě donedávna velcí kamarádi. Když se před třemi lety Jeník přistěhoval a ve městě nikoho neznal, posadila jej paní učitelka vedle Jirky. Od té doby se od sebe kluci skoro nehnuli. Jeník si se vším věděl rady, v přírodě znal každý strom i každého broučka. Jirka ho za to moc obdivoval a rád s ním chodil na výlety. „Pojď s námi na výpravu,“ pozval Jirku Zdeněk, když Jeník odjel k babičce. Jirku hned nenapadlo odmítnout. Až pozdě si uvědomil, že to, čeho se účastní, není výprava, ale obyčejná krádež věcí ze starého domu v zahradě. „Ne abys o tom někomu vykládal!“ pohrozil mu na rozloučenou Zdeněk. Jirka si však s tajemstvím nevěděl rady. Když se Jeník vrátil, rozhodl se mu svěřit. „Třeba bychom mohli zkoušet kluky přesvědčit, aby to vrátili,“ napadlo hned Jeníka. „Víš, kde se scházejí?“ Ano. To Jirka věděl. „Tak tam po škole zajdeme,“ ukončil Jeník. Netušil, že ustrašený Jirka kluky na návštěvu připraví a ještě se přidá na jejich stranu. Pro Jeníka tak zbyla jen pořádná nakládačka a hořký pocit zrady od kamaráda, kterému věřil.

Možná jste už také zažili pocit zklamání, lsti a zrady a víte, jak takové jednání od někoho, komu jste věřili, bolí. Apoštolové byli nejbližšími Ježíšovými učedníky a přáteli. Dělal se s nimi o všechno, co měl, v jistém smyslu tvořili jeho nejbližší rodinu. Přesto se Jidáš, jeden z nich, propůjčil ke zlému a za peníze se rozhodl Ježíše vydat nepřátelům. Snad sám ani netušil, jak velké důsledky bude mít jeho jednání pro Ježíše a nakonec i pro něj samotného. Oba skončili tragickou smrtí.

Jidášův příklad nám může být velkým varováním. Zrada je vždy podlým jednáním. V měřítku Božím i lidském. I zdánlivě malé postavení se proti Ježíšovi se nám může úplně vymknout z rukou.

Heslo: Zrada je hrobem přátelství.

Víru nemůžeme poznat smysly

Lk 24,13-35 (evangelium ze středy velikonočního oktávu). Emauzští učedníci.

Pomůcky: flanelogram

„Mami, představ si, co se mi dnes stalo,“ dal se do vyprávění Kamil, když s maminkou osaměl. „Když jsem šel odpoledne do hudebky, šla kus přede mnou nějaká paní. Zprvu mě napadlo, že je to naše babička. Vzápětí jsem si uvědomil, že babička to nemůže být, protože už nám umřela. Ale to bys nevěřila, jak moc jí byla ta paní podobná.“ „Kéž by to mohla být naše babička,“ vzdychla maminka, „taky mně moc chybí. Občas si představuji, jakou by měla radost, kdyby tě viděla, co by asi řekla, co by nám poradila. Ale máš pravdu. Už tady s námi není, i když občas můžeme vidět někoho, kdo se jí moc podobá.“

Možná podobný pocit měli učedníci, kteří šli v den Ježíšova zmrtvýchvstání z Jeruzaléma. (*Flanelogram a převyprávění příběhu.*) Toho, o němž věřili, že vysvobodí Izraelity a stane se králem, v pátek ukřižovali a uložili do hrobu. O tom nebylo pochyb. Ale co má znamenat tvrzení žen, že vstal z mrtvých? Nepochopitelné otázky tak zaměstnávaly jejich mysl, že člověk, který je došel, jim sice mohl připadat podobný Ježíšovi, ale zdravý rozum vnímání očí odmítal. Ježíš zemřel, nemůže zde tedy stát živý. „Ty jsi snad jediný, kdo jde v tyto dny z Jeruzaléma a neví, co se tam stalo!“ diví se. „Jak jste nechápaví a váhaví uvěřit tomu, co předpověděli proroci!“ vrací jim neznámý ve stejném tónu. Následující vysvětlování onoho cizince jim zabralo velkou část cesty. Kromě očí se do vnímání zapojil i sluch. Rozum však hájil své: „On to být nemůže.“ Byl již večer, když přišli do emauzského hostince. „Pane, zůstaň s námi, začíná večer, přestává být bezpečno,“ berou učedníci v ochranu cizince. Objednávají večeři a zasedají ke stolu. A tu se ten, kterého

pozvali jako hosta, sám stává hostitelem. „Vezměte ...“ slyší a žasnou. „Je to ON!“ Uvědomují si, zatímco ON se jim rozplývá před očima.

Podobně jako zmiňovaní učedníci i my se příliš často ve svém životě spoléháme na sebe, svou krátkou životní zkušenost, své smysly. A přece víme, že existence mnoha důležitých skutečností se nedá ohmatat, ochutnat, očichat, uvidět ani uslyšet. Nepochybujeme o existenci lásky, dobra, odpuštění, milosti ani jiných důležitých veličin našeho života. Víra patří do stejné kategorie. Nechtějme ji měřit ani vážit, chtějme ji prožívat. Jejím garantem je sám Bůh, jistota našeho nejistého života.

Heslo: Víru nemůžeme poznat smysly.

Jednejme podle pravdy a dobra

Jan 3,16-21 (evangelium ze středy 2. velikonočního týdne). Kdo dělá zlo, nenávidí světlo.

„Každý, kdo dělá zlo, nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny,“ říká Pán Ježíš v dnešním evangeliu. Znáte to. Krádeže, přepadení, to vše se děje nejčastěji v noci, beze svědků, na osamělých místech. Kdo jedná podle pravdy, nebojí se odhalení. Děláme zlo nebo dobro? Podle čeho se vlastně rozhodujeme, co a jak budeme dělat?

„Tak, už máš všechno?“ ptá se starostlivě Verča kamarádky, které pomáhala s úkoly. „Jo, asi jo. Jsi hodná, že jsi mi pomohla. Nemocí jsem toho hodně zameškala,“ odpovídá Ladka a balí učení. „Víš co?“ napadá ji najednou. „Nechceš teď se mnou zajít na fotbal? Hraje můj brácha a moc se na nás těší!“ „Fakt?“ Kulí oči Verča. „Docela ráda bych ho viděla hrát, ale musím jít domů,“ zesmutní. „Slíbila jsem mamce, že hned jak se naučíme, přijdu.“ „A co když nepřiđeš?“ vyzvídá Ladka. „Mamka se bude zlobit.“ „Jenom to? U nás se mamka zlobí skoro pořád. Vždyť to nic není! Kouknem na fotbal a domů přijdeš později. Však se tak moc nestane,“ přemlouvá kamarádku. „Vidět kluky na fotbale přece stojí za to.“ Verča se zamyslí. Ladka má pravdu. Tak moc by se nestalo. Ale - mamka by měla strach a mrzelo by ji, že se na ni nemůže spolehnout. „Ne,“ rozhoduje nakonec. „Slíbila jsem mamce, že přijdu domů. Mohu se zeptat, jestli mě ještě nepustí ven, ale teď hned s tebou nepůjdu.“

Podle čeho se Verča rozhodovala? ... Ano. Rozhodovala se podle toho, co považovala za správné. Jejím kritériem byla volba mezi dobrem a zlem. Poslechnout maminku je dobro, neposlechnout - zlo. Její kamarádka uvažovala jinak: Co když neposlechnu? Jaká bude výše trestu v případě, když nedodržím pravidla? Stojí mi to za to?

Dnešní evangelium nás nenabádá ke zkoumání, jestli nám stojí za to dělat menší zlo, ale vybízí ke skutkům, které snesou světlo, k jednání podle pravdy a dobra.

Jednejme tedy vždy tak, abychom své skutky nemuseli před nikým skrývat.

Heslo: Jednejme podle pravdy a dobra.

Ježíš nás nepřišel soudit, ale spasit - jiná verze

Jan 3,16-21 (evangelium ze středy 2. velikonočního týdne). Ježíš nepřišel soudit, ale spasit.

Pomůcky: nápis SVĚTLO, TMA

Kdo jedná podle pravdy, jde ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu. Kdo dělá zlo, nenávidí světlo, aby jeho skutky nebyly odhaleny. Asi to znáte: mamka chce, abyste byli doma ještě dříve, než nastane tma, aby se vám něco nestalo. Tma bývá spojena se zlem, zlými činy. Zlo bývá děláno tajně, často potmě, aby se viník mohl vyhnout trestu. Ten, kdo dělá dobro, nevádí mu, jestli ho někdo vidí nebo jestli někdo jeho čin zveřejní.

Co může být takovým činem světla nebo činem tmy? *(Pomocníci mohou viditelně držet oba nápisy, přítomní uvádějí příklady. Shrneme vyřčené.)*

Přesto, že zlo je špatné, Pán Ježíš nepřišel, aby svět soudil. Právě soudu od druhých se však často bojíme a schováváme se před následky svého špatného jednání. Možná se vám někdy také stalo něco podobného.

Mirka měla dnes doma návštěvu. Po škole se domluvila s kamarádkou Janou a obě se vydaly k Mírcě domů. Normálně brala Mirka kamarádky do svého pokojíku, ale dnes udělala výjimku. S Janou se posadily do obývacího pokoje a povídaly si. Už ani neví, jak k tomu došlo, ale po chvíli po sobě začaly házet ozdobnými polštářky. Mohla to být docela zábava, kdyby Jana neuhnula a polštář netrefil maminčinu památeční vázu. Ta se lehce zakymácela a s výrazným třesnutím dopadla na zem. Po podlaze se rozsypaly střepy. Mirka ztuhla. Co teď? Mamka se bude zlobit. „Neboj, zkusíme to poskládat, třeba se na to nepřiđe,“ utěšovala Jana. Obě se daly do práce. Když vázu trošku opřely o zeď a posunuly, zdálky vypadala jako dřív. Ale Mírcě stejně nebylo lehké. Ještěže mamka dnes pracovala déle a než přišla domů, Mirka už ležela v posteli. „Nejsi nemocná?“ strachovala se maminka, když ji takto nalezla. „Ne, ale unavená,“ blekotala Mirka a byla vděčná, že se maminka víc nevyptávala. Co bude ráno? „Tobě se podařilo rozbít včera vázu, že?“ ptala se maminka, sotva Mirka přišla do kuchyně. „A-a-ano,“ vypravila ze sebe, „ale já nechtěla.“

Prosím, odpusť mi,“ dodala s upřímnou lítostí. „No, ona už byla stejně hodně stará. Nedá se nic dělat,“ uzavřela událost maminka. Mirka se nevěřicně otočila. A to je všechno? Maminka jí prominula?! Jen tak? Vždyť měla vázu tak ráda! Vždyť to byla památka! Mirčiným srdcem se rozlilo teplo maminčina odpuštění. Najednou si uvědomila, jak moc má svou maminku ráda. Musí jí udělat nějakou radost, umínila si.

Podobně s námi jedná Pán Ježíš. Nepřišel nás soudit, ale napravit, spasit. Není mu jedno, když děláme zlo, ale rád nám odpouští, když své špatné činy přiznáváme, litujeme jich a upřímně se snažíme je napravit. Tím rosteme nejen sami, ale i náš vztah k Ježíši a druhým lidem.

Ježíši není jedno, když děláme skutky temna, ale nabádá nás, abychom do své tmy vpustili světlo jeho lásky a nechali se jí prosytit.

Heslo: Ježíš nepřišel soudit, ale spasit.

Pán Ježíš nás dostal od svého Otce na starosti

Jan 6,35-40 (evangelium ze středy 3. velikonočního týdne). Neztratit, koho mi Otec dal.

Pomůcky: chléb, dvě zavařovací sklenice, kámen nebo lístek s nápisem křest, další s nápisem svátost smíření, eucharistie, bířmování, svátost manželství, svátost kněžství, svátost nemocných

Prožíváme třetí velikonoční týden. Ještě máme v paměti oslavu Ježíšova zmrtvýchvstání a ubezpečení, že i my můžeme počítat s tím, že náš život smrtí neskončí. Možná už nám tuto zvěst pomalu překrývají denní starosti, a tak nám mohou přijít vhod Ježíšova ujišťující slova: „Všichni, které mi Otec dává, přijdou ke mně. Jeho vůle je, abych neztratil nikoho z těch, které mi dal.“ To je zvěst! Pán Ježíš nás dostal od Pána Boha na starosti.

Možná jste také někdy dostali někoho na starost. Jako Michal. „A dávej na brášku pozor,“ dodala babička, když vystrkovala Míšu s Františkem za dveře. Jasně. Maminka je nemocná, babička se o ni přijela starat, musí se pohlídat sami. Venku už přešlapuje Erik. „Kde máš kolo?“ mračí se na Michala. „Zase musíš hlídat bráchu? To se nemůže hlídat sám? Není už dost velký?“ Míša přešlápne. S Erikem by se rád projel, ale s bráškou za ruku to nejde. „Nech ho tady,“ máchá rukou kamarád směrem k hřišti. To se mu řekne, přemítá Míša. Erik nemá sourozence, stará se jen o sebe a teď o kolo. Jasně! To je ono! Mít bráchu je přece mnohem lepší než kolo! „Bez Františka nikam nejedu,“ uzavírá rozhodně. Maminka mi věří, že se bráškovi nic nestane, že ho dokážu ohlídat. A já to splním.“

Nás dostal na starosti sám Pán Ježíš. Má nás přivést do nebe. Podobně jako Michal nenechává nic náhodě. Přišel na zem, aby nám ukázal cestu k Otcí, svou smrtí na kříži nám zajistil spásu, zanechal se nám jako eucharistický chléb k posile naší duše. Mimoto nám zde na zemi zanechal svátosti jako Boží studánky. Z nich můžeme získávat občerstvení na další cestu k Bohu, kdykoliv potřebujeme. Mimo křtu a už vzpomínanou eucharistii - svaté přijímání, svátost smíření, bířmování, svátost manželství, kněžství a svátost nemocných. Z některých svátostných studánek se můžeme občerstvit jen jednou za život, některé máme k opakovanému použití - jako svátost smíření, eucharistii a svátost nemocných. O svatém přijímání dokonce Ježíš říká: „Já jsem chléb života.“

Mám zde dnes také chléb. Obyčejný (*ukázat*). Jím ho, když mám hlad. Jenže někdy chléb dojde. Co dělat, aby mi co nejdéle vydržel? Co takhle ho zavařit do sklenice? (*naznačit*) ... Mohu se na něj chodit dívat, ale od hladu mi zavařený ve sklenici nepomůže. Chléb, případně jiné jídlo, je potřeba jíst ne jednou, ale opakovaně po celý život. Podobně když člověk jednou okusí chléb, který dává Pán Ježíš, nestačí se na něj pak už jen dívat při mši svaté, ale je třeba přijímat jej co nejčastěji. Obrazně řečeno: nestačí Ježíšův chléb zavařit do sklenice a uchovávat jako památku. Stejně je to i s ostatními svátostmi, které máme. (*Vkládat do sklenice postupně jednotlivé lístky/kameny s nápisy a zavíckovat. Komentovat.*) Pán Ježíš nás dostal od svého Otce na starosti a svědomitě svůj úkol vykonává. Tak mu to neztěžujme.

Heslo: Pán Ježíš nás dostal od svého Otce na starosti.

Pán Bůh pro nás připravil věčný život

Jan 12,44-50 (evangelium ze středy 4. velikonočního týdne). Boží příkaz je věčný život.

Pomůcky: šátek na oči, několik menších i větších krabic

Blížily se Velikonoce. Pán Ježíš věděl, že jsou jeho poslední. Před nedávnem ho chtěli Židé kamenovat. Po vzkříšení Lazara a slavném vjezdu na oslíkovi do Jeruzaléma paradoxně počet jeho odpůrců ještě vzrostl. Nyní přichází naposled do jeruzalémského chrámu. On, jindy tichý, hlasitým voláním poutá pozornost přítomných: „Kdo věří ve mne, věří v toho, který mě poslal. Kdo vidí mne, vidí toho, který mne poslal. Já jsem přišel na svět jako světlo, aby žádný, kdo ve mně věří, nezůstal ve tmě. Otec, který mě poslal, dal mi příkaz, co mám hlásat. Jeho příkaz je věčný život.“ Jak asi reagovali okolostojící? To Písmo svaté neuvádí.

Ježíš představil sebe jako světlo. Lidé si mohli vybrat. Chtějí světlo nebo tmu? Co máte raději vy? (*Můžeme přítomné nechat hlasovat.*) Rozhodování nemusí být tak jednoduché, jak se na první pohled zdá.

Všechno má své výhody: ve tmě můžeme obdivovat nádheru nočního oblohy, sledovat ohňostroj, ve světle se můžeme dobře orientovat, cítíme se bezpečněji, ale z ostrého světla nás mohou bolet oči. Co je tedy lepší? Změníte své původní rozhodnutí? (*Můžeme dát podruhé hlasovat.*)

Jak máme rozumět Ježíšovým slovům? Co nám vlastně přišel nabídnout? Třeba by nám mohl pomoci dobrovolník. (*Zavoláme jednoho a zavážeme mu oči šátkem. Mezitím jiný pomocník připraví na zamýšlenou cestu překážky z krabic. „Oslepeného“ jedince pak pošleme bez nápovědy na připravenou cestu. Glosujeme jeho pokus.*) Tma nás oslepuje. Proto má náš dobrovolník zavázané oči. Ve tmě nevidíme překážky, zakopáváme, scházíme ze správné cesty, padáme, jdeme zbytečně pomalu, máme strach. Takovou překážkou na cestě k Bohu může být hřích. V duchovní tmě jej nemusíme ani zpozorovat. Někdy jde o hřích malý, všední, o který sice zakopneme, ale bez větší újmy můžeme pokračovat v cestě. Horší je to s těžkým hříchem. Může nás donutit padnout a sebrat odvahu vstát. Pán Ježíš přišel na svět jako světlo. (*Dobrovolníkovi rozvážeme oči.*) Se světlem přichází záchrana, spása, řád, porozumění. Na Bohem osvětlené cestě našeho života vidíme hřích a můžeme se mu vyhnout, poznáváme sami sebe a své možnosti, vnímáme druhé lidi a učíme se s nimi žít v lásce a společenství. Směřujeme k jasnému cíli: k věčnému životu, který pro nás připravil Pán Bůh.

Heslo: Pán Bůh pro nás připravil věčný život.

Věčný život je nejvyšší výhrou - jiná verze

Jan 12,44-50 (evangelium ze středy 4. velikonočního týdne). Boží příkaz je věčný život.

Pomůcky: šachy nebo jiná hra jako motivační pomůcka

Je zde někdo, kdo si rád hraje? ... Jako malí jsme si hráli všichni. Malé děti se totiž hrou učí: pomocí hry poznávají svět kolem sebe, hrou napodobují chování ostatních, učí se vztahům i zásadám chování, když třeba „vychovávají“ své panenky a medvídky. Jak rosteme, na hru nám kvůli různým povinnostem zbývá stále méně času. Přesto se ke hrám vracíme, i když jsou jiné než v útlém dětství. Cílem už není ani tak se něčemu naučit, jako vyhrát. K tomu je však potřeba znát pravidla a podle nich hrát.

I náš život se dá v jistém slova smyslu přirovnat ke hře. Jedinečné a neopakovatelné. Všichni hrajeme a toužíme zažít štěstí z výhry. Jde totiž o život. O náš život. Pro takovou hru je třeba nejen dobře znát pravidla, ale také je dodržovat. Pravidla jsou dána Stvořitelem a zapsána v Bibli. Abychom jim ještě víc porozuměli, dal nám Tvůrce pomocníka, svého Syna Ježíše. Přišel na svět, aby nám zprostředkoval absolutní výhru - věčný život. Nabízí se, že bude v průběhu naší životní hry vedle nás: doprovází, radí, nenechává nás samotné, má pochopení i pro špatný tah a raduje se, když si ho uvědomíme a napravíme jej. Nic nevyčítá a nepřipomíná. Na naší šachovnici života nám pomáhá tak, jak moc mu to dovolíme. Záleží na nás samotných. Člověk, který nezná pravidla nebo podle nich nehraje, ubližuje sám sobě. Většinou si chce vystačit sám a bloudí. I když se tváří, že se mu ve hře jeho života daří, ve skutečnosti je jeho nitro zmatené, nejisté a nemocné temnotou hříchu. Vlastní vinou často prohrává věčný život, který pro něj nachystal Bůh. I to Bůh toleruje, protože dal člověku svobodu. Zodpovědnost za svou hru má každý sám. Hrajme tedy poctivě a jako správní hráči využijme všech možností a veškeré pomoci, které se nám nabízí. Stojí to za to. Nejvyšší výhra - věčný život - je totiž připravena i pro nás.

Heslo: Věčný život je nejvyšší výhrou.

Boží milosrdenství není povinnost, ale nezasloužený dar

Jan 15,1-8 (evangelium ze středy 5. velikonočního týdne). Pravý vinný kmen.

Pomůcky: obrázek vinné révy, hrozen vína, o který se přítomní po bohoslužbě rozdělí

Pánu Ježíši velmi záleží na tom, aby zůstal ve stálém spojení se všemi lidmi. Aby vysvětlil, jak má takové spojení vypadat, použil podobenství, které jsme právě slyšeli. Vybral k němu vinnou révu, keřík, který nese takovéto lahodné hrozny (*ukázat*) a v Palestině je hodně rozšířený.

Pěstování vinné révy není nijak jednoduché. V zimě vypadají keříky jako mrtvé. Seschlé pokroucené zakrslé kmeny v lednu a únoru vinař ještě víc ořeže. Pouze pár zbylých větviček zkrácených na několik oček zůstává s nadějí hledět do kraje. Zjara přichází hospodář znovu. Tentokrát připravuje půdu. Zatímco se okolní stromy halí do květů, réva vypadá, jako by spala. Jen konce větviček s kapkami mízy naznačují, že réva už čeká na svůj čas. Teplé sluníčko pak vytahuje z malých oček pupeny, ze kterých vyráží zelené větvičky s lístky. Bdělý vinař dohlíží na možnosti rostliny a odstraňuje přebytečné výhonky. Konečně réva začíná kvést. Množství drobných kvítků se rychle mění v malé kuličky, budoucí hrozny. Je jich tolik, že opět musí nastoupit vinař a zredukovat jejich počty. S velkou láskou bdí nad svou vinicí. Protrhává stínící listy, aby měly rostoucí bobulky dost sluníčka, prohlíží větvičky a ošetřuje je proti škůdcům, odhání ptáky, kteří by mohli zmařit jeho úsilí, a očekává výsledky své práce.

Každý z nás se křtem stal takovou větvíčkou na Božím stromě. Bůh jako vinař dohlíží na náš život. Dává nám vše, co potřebujeme k duchovnímu růstu, ošetřuje naši duši, zbavuje ji škůdců, odhání zlo. Na rozdíl od vinné révy se však větvíčka našeho života může sama rozhodovat o tom, jak moc dovolí svému Hospodáři zasahovat. Nechá se zastříhovat, hnojit a usměrňovat nebo si poroste podle svého? Přijme Boží milost a nechá se jí obklopit, nebo si bude růst po svém a spoléhat, že ji Bůh nechá takto růst?

Bůh je jako dobrý vinař. Miluje svůj *keřík*, dává mu mnoho šancí k dobrému růstu i nápravě, pokud se něco nedaří. Jeho láska a milosrdenství však neznamená, že přehlídí škůdce a mávne rukou nad zlem. Občas musí udělat radikální řez. Žijme tak, abychom právě my nebyli těmi, kdo musí být starostlivým hospodářem odříznuti.

Heslo: Boží milosrdenství není povinnost, ale nezasloužený dar.

Duch svatý pomáhá lidem poznat Ježíše

Jan 16,12-15 (evangelium ze středy 6. velikonočního týdne). Duch sv. uvede do celé pravdy.

„Tak co bylo dnes ve škole?“ začne maminka, sotva její dvojčata přijdou domů. „Pavlík zase neposlouchal,“ referuje Alenka. „Když mě to nebavilo. Moc jsem tomu nerozuměl,“ ohrazuje se bráška. „A stejně jsem lepší než Artur. Tomu musí paní učitelka všechno několikrát vysvětlovat a i tak má samé pětky.“ Maminka vzdychne. „Ale pozor bys měl přece jen dávat! Paní učitelka vás má ve třídě hodně, nemůže každému všechno dokola vysvětlovat. Stačí, že s Arturem má dost práce. Tobě bude stačit dávat pořádně pozor, abys porozuměl tomu, co se máš naučit.“

Všichni to znáte. Ve škole jsou žáci rozděleni do ročníků podle věku. Malí se učí lehčí věci, a jak rostou, učení přibývá a je těžší. I tak se v jedné třídě scházejí různé děti. Někomu učení připadá příliš jednoduché, zatímco jiný se s ním těžce potýká.

V životě víry je to podobné. Pán Ježíš přišel na svět, aby nás učil znát Pána Boha. Vybral si k pomoci apoštoly, aby pokračovali sami po jeho smrti. Apoštolové doprovázeli Ježíše, viděli jeho činy, slyšeli jeho slova, učili se od něho. Občas s ním byli všichni, občas někdo chyběl. Do mysli apoštolů se vrývaly útržky zkušeností z života s Ježíšem. Zatím nepotřebovali víc. Ale jednoho dne Ježíš ohlásil svůj odchod. Najednou si uvědomili, že k tomu, aby pracovali sami bez Ježíše, jim leccos chybí, leccemu nerozumí. Z útržků zkušeností nedokázali poskládat jasný obraz a ucelené učení, které by mohli předávat dál. „Nebojte se,“ uklidňoval je Pán Ježíš, „pošlu vám Ducha svatého. Ten vás naučí porozumět všemu, co budete potřebovat.“ Po deseti dnech od odchodu Pána Ježíše do nebe Duch svatý přišel. Apoštolům najednou mnohé došlo. Pochopili souvislosti, mozaika Ježíšova života jako by doslala pevný rám a každá událost se zařadila na správné místo. Teď mohli jít a nabídnout lidem poznávání Ježíše.

I dnes mají lidé možnost dovědět se o Pánu Ježíši. Přestože jsou různého věku, nejsou rozděleni do žádných tříd. Někdy se k nim dostává zvěst, kterou nechápou, která potřebuje individuální vysvětlení, pozornost, naslouchání, trénink přijetí do života. Do srdcí lidí doléhají útržky zkušeností druhých lidí s Ježíšem, z nichž si třeba nedokážou sestavit srozumitelný obraz pro svou víru. Do této situace vstupuje dnešní evangelium s Ježíšovými slovy: „Měl bych vám ještě mnoho jiného říci, ale teď byste to nemohli pochopit. Ale až přijde Duch svatý, uvede vás do celé pravdy.“ Až přijde Duch svatý, vysvětlí, spojí, ukáže souvislosti, zařadí útržky poznání na správné místo a do pevného rámu.

Duch svatý na tuto zemi už přišel. Je potřeba, aby ještě přišel do našeho vlastního srdce, do našeho života, aby v nás samých mohl konat ohlášené dílo. Stačí otevřít své nitro Bohu a opravdově s ním chtít začít spolupracovat.

Heslo: Duch svatý pomáhá lidem poznat Ježíše.

Ježíš nás spojuje a prosí za nás Otce

Jan 17,11b-19 (evangelium ze středy 7. velikonočního týdne). Aby byli jedno jako my.

Pomůcky: svazek větvíček

Možná to znáte. Sourozenci odjíždějí na tábor a maminka jim starostlivě přikazuje: „A buďte tam hodní. Ne abyste se hádali. Dávejte na sebe pozor! Andrejko, dohlédni na Jeníka a Pét'u. Jeníku, Pét'o, ne abyste se prali. Jste sourozenci, musíte držet spolu.“

Je to stará a známá věc. Když drží lidé pospolu, mohou více odolat zlu, pomáhají si, více dokážou, žije se jim lépe. Vy, kteří jste starší, asi znáte ze školy příběh o moravském knížeti Svatoplukovi. Těm, kteří si na něj nevzpomínáte, jej v rychlosti připomenou. Onen Svatopluk měl podle pověsti tři syny. Chtěl jim názorně ukázat, že mají žít ve svornosti. Zavolał si je a postupně jim dal svazek větvíček, aby je zkusili zlomit. (*Zavoláme tři dobrovolníky a přednášené doplníme ukázkou.*) Nedařilo se. Když však svazek rozvázal a každému dal jednu větvíčku, zlomit je bylo hračkou. Bohužel přes názornou výchovu si Svatoplukovi synové otcovo poučení nepřisvojili a rodové dědictví neudrželi. (*Propustit pomocníky.*)

Ježíš nedává apoštolům větvíčky, aby si názorně zkusili, co znamená žít nebo nežít v jednotě. Místo toho se za všechny, kteří k němu patří, tedy i za nás, modlí ke svému Otci a svěřuje je do Jeho ochrany.

Každý z nás je takovou živou větvíčkou. Na rozdíl od ní však máme svobodnou vůli a je na nás, zda budeme žít ve svazku Božích dětí nebo mimo něj. Pokud zvolíme první možnost, ušetříme si mnohá zklamání, mnohá zlá pokušení i mnohé zbytečné hříchy. Ostatní nás totiž mohou podpořit v dobrou, můžeme vidět jejich svědectví života, které pro nás může být ukazatelem směru života, můžeme počítat s jejich modlitbou a křesťanským zájmem.

Pán Ježíš si nás vyvolil a křtem označil za své. Lidé, kteří nepatří k Ježíšovi, vnímají naši odlišnost. Máme jedinečnou možnost ukazovat jim na Ježíše. A to je určitě jednodušší, když my sami máme zázemí mezi podobně žijícími a smýšlejícími věřícími lidmi.

Heslo: Ježíš nás spojuje a prosí za nás Otce.

Bible radí, jak žít

Mt 5,17-19 (evangelium ze středy 10. týdne v mezidobí). Naplnění Desatera.

Pomůcky: sklenice, kamínky

Už jste byli někdy na prázdninovém táboře? Marek s Hankou na něj právě přijeli. Od kamarádů už cestou slyšeli, že budou hrát spousty her, chodit na koupaliště, že zažijí mnoho dobrodružství a těšili se na ně. „Čeká vás první táborový úkol,“ oznámil jim hlavní vedoucí, sotva se trochu zabydleli. „Rozejdete se po družstvech a pokusíte se zformulovat táborový řád. Co by se mělo dělat a co ne, jak se chovat a na co raději zapomenout. Prostě vymyslet pravidla, aby se nám všem zde dobře žilo.“

Různá pravidla chování všichni znáte, i když nemusí být zrovna napsaná. Připomínají se doma, ve škole, s jejich existencí se počítá v zaměstnání, ale i v obchodě, autobuse, prostě všude, kde se sejde více lidí. Desatero Božích přikázání i další předpisy z doby starozákonního Mojžíše jsou také psaným pravidlem chování. Starozákonní lidé byli vedeni k tomu, aby dělali přesně to, a nic než to, co bylo v Zákoně uvedeno. Desatero dávalo jejich životu určitý tvar. Třeba jako tahle sklenice. Když ji naplním kamínky až po okraj (*vykonat*), dává své náplni, určitý tvar. Kamínky ve sklenici představují skutky starozákonního člověka. Měl dělat všechno, tedy plnou sklenici, ale nic navíc. Co bylo navíc, bylo špatně. Přesahovalo tvar. Pán Ježíš se proti takovému pojetí stavěl. To „navíc“ mohlo mít dvě příčiny. Mohlo být špatným jednáním proti Bohu nebo jinému člověku, ale mohlo být také dobrem dělaným z lásky k druhému nebo k Bohu, jako když např. Pán Ježíš v zakázaný den uzdravil nemocného člověka.

Měřítkem, zda jednáme správně nebo ne, není nějaký tvar, nějaký předpis, do kterého se máme vměstnat, ale na prvním místě opravdová láska k Bohu i druhému člověku. Není popřením Desatera, ale jeho naplněním. Jak máme jednat, shrnul Pán Ježíš už pro své současníky takto: „Miluj Boha z celého svého srdce, z celé své duše, z celé své mysli a z celé své síly a svého bližního jako sám sebe! Jednej s druhým tak, jak chceš, aby on jednal s tebou.“ Každý řád by měl být odrazem těchto podmínek.

A ještě něco. Dnešní evangelium se odvolává na písmenka a čárky. Ta nejlépe vidíme v psané podobě. Bible nám totiž v psané podobě dává dostatek příkladů, jak máme žít a čeho se vyvarovat. Nastává doba balení na prázdniny, doba, kdy máme více času. Mohli bychom jej využít i k tomu, abychom si četli příběhy z Bible a přemýšleli o nich.

Heslo: Bible radí, jak žít.

Kdo se bude řídit přikázáním, bude veliký v nebeském království

Mt 5,17-19 (evangelium ze středy 10. týdne v mezidobí).

Zkuste si představit následující příběh. Je krásný den. Krásný po všech stránkách. Jsou prázdniny, neděle, od rána svítí sluníčko a rozehřívá každíčký kout. Klárka a Radim už se vidí na koupališti. Mají sice doma bazén, ale koupaliště s pořádným tobogánem je přece jen lepší. „Tak vstávejte, jde se do kostela!“ objevuje se mezi dveřmi David. „Cože?“ vyvalí oči Klára. „Ty chceš jít v tom vedru do kostela? Bazén je lepší! A také: když nebudeme doma, nemusíme jít do kostela!“ „Když se jede někam, kde není kostel, tak se tam nemusí! A na bazéně žádný kostel není!“ argumentuje Radim. „Ano, ale my můžeme jít do kostela a na bazén můžeme jet potom,“ vysvětluje Radim. „Do kostela nechodíme proto, že se tam musí, ale protože se jako Boží děti scházíme společně s Pánem Ježíšem. Máme ho rádi, nasloucháme mu a on nám pomáhá. Mimochodem je to také přikázání Desatera. To byste měli vědět,“ přidává se maminka. „Tak šup, ať to všechno stihneme.“

Někdy nás dodržování Desatera přece jen stojí úsilí. Jakési naše vnitřní já zkouší, co si může dovolit. S vynalézavou argumentací zakrývá naši lenost a hledá, proč to nebo ono nejde, proč by bylo lepší dělat věci jinak než se má. Na druhé straně nám dnešní evangelium dodává posilu: „Kdo se jimi (přikázáními) bude řídit a jim učit, bude v nebeském království veliký.“ A tento příslib určitě stojí zato.

Heslo: Kdo se bude řídit přikázáním, bude veliký v nebeském království.

Bůh vidí i skryté

Mt 6,1-6.16-18 (evangelium ze středy 11. týdne v mezidobí). Bůh vidí i skryté.

Pomůcky: lastura s ukrytou perlou (stačí perleťová kulička)

Blíží se konec školního roku a ve škole probíhá závěrečná porada učitelů. Mluví se o známkách, o chování žáků, o připomínkách učitelů, o úkolech na prázdniny. „A ještě tu máme návrhy na zvláštní pochvaly pro žáky,“ předkládá pan ředitel list, který poslední dny visel ve sborovně. „Tak Veselý za reprezentaci školy v běhu, to je jasné. Taky Bedřichová za umístění v regionálním kole literární soutěže, Marek, Jiskra a Švarc za odbíjenou, holky z dramaťáku za účast na celostátním finále. Ale pak je tady Hnízdilová za péči o nemocnou maminku. To sem snad nepatří. Nebo ano? Jak to vidíte?“ rozhlíží se po kolezích. „No její maminka je na vozičku a Anička se jí opravdu věnuje,“ vysvětluje třídní učitelka. „Co ta holka pro ni dělá, to by nedokázal leckterý dospělý.“ „No jo, ale je to přece její maminka,“ relativizuje situaci pan učitel. „A taky to není reprezentace školy. Pravidla jsou jasná: výkon hodný odměny,“ přidává se další. „No však právě. Tohle zaslouží odměnu,“ připomíná třídní učitelka. „Ale nereprezentuje to školu,“ stojí na svém část učitelského sboru. Anička nakonec o školní pochvalu přišla. A nejen o školní pochvalu. Už dříve přišla i o některé kamarádky, protože její zájmy byly jiné než jejich. Přišla o svůj volný čas, který věnovala mamince. Přišla o další věci, které její okolí vnímalo jako atraktivní. Co všechno na druhé straně získala, věděla skrytu svého srdce jen ona. A ještě někdo. Bůh, který vidí i to, co je skryté a dokáže to posoudit a dobře ocenit.

Mám zde takovou obyčejnou lasturu. Kdyby ležela někde v písku nebo mělké vodě, možná by úplně zanikla a lidé by po ní šlapali. Kdyby ležela v drahé restauraci, někdo by se těšil, jak sní její obsah. Někoho by možná napadlo, že může obsahovat drahocennou perlu. Takhle položená na ruce však ničím nezaujme. Stará, odřená, nezajímavá. Nestojí za pozornost. Tak se někdy na nás dívají druzí lidé. Bůh se ale nedívá na zevnějšek. Zajímá ho nitro člověka. Zajímají ho pohnutky, důvody, proč tak či onak jednáme, o co nám doopravdy jde. Ví, že i když se snažíme, někdy ujedeme po lákavé nástraze zla a uděláme hřích. Ale Bůh si všímá víc než hříchu právě té naší snahy o dobro. Má nás totiž nevýslovně rád a očekává totéž od nás.

Brzy se rozejdeme na prázdniny. Budeme poznávat nové kraje, nové kamarády, budeme hledat nové zážitky. Uchovejme si v srdci starou lásku k Pánu Ježíši. Nebo ještě lépe. Pokusme se ji přes prázdniny vylepšit. Bůh totiž vidí do srdcí člověka a odměňuje i naše snahy a pokusy o dobro. Ty jsou tou pravou perlou v našem třeba úplně obyčejném a nezajímavém životě.

Heslo: Bůh vidí i skryté.

Dejte Pozor na nepravé proroky

Mt 7,15-20 (evangelium ze středy 12. týdne v mezidobí). Dejte pozor na nepravé proroky.

Pomůcky: kousky různého ovoce, napichovátko, šátek na oči

Mám kontrolní otázku: které slovo se v dnešním evangeliu nejvíce opakovalo? ... Ano. Celkem sedmkrát zaznělo slovo ovoce. Je zde někdo, kdo má ovoce rád? ... (Vybereme zájemce a zavážeme mu oči šátkem.) Vzpomínáte si na znění poslední věty? ... Ano. „Poznáte je po ovoci.“ Dnes jsem si nějaké ovoce přinesl. Náš dobrovolník se pokusí určit, jaké. (Podle chuti pomocník poznává kousky ovoce, ostatní doplňují, na čem jmenované ovoce roste. Pak dobrovolníka propustíme.) Ovoce většinou roste na stromě. Může také člověk vydávat nějaké ovoce? ... V evangeliu jde o obrazné přirovnání. Ovoce člověka jsou jeho skutky, jeho chování. A to se někdy může hodně odlišovat od toho, jak člověk vypadá, jaký na nás udělá první dojem.

Podobně jako Filoména. Už když odjížděla na tábor, budila mezi dětmi nevoli svým zjevem. Ostře ryšavé ježaté vlasy doplněné pihami a jméno Filoména Hrbatá, udělaly své. To Kamila byla pravým opakem. Ve značkovém oblečení s okouzujícím úsměvem měla kolem sebe stále hlouček obdivovatelů. „A ne abys mi na něco chmatala!“ vyštěkla, sotva hodila tašku s věcmi na postel vedle Filomény. „Že zrovna já musím bydlet s takovou ...“ Filoména mlčela. Třeba si s Kamilou na sebe zvyknou. Ale dny ubíhaly a vztahy se neměnily. Filoména trávila většinu volného času s náčrtníkem a tužkou v odlehlém koutku táborové zahrádky, Kamila obklopená spoustou kamarádek pro ni měla nejvyšší pohrdavý pohled doplněný uštěpačnou poznámkou. Asi v polovině tábora se začaly záhadně ztrácet věci. Nejdříve nějaké barevné tričko, šátek, pak i dobře ukrývaný foťák. „To jistě udělala Filoména, podívejte, nemá ani pořádné tričko, tak to ukradla,“ začalo se šířit mezi dětmi a propast mezi nimi a tou Ryšavou, jak ji nazývaly, se začala ještě víc prohlubovat. Se zadostiučiněním sledovaly, jak vedoucí volá Filoménu k výsledku. Tím to však neskončilo. Po Filoméně byly předvolávány další děti. „A ty jsi Filoménu viděla, jak to bere?“ začínaly výsledky. Ne, ta Ryšavá se k dětem moc nepřibližovala. Zato Kamila byla u všeho. Vedoucí pojal nenadálé podezření. „Jdeme,“ vyrazil s dalšími vedoucími ke stanu dívek. Rozuzlení na sebe nenechalo dlouho čekat. Všechny pohřešované věci se našly v Kamilině kufří. Byla si tak vědoma své oblíbenosti, že pro ukradené věci ani nehledala důmyslnější úkryt. A nebylo to poprvé.

„Mějte se pozor před nepravými proroky: přicházejí převlečení za ovce,“ říká dnešní evangelium. Nemusí jít jen o zloděje věcí. Můžeme se setkat s různými návrhy, řečmi, lákavými nabídkami, které mohou být takovým převlečeným vlkem, jak líčí evangelium. Učme se podobné věci odhalovat. Můžeme se radit s blízkými, kterým věříme, se svým svědomím, můžeme si klást otázky: Co by tomu řekla maminka? Jak by jednal Pán Ježíš?

Přeji vám, aby nadcházející prázdniny byly pro vás nejen časem oddechu, ale i hezkých a bohumilých zážitků.

Heslo: Dejte pozor na nepravé proroky.

NÁMĚTY PRO KATECHEZE VYCHÁZEJÍCÍ Z PÁTEČNÍCH EVANGELIÍ

Snažme se dělat vhodné věci ve vhodný čas

Lk 5,33-39 (evangelium z pátku 22. týdne v mezidobí). Na staré šaty stará záplata.

Pomůcky: aktovka s “nevhodným vybavením“, např. s hračkami, děti mají aktovky se školními pomůckami

V dnešním evangeliu použil Pán Ježíš dvě přirovnání: o čem? ... Ano. O šatech a o vínu. Vzpomínáte si, co řekl o šatech? ... Ano. Na staré šaty se dává stará záplata, protože záplata z nových šatů se na staré nehodí.

Určitě jste se všichni setkali s tím, že se něco hodí, něco se naopak nehodí. Je vhodné nebo naopak není vhodné. Není sice přímo zakázané, ale nehodí se, je nevhodné, nezapadá do zaběhnutých zvyklostí, do všeobecného očekávání.

Jako třeba tato aktovka. Asi byste očekávali, že v ní bude - co asi? ... A ne třeba (*ukázat*), protože hračky se do aktovky nehodí. Jsou pro malé děti, které ještě nechodí do školy. Všechno v životě má totiž své místo, svůj čas. Zatímco např. o prázdninách si naplno užíváme volna, cestujeme, jezdíme na tábory, na dovolenou, do hor, k vodě, k moři a ani nás nenapadne brát do rukou aktovku s učením, ve školním roce se učíme, píšeme písničky, chodíme do kroužků a teď na začátku roku možná máme obavy, jak všechny ty povinnosti zvládneme.

Možná by nám mohla pomoci rada jednoho starého mnicha. Když se ho kdosi zeptal, jak to dělá, že zvládá mnoho věcí a ještě je stále v pohodě, odpověděl: „Když se modlím, tak se modlím, když jím, tak jím, když odpočívám, tak odpočívám.“ Zatímco my, když jsme ve škole, často přemýšlíme, co budeme dělat, až přijdeme domů, když učitelé dlouze vysvětlují látku, my přemýšlíme, jak se odreagovat atd. Podle rady starého mnicha když sedíme ve škole, měli bychom myslet na to, co se v ní právě odehrává, když pak třeba jdeme do přírody, měli bychom ji vnímat otevřenými smysly, když se modlíme, měli bychom myslet na to, že mluvíme se samotným Pánem atd. Měli bychom se vždy naplno věnovat tomu, co právě děláme. Možná se to zdá těžké, ale začíná přece školní rok - doba učení. Tak se můžeme učit i těmito věcmi.

Heslo: Snažme se dělat vhodné věci ve vhodný čas.

Každé jednání má své důsledky - jiná verze

Lk 5,33-39 (evangelium z pátku 22. týdne v mezidobí). Na staré šaty stará záplata.

Pomůcky: cokoliv, z čeho se dá vybrat, např. kamínky

(*Pozveme děti, aby si vybraly jeden kamínek a vrátily se do lavic.*) Vybrali jste si každý svůj kamínek? Podle čeho? ... (*Shrneme.*) Nějaký kamínek se vám líbil, zdál se lepší než jiný apod. Některé věci si můžeme vybírat.

Mám pro vás ještě jeden úkol. Zvládnete ho? Zavřete oči a zkuste pomalu zhluboka dýchat. Vdech, výdech, vdech, výdech. ... Dobře. Je nutné stále střídat vdech a výdech? ... Jistěže. Přece tak dýcháme. V životě jsou i jiné věci, které střídáme. Např. při chůzi střídáme nohy (*proč?*), střídáme bdění a spánek (*proč?*), mlčení a mluvení (*proč?*) a další. Podobně je to i kolem nás. Den střídá noc, střídají se roční období, prázdniny i školní rok, odpočinek i povinnosti.

Vlastně jsou to protiklady. Několik protikladů se vyskytlo i v dnešním evangeliu. Dokázali byste je vyjmenovat? ... (*nový šat - starý šat, díra - záplata, staré měchy - nové měchy, staré víno - mladé víno*). Dnešní evangelium mluvilo o možnosti správně si vybrat z oněch protikladů.

Některé protiklady je totiž dobré střídat - jako třeba odpočinek a povinnosti, ale jsou protiklady, z nichž se vyplácí si vybrat a držet se jen jednoho. Jistě sami poznáte, který si vybrat: dýchat - nedýchat, učit se - neučit se, mít vše v pořádku - nemít vše v pořádku (stát se lajdákem), plnit svědomitě své povinnosti - neplnit své

povinnosti atd. Pokud si však můžeme vybrat, pak musíme počítat s tím, že náš výběr bude mít následky. A to podle toho, co si vybereme následky dobré nebo špatné. (*Uvést příklady.*)

Stejně je to i v duchovním životě. I zde si mohu vybrat a očekávat následky. Budu se modlit, nebo ne? Chci Pánu Ježíši věřit a mít ho rád, nebo ne? Chci se s ním co nejčastěji setkávat při mši svaté, nebo ne?

Někdy bychom si raději z ničeho nevybírali a pěkně si žili ve starém, pohodlném, zaběhnutém a vyhovujícím. Jenže svět kolem nás se mění, je modernější a nutí nás jít dál, učit se, zkoušet a vybírat z nových možností. I Pán Ježíš ve své době přinášel nové, dosud nevídané učení a jednání, i on žil na této zemi a vybíral z různých možností. Nebojme se tedy žádat ho o radu a pomoc, abychom si vždy uměli vybrat to správné pro náš život a nemuseli nést důsledky svých špatných rozhodnutí.

Heslo: Každé jednání má své důsledky.

Pokud chci druhému pomáhat správně žít, musím začít u sebe

Lk 6,39-42 (evangelium z pátku 23. týdne v mezidobí). Když slepý vede slepého.

Pomůcky: nejméně dvoje hrubé pracovní rukavice, jehla a nit

Už máte několik dnů školy za sebou, učíte se číst, psát, počítat, kreslit, mluvit cizími jazyky, získáváte znalosti v zeměpise, dějepise, fyzice, chemii atd. Všechny znalosti nás učí dívat se kolem sebe: na okolí, krajinu, ale také na druhé lidi. A už vidím: hele - to se přece nedělá, tohle se také nedělá, ten je takový, ten onaký, copak to vyvádí? A protože chci, aby byl svět lepší a druhý nedělal zlo, tak ho napomínám, poučuji, snažím se ho polepšit. Jenže ten druhý mi není vděčný, dokonce se mi začíná vyhýbat. Jak to?

Právě na tohle nám dává odpověď dnešní evangelium. První otázkou se ptá: „Může slepý vést slepého?“ Jak jste na tom? Máte dobré oči? Pak bych jednoho z vás na chvíli potřeboval. (*Zavolat pomocníka a mezitím si nasadit rukavice. Druhý si nasadí pomocník.*) Mám totiž takový úkol: navléci nit do jehly. Jenže mi to nejde. Mohl bys mi pomoci? ... (*Řešení: pomocník si sundá rukavici a pomůže s navlečením jehly. Měl by na to přijít sám. Pokud ne, můžeme zavolat jiného nebo pomocníkovi nechat poradit od přítomných. Po splnění úkolu pomocníka propustit.*)

Viděli jste? Jednoduché, že? Tohle řešení nám má něco ukázat: když chci druhému s něčím pomoci, třeba s tím, aby dobře žil, je třeba nejdříve začít u sebe. Tak jako když mi můj pomocník chtěl pomoci navléci jehlu, nejdříve si sám sundal rukavice. Začal u sebe, aby pomohl mně.

V řeči dnešního evangelia jsme všichni do jisté míry slepí. Občas záměrně nevidíme, co bychom (i na sobě) vidět měli, koukáme na druhé lidi, a do svého nitra nedohlédneme, staráme se o svědomí druhých, ale naše nás nezajímá. Na to pokládá Pán Ježíš další otázku: „Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale sám nevidíš trám ve svém oku?“ Jak to, že vidíš každý drobný prohřešek druhého člověka, ale svůj hřích klidně omlouváš?

Ano, je dobré zajímat se o druhého člověka, starat se o něj, pomáhat mu. Ale když jej chceme napomínat nebo posuzovat, je třeba začít nejdříve u sebe. Stejně, jako můj pomocník začal nejdříve se svými rukavicemi, než se začal starat o moje.

Heslo: Pokud chci druhému pomáhat správně žít, musím začít u sebe.

Před Pánem Bohem jsou si všichni lidé rovni

Lk 8,1-3 (evangelium z pátku 24. týdne v mezidobí). Ženy doprovázely Ježíše.

Pomůcky: sladké odměny na konec bohoslužby pro děti, které chtěly pomáhat

Dnešní evangelium bylo velmi kratinké. O to víc budu potřebovat pomocníků. (*Lze zavolat všechny děti. Pak je přehlédnout a pomalu, trochu váhavě nejstarší jednotlivce posílat pryč. Zbylé propustit zároveň.*) Možná jste udiveni, že jsem si vás sem zavolal, a pak vás posílal zpět na místo. Možná se z toho vyloučení někdo cítil smutně, zklamaně. Proč si někdo musel jít sednout a jiný mohl zůstat? V dnešní době se učíme, že všichni jsme rovnoprávní, nikdo neznamená víc než druhý, všichni máme stejné šance.

Možná vám dnešní evangelium přišlo úplně normální: Pána Ježíše na jeho významných cestách, kdy hlásal lidem radostnou zvěst o Božím království, doprovázeli apoštolové a nějaké ženy. Byly mezi nimi paní bohaté i chudé, vznešené i ty, kterým se ostatní lidé vyhýbali.

Ženy v Ježíšově době nebyly považovány za rovnoprávné mužům. Muži byli hlavou a živiteli rodiny. Měli ve všem rozhodující slovo, směli zastávat funkce ve státní správě. Ženy se naproti tomu staraly o domácnost. Ceněny byly především jako maminky. Vychovávaly děti, starší děvčata učily všem domácím pracím, vaření, šití a všemu, co jednou jako manželky a matky mohly potřebovat. Když byla maminka hodně zbožná, učila své dcery i Mojžíšovu zákonu. Výchovu chlapců asi od pěti let doplňoval tatínek. Učil syny všemu, co sám uměl a znal, včetně své práce, svého řemesla, staral se o děti i manželku. Ženy tehdy nechodily do práce jako dnes. Velkým problémem proto bylo, když nějaké paní zemřel manžel. Už se o ni neměl kdo starat nebo ji chránit. Takové ženy se často dostávaly do veliké chudoby.

Pán Ježíš prolamoval zaběhnuté způsoby myšlení. Nedělal rozdíl mezi muži a ženami, mezi chudými a bohatými, svobodnými nebo otroky, věřícími Židy či nevěřícími cizinci. Učil, že všichni lidé jsou si rovni, mají stejná práva a povinnosti.

Lidem naší kultury tato slova znějí samozřejmě. Přesto i my se někdy můžeme přistihnout, že takzvaně neměříme všem lidem stejným metrem. Evangelium proto i nám připomíná: před nikým se neponižuj ani nepovyšuj. My lidé jsme si před Bohem všichni rovni. To je základní měřítko.

Heslo: Před Pánem Bohem jsou si všichni lidé rovni.

K poznání, kým je pro mne Ježíš, musím dorůstat

Lk 9,18-22 (evangelium z pátku 25. týdne v mezidobí). Za koho lidé pokládají Ježíše.

Komu se už někdy stalo, že vám někdo řekl: „Na to jsi ještě malý/malá!“ Nebo: „To poznáš časem!“ Nebo: „Počkej, to se teprve budete učit!“? Je to celkem normální.

Vypadá to asi takto. (*Postupně voláme dobrovolníky - dítě předškolního věku, dítě mladšího školního věku, staršího školního věku, dospěláka - a stavíme je do řady.*) Kdysi jsme byli všichni malí jako XY (*jméno nejmenšího dítěte*). Možná jsme chodili do školky, hráli si s hračkami a učili se říkanky. Jednoho dne jsme šli do školy a stali se z nás školáci jako z XY (*jméno dalšího dítěte*). Opouštěli jsme hračky a učili se číst a počítat. Rostli jsme a rostli jako XY (*další dítě*) a učili se stále nové předměty. Někteří z nás úplně vyrostli, stali se dospělými jako paní XY a učili se chápat nové a nové souvislosti a životní pravdy. Přesto, že malý školák toho ví víc než malí předškoláci, starší školák víc než prvňáček, dospělý víc než dítě, všichni se máme stále co učit, v čem se zdokonalovat, do čeho dorůstat. (*Propustíme dobrovolníky.*)

O tom, že člověk musí do některých zkušeností *dorůstat*, jsme slyšeli i v úryvku dnešního evangelia. Víte, kdo byl jeho autorem? ... Ano. Evangelista Lukáš. Ale kdybychom si dali práci a hledali v evangeliích svatého Marka a svatého Matouše, našli bychom tam stejný příběh. O co šlo? ... Ano. Pán Ježíš se ptá apoštolů, za koho jej lidé pokládají. Žádná těžká odpověď. Říci, co jsme o někom zaslechli, to i nám jde docela dobře. A tak apoštolové Pánu říkají, co se o něm povídá mezi lidmi: někteří jej považují za Jana Křtitele, jiní za Eliáše, další za dávného proroka. Možná se Pán nad těmi názory pousmál, kdoví, ale jistě položil další otázku: „A za koho mě pokládáte vy?“ Kdybych teď stejnou otázku položil vám, asi byste rychle vzpomínali, co jste se kdy učili v náboženství, jaká je asi ta správná odpověď. Ale o takovou Pánu Ježíši nešlo. Apoštolové v té době už po tři roky doprovázeli Pána na jeho cestách, poznávali jeho učení. Rozumí mu? Pochopili, koho mají před sebou? Za všechny odpovídá Petr: „Ty jsi Boží Mesiáš!“ Měl Petr pravdu? ... Měl. Přesto nebyl od Pána Ježíše pochválen, ale spolu s ostatními byl přísně napomenut, aby o tom nikomu neříkal. Proč asi Pán tak jednal?

Pod slovem Mesiáš si mnozí tehdejší lidé představovali někoho, koho jim sice sešle Pán Bůh, ale jen proto, aby osvobodil a sjednotil židovský národ. Podle některých to měl být vysoce postavený politik, nejlépe mocný a silný král, který osvobodí Izraelity ze všeho trápení a nadvlády nepřátel. Velký hrdina pozemských rozměrů. Pán Ježíš se nebránil oslovení Mesiáš, ale jeho pojetí bylo jiné. Apoštolům upřesnil, že bude muset trpět, od starších, velekněží a učitelů Zákona bude zavržen a dokonce zabit. Třetího dne však bude vzkříšen. Apoštolové možná tehdy ještě plně nechápali smysl oněch slov, nerozuměli cíli a poslání svého Mistra. Do Ježíšova pojetí slova Mesiáš museli teprve „dorůst“. Pomoci jim k tomu mohlo poznávání dalších událostí z jeho života. Spojovat ho s titulem Mesiáš bylo v této situaci předčasné.

Možná i dnes by pro mnohé z nás byla těžká upřímná odpověď na otázku: Kdo je pro mě Pán Ježíš? Čím pro mne je? Co znamená v mém životě? Odpověď nám může ulehčit osobní setkávání s Ježíšem v upřímné modlitbě, v přijímaných svátostech, při naslouchání jeho slovům při bohoslužbě nebo při sdílení zkušeností s Ježíšem v náboženství pro děti nebo v setkávání pro dospělé. To všechno chce čas aktivně strávený v životě s Ježíšem. Chce to slovy evangelia *dorůst*.

Heslo: K poznání, kým je pro mne Ježíš, musím dorůstat.

Pýcha předchází pád

Lk 10,13-16 (evangelium z pátku 26. týdne v mezidobí). Pohrdání Bohem.

Pomůcky: větší knížka, šátek na oči

V dnešním čtení jsou jmenovány tři příklady jednání lidí z pěti měst: Chorazinu a Betsaidy, Tyru a Sidónu a Kafarna. Co víme o těchto městech?

Chorazin a Betsaida byly spíš vesničky v blízkosti Genezaretského jezera. Pravděpodobně to byla místa, kam Pán Ježíš často chodil, kde dělal zázraky a šířil radostnou zvěst o Božím království. Přesto se obyvatel jeho slova asi příliš nedotkla a Pán jim to se smutkem vyčítá: „Kdyby se staly v Tyru a Sidónu takové zázraky jako u vás, už dávno by se obrátili k pokání.“

Kdo byli obyvatelé Tyru a Siónu, kteří by jednali rychleji? Obě města, kdysi bohaté a významné přístavy na břehu Středomoří, vnímali galilejští Židé jako místa rozmařilosti, zkaženosti, a pohanství, kterým je lépe se vyhnout. To, že jim Pán dává vyšší šanci u Posledního soudu, mělo pravověrné Židy varovat a povzbudit k větší horlivosti a pokoře při cestě do Božího království. Nejlépe z hodnocení vychází Ježíšovi blízké Kafarnaum. Ale i to je napomínáno pro svou pýchu.

V dnešním evangeliu však nešlo ani tak o města, dokonce ani o jejich obyvatele, jako spíš o nás a náš současný život. Jako bychom za skoro historickým příběhem slyšeli naléhavé: „Kdyby někdo, o kom jsi přesvědčen, že žije špatně, věděl o Pánu Ježíši to, co ty, už dávno by ho následoval a pokorně napravlil svůj život. A ty, který se domníváš, že žiješ spravedlivě a děláš mnohem víc dobra než ostatní, myslíš, že budeš vyvýšen nad ostatní? Tvá pýcha tě může svrhnout až do propasti.“

Před čím nás Pán Ježíš dnešním příběhem varuje? Odpověď by nám mohli pomoci najít dobrovolníci. Najde se někdo takový? (*Zavoláme jedno dítě, pokud možno spíše z hůře přístupného místa v kostele.*) Všimli jste si, jak za námi XY šel? Jeho cesta nebyla přímá, rovná. Stejně je to v našem životě. Místo přímé cesty za Pánem Ježíšem jdeme klikatě. Někdy se vyhýbáme zlu, což je jistě dobré, někdy však sami odbočíme za hříchem, který nás láká. (*Propustit pomocníka s tím, aby šel zavázat oči do lavice dalšímu dobrovolníkovi. Pomocník se zavázanými očima má dojít bez pomoci na určené místo, např. k ambonu.*) Náš nový pomocník měl cestu ztíženou. Nejenže mu v cestě stála lavice a další předměty v kostele, ale na cestu ani neviděl. Možná podobně jsou na tom lidé, kteří neznají Pána Ježíše. Ve svém životě někdy hodně tápou a nám se může jevit, že dělají hodně zla. Podobně asi viděli Židé obyvatele Tyru a Sidónu. (*Pomocník před usednutím na své místo vezme knihu, ev. větší krabičku a položí ji na čelo, resp. zakloněnou hlavu dalšího pomocníka, který má přijít dopředu, aniž by si pomůcku přidržoval rukou.*) Tento pomocník nemá zavázané oči, a na cestu přesto nevidí. Proč? Lidově bychom mohli říci: „Jde s nosem nahoru“. Takto mluvíme o lidech pyšných. Před pýchou varoval Pán Ježíš obyvatele Kafarna, před pýchou varuje každého, kdo si myslí, že žije správně. Takový člověk je uspokojen z domnělého konání dobra, z přesvědčení, že to, co dělá, musí stačit ke spáse. Chybí mu pokora, touha po odpuštění, touha po stálém duchovním růstu. To jsou úskalí jeho života, kterých se má vyvarovat. To jsou věci, před kterými nás Pán Ježíš varuje.

Heslo: Pýcha předchází pád.

Tělo a duše jsou drahocenné dary, o které je třeba pečovat - jiná verze

Lk 10,13-16 (evangelium z pátku 26. týdne v mezidobí). Pohrdání Bohem.

Pomůcky: obrázek jachty

Zdánlivě nás se netýkající odsuzování starobylých a dávno zaniklých měst je smutným povzdechem Pána Ježíše nad lidskou lehkomyšlností, s jakou člověk zahazuje svoji spásu nebo si je onou spásou tak jistý, že už o ni ani neusiluje.

Takový člověk se dá přirovnat k bohatému chlapci. Dostal právě velký dar: dokonalou motorovou loď a k ní podrobný návod k použití. Jenže chlapec zjistil, že s lodí se dá dělat mnohem víc, než je v návodu. A tak to bez ohledu na něj zkušel. Zapojoval nové obvody, propojoval to, co propojené nebylo, přerušoval vyznačené dráhy. Následky se ukázaly vzápětí: loď začala reagovat nepředvídatelně, stala se v podstatě neovladatelnou. To byla jízda! To byl ten pravý adrenalin! Co na tom, že loď sem tam do něčeho narazila, něco poničila, udělala šrámy sobě i věcem kolem sebe. Chvillemi si chlapec uvědomoval, že drahocenný dar vlastně poničil. Ale nestálo to za nové možnosti? Nestálo to za vzrušení, které taková jízda přinášela? Sice si občas raději zakryl dlaní oči, aby neviděl spoušť, kterou za sebou loď zanechávala, případně dělal, že onu spoušť nevidí, ale rozhodně si nebyl ochoten přiznat, že sám něco pokazil. Netoužil přirazit ke břehu a s pokorou požádat opraváře, aby vše zase uvedl do pořádku, netoužil nechat se vést lodivodem. Spíše se snažil přehlušit výčitky a chovat se jakoby nic.

Nejednáme někdy také tak? Od Boha jsme dostali jako drahocenný dar tělo s nesmrtelnou duší a jako návod Desatero Božích přikázání. Držíme se vždy návodu, nebo zkušíme, co všechno nám projde? Co všechno se dá s naším tělem a duší dělat? Asi bychom si všichni odpověděli, že jsme spíš lidé zvědaví. Někdo víc, někdo méně, ale každý občas potřebujeme někoho, kdo napraví to, co jsme svými experimenty pokazili. Onemocní-li naše tělo, očekáváme od lékaře uzdravení. Onemocní-li naše duše, pak je oním lékařem Pán Ježíš. Ve svátosti smíření je ochoten dát nám novou šanci narovnat, co je zkrivené, vyčistit a oživit části naší duše, které to potřebují. Je potřeba jen jedno: uvědomit si své šrámy, pokorně je vyznat a toužit po nápravě.

Všeho, co jsme dostali od Pána darem, si máme vážít. Nepodceňovat ani nepřeceňovat. Dary, které máme, nás nemají vést ani k pýše a prezírání. Vše, co máme, jsme dostali proto, abychom o to dále pečovali a rozvíjeli v rámci „návodu“. Ať už jde o tělo, duši, ale i nadání či víru.

Heslo: Tělo a duše jsou drahocenné dary, o které je třeba pečovat.

Nikdy nepřemáhejme zlo ještě větším zlem

Lk 11,15-26 (evangelium z pátku 27. týdne v mezidobí). Vyhánění zlého ducha.

Pomůcky: dvě krabice s nápisem ZLO, jedna větší s nápisem DOBRO

Dnešní evangelium se zabývá tématem, které se moc často v tak otevřené podobě v evangeliích nevyskytuje. Víte, kdo byl dnes nejčastěji jmenován? ... Ano, zlý duch - ďábel. Ďáblu se podařil velký trik: dostal se do pohádek a lidé jej tak často vnímají jako legračního a hloupého čerta, kterého lze snadno přelstít. Připomeňme si však, že to byl právě zlý duch, kterému se podařilo odtrhnout už první lidi od Pána Boha a vnést tak do světa hřích. Každý z nás se jistě mnohokrát ve svém životě setkal se zlem, ať už je dělal ve formě hříchu sám nebo jej dělali druzí. Třeba jako Jarda.

Byl krásný podzimní den. Odpolední sluníčko hrálo skoro jako v létě a vábilo Jardu ven. Když se přidal ještě sousedův Pepík, neměl už Jarda sílu vzdorovat. Sešit na matematickou úlohu letěl do aktovky a Jára na ulici. Pane, to byla zábava! Už dlouho si kluci nezahráli tolik krásných her jako tehdy. Škoda, že se tak brzy začalo smrákat a museli domů. „Máš hotové úkoly?“ zeptala se přísně maminka, když se Jarda uvelebil u televize. „Jo,“ odpověděl ledabyle. Přece teď ještě nebude počítat ty hloupé příklady!

Ráno se však všechno jevílo poněkud jinak. Co asi řekne paní učitelka, že nemá úlohu? Co kdyby se na něco vymluvil? Nebo řekl, že mu ji někdo sebral? ... No, raději vám nebudu říkat, co si Jarda vybral, ale bylo to špatně a špatně to také dopadlo.

Jak jednal Jarda? Snažil se jedno zlo omluvit jiným zlem. Svou lenost a neplnění povinností se snažil zamaskovat, přebít větším zlem. Ježíšovo evangelium nás však před podobným jednáním varuje. Zlo nikdy nelze odstranit tím, že děláme ještě větší zlo.

Když mi pomůžete, můžeme si to i znázornit. (*Pomocník přinese krabici a položí tak, aby byl vidět nápis ZLO.*) Někdo udělal něco zlého. Když použijeme náš ilustrační příběh, tak se Jarda právě poddal své lenosti nedělat úkol. Pak ale přišel další hřích, který měl smazat ten první. (*Další pomocník přidá druhou krabici s nápisem ZLO.*) Co se stalo? Místo jednoho zla tu máme dvě zla. Zlo se nedá zrušit (napravit) ještě větším zlem.

Naštěstí to platí i v případě dobra. Uděláme-li dobro a pak další, přičítá se to první k druhému. A ještě jednu výhodu zde máme: velké dobro dokáže přemoci i zlo. (*Kněz vezme větší krabici s označením DOBRO a vloží do ní krabici s označením ZLO.*)

Heslo: Nikdy nepřemáhejme zlo ještě větším zlem.

Nebojme se posměchu druhých lidí, když děláme dobro

Lk 12,1-7 (evangelium z pátku 28. týdne v mezidobí). Odvádíte desátky, ale...

Pomůcky: maska

Dnes vám chci představit Evu. Chodí do místní základní školy a moc se jí líbí jeden kluk. Tedy on o tom ještě neví, ale Eva se před ním vždycky snaží vypadat co nejlíp. Právě v pátek ho potkala. Šel proti ní s houfem Eviných spolužáků. Ty spolužáky nemá Eva moc ráda. Jsou to takoví protivní kluci. Každou chvíli se jí posmívají, že chodí do náboženství, a když nedávno dávali v televizi kreslený příběh o Adamovi a Evě, měli spousty hloupých narážek. A teď jde ten hezký kluk zrovna s nimi. Aby si tak z ní zase začali dělat legraci! Bojí se Eva. Ale kluci se baví mezi sebou a spolužačky si nevšímají. Vtom se z protějšího chodníku ozve Alena: „Evi! Evi! Stavíš se pro mě, až půjdeš v neděli do kostela?“ Eva zdřevěněla. To se musí ptát zrovna teď a tak nahlas? Nejrady by se stala neviditelnou. Co když to kluci uslyší? Co si o ní pomyslí ten kluk? Eva dělá, že Alenu neslyší.

Možná jste také zažili nějakou příhodu, kdy byste se - jak se říká - *raději neviděli*. Kdy byste raději byli někde jinde nebo si aspoň nasadili nějakou masku, aby vás druzí nepoznali.

O životě herce s maskou mluvilo i dnešní evangelium. „Život s maskou herce“ je totiž řeckým překladem slova pokrytectví, před nímž v dnešním evangeliu Pán Ježíš varuje. Dovedete si představit skutečně žít s maskou? (*Zavolat pomocníka a předat mu masku může si ji rukou přidržet před obličejem. Společně hledáme nevýhody, jaké by měl život s maskou. Např.: musí se pořád dávat pozor, aby maska nespadla, nepohodlí, nemožnost se usmívat, přitahuje zbytečnou pozornost.*) Maska není na trvalé nošení. Člověka omezuje. Dříve nebo později ji majitel odloží a ukáže se s vlastní tváří. Stejně tak člověk, který je neupřímný, přetvařuje se, hraje si na někoho jiného, to v důsledku nemá jednoduché. Je svazován strachem z prozrazení, že někdo odhalí, co chce skrýt.

Pán Ježíš nás chce takového zbytečného strachu ochránit a radí: *chraňte se pokrytectví!* Chraňte se přetvářky! Není nic zahaleného, co by nebylo později odhaleno, není nic skrytého, co by nebylo časem poznáno. A jestli se přetvařujete jenom proto, že se bojíte posměchu, když děláte dobro, a tím dobrem může být třeba přiznání se k Němu před lidmi, pak Pán Ježíš připomíná: *Nebojte se!* Pán Bůh o každém z nás ví, každý z nás je mu nevýslovně cenný, je to On, který má rozhodující slovo o našem věčném životě.

Heslo: Nebojme se posměchu druhých lidí, když děláme dobro.

Nebojme se konat dobro jako první

Lk 12,54-59 (evangelium z pátku 29. týdne v mezidobí). Proč nerozeznáte, co je správné?

Možná někoho překvapí, že už v době Pána Ježíše lidé uměli leccos předpovídat. O které předpovědi se dnes mluvilo v evangeliu? Co lidé podle Pána Ježíše uměli dobře předpovídat? ... Ano, například počasí. Dnes na to máme dokonce meteorology s jejich předpověďmi počasí. Ale sami jistě také ledacos správně předpovíme: třeba rozladění rodičů, když doneseme špatnou známku, hrozící poznámku, když nedoneseme do školy domácí úkol, špatnou známku z písemky, na jejíž zadání jsme neuměli odpovědět. Jistě bychom si vzpomněli na mnoho dalších příkladů, kdy jsme správně předpověděli následnou situaci.

První část evangelia se nás tedy přímo bytostně týká. Týká se nás i další část? Pán Ježíš navazuje: „Úkazy na zemi i na obloze umíte posoudit, jak to, že nedovedete posoudit tuto dobu? Proč sami od sebe nerozeznáte, co je správné?“ Poslyšte jeden příběh z nedávné doby.

Na chodbě základní umělecké školy čekají dospívající tanečníci na začátek své hodiny. „Těm šermířům to dneska trvá,“ ozve se Kája, „neměli by už končit? Spěchám!“ „Zase jdeš do boxu?“ ptá se Jitka. „Jasně, děsně mě baví. Kdyby mi to mamka dovolila, chodil bych jenom tam. Dívej, jaké už mám svaly!“ vyhrnuje pyšně rukáv. „Já taky,“ zapojuje se do hovoru Tonda a shazuje mikinu. „A to chodím jenom tancovat a pak do fotbalu.“ „To mně stačí, když jdeme se školou do posilovny,“ přidává se Hanka. „Ale někdy tam půjdu i s mamkou o víkendu.“ Rozhovor utne prudké otevření dveří školního sálu a vyběhající kluci, kterým končí hodina šermu. „Teda, vám to dneska trvalo!“ vítají je mladí tanečníci a hrnou se dovnitř. Paní učitelka je už očekává. „Mám pro vás nabídku! Ještě si pamatujete, jak jsme loni vystupovali na plese postižených dětí? Paní ošetřovatelka, která má v ústavu na starosti děti na vozíčku, přišla s nápadem, že bychom mohli společně nacvičit jednu taneční skladbu.“ „A to jako jak?“ nechápe Pepa. „To jako tak, že bychom přivezli děti na vozíčcích na taneční plochu a tancovali mezi nimi a vytvářeli spolu s nimi všelijaké sestavy. Na choreografii bychom se ještě s jejich paní ošetřovatelkou domluvili,“ vysvětluje baletní učitelka. „Po vás se bude jen chtít, abyste každý vezl jednoho nemocného na vozíčku. Jdete do toho?“ Děti se po sobě bezradně koukají. „Tak kdo si troufne?“ nabádá učitelka. „Asi by to bylo dobré,“ uvažuje v duchu Hanka. „Ale sama tam nepůjdu,“ uzavírá pro sebe. Ostatní uvažují podobně. Zvednout ruku nebo vyjádřit se nahlas jako první, se nikdo neodváží.

Tohle se mi nemůže stát, řeknete si možná. Do tanečních ani baletu nechodím. Dobře, ale nestalo se vám nikdy, že byste i ve správné věci nejdříve čekali, jak se zachová někdo druhý a pak se teprve přidali? Nestalo se vám nikdy, že jste byli nerozhodní, zda dobrý skutek udělat nebo ne? Nestalo se vám nikdy, že byste se řídili spíše tím, co dělají ostatní, než vlastním rozumem a svědomím?

Na všechny tyto otázky by mohl Pán Ježíš reagovat: Proč sami od sebe nerozeznáte, co je správné? Proč podle toho nejednáte? Pán Ježíš z nás nechce mít ustrašené lidi. Vybízí nás k odvaze v konání dobra.

Heslo: Nebojme se konat dobro jako první.

Dobro, které můžeme udělat hned, neodkládejme na potom

Lk 14,1-6 (evangelium z pátku 30. týdne v mezidobí). Dělejte dobro, kdy je třeba.

V dnešním evangeliu měl Pán Ježíš nepřijemnost. Podle tehdejších židovských zákonů se v sobotu nesmělo nic dělat. On však uzdravil člověka, který byl nemocný. Nehleděl na psaný zákon. Bylo pro něj důležitější dobro lidí, kteří ho potřebovali. Tím nám dává velký příklad. Možná máme své zkušenosti, když jednáme naopak, když dobrý skutek prošvihneme.

Jako třeba Adam. Jednou sedí takhle po zvonění ve své lavici a užívá si volného místa vedle sebe. Zatímco jiní sedí po dvojicích, on má pro sebe už od začátku školního roku dvě místa. Je to výhoda. Nemusí se s nikým dělit o lavici, věci má volně rozložené po celé ploše, školní batoh si hoví na uvolněné židliče. Sice si nemůže s nikým v hodině povídat, což mu občas chybí, ale za to pohodlí to stojí. Teď mají mít právě češtinu. Mají na ni třídní paní učitelku. „Už tu měla být,“ napadá Ádu. „Přece už zvonilo. Když se zpozdím já, je hned průšvih.“ Vtom se otvírají dveře a před třídní učitelkou vstupuje jakýsi rezavý kluk. Zatímco nově příchozí vpichuje oči do podlahy, ostatní se zpytavě dívají na jeho ježaté vlasy a nemoderní aktovku. „Vedu vám nového spolužáka,“ nenechá je paní učitelka dlouho na pochybách. „Jmenuje se Ferdinand Červený,“ dodává a pátrá očima po volném místě, na něž by nového žáka posadila. Zatímco ve třídě padají první slovní poznámky ke vzhledu i jménu nově příchozího, Adama napadá: „A jéje. Moje soukromí asi končí. Ale takového kluka? Ještě by se mi ostatní vysmáli! Tak to tedy ne.“ A dělá, že si nevšímá tazavého pohledu učitelky. Roztáhne se po celé lavici a přidává učebnice z tašky na stůl. Ve třídě je dnes však ještě jedno volné místo. „Pojd,“ vybídne paní učitelka Ferdinanda, „tady je tvé místo,“ pokyne směrem k místu po nemocném žákovi. „A až přijde Jarda po nemoci, řekněte mu, že od nynějška bude sedět vedle Adama.“

Adam nasucho polkl. To snad nemyslí učitelka vážně! Vedle něho bude sedět Jarda? Proč zrovna on, ten největší nepořádník, flákač a protiva?! Vždyť toho Adam vůbec nemusí! Nikdo s ním nechce sedět, a teď to má zachraňovat on, Adam? Je mu do pláče. Proč raději nesedí s tím novým klukem? Adamovo hoře se ještě zvýšilo, když poznal, že Ferdinand sice divně vypadá a má i zvláštní jméno, ale jinak je velmi hodný, zajímavý a kamarádský kluk. Adam prostě propásl příležitost k dobrému skutku.

Možná jsme také někdy „prošvihli“ dobrý skutek, který bychom později rádi udělali, ale už to prostě nejde, protože se změnila okolnosti.

Dnes si už potřetí povídáme o dobrých skutečích. Už víme, že se nemáme bát posměchu, když chceme udělat nějaký dobrý skutek, nemáme se bát začít dělat dobré skutky jako první a dnes přidáváme třetí napomenutí: neodkládejme dobrý skutek na příhodnější dobu, až se nám to bude hodit. Taková příležitost se už nemusí naskytnout a nás zmeškání nakonec může mrzet.

Heslo: Dobro, které můžeme udělat hned, neodkládejme na potom.

Pán Ježíš dokáže i zdánlivě nepříznivé okolnosti využít k dobru

Lk 14,1-6 (evangelium z pátku 30. týdne v mezidobí). Uzdravení vodnatelného muže.

Kdo z vás má dobrého kamaráda nebo kamarádku? ... Ondra, i když by rád, nikoho takového neměl. Občas se sice bavil s kluky, kteří bydleli nedaleko, ale nazývat je opravdovými kamarády bylo přehnané. Půjč mi kolo, dones nám támhleto, udělej, dej, to byla nejčastější slova, která od nich slyšel. Snad je to jednou přejde a vezmou ho mezi sebe, utěšoval se. Ale čas postupoval a nic se neměnilo. Přitom Ondra nechtěl být sám. „V sobotu tě vezmeme na chatu, jestli chceš,“ uslyšel konečně jednoho dne. Jakkpak by nechtěl. O chatě, vlastně staré klubovně v lese, už leccos slyšel. „Ale musíš si to zasloužit,“ dodal nejstarší Zdeněk a spiklenecky mrknul na ostatní. „Všimnul sis toho nového kluka z vedlejší třídy? Půjdeš za ním a řekneš mu, ať přijde v sobotu přesně v poledne na kraj lesa. Počkáš tam na něj a my si vás vyzvedneme,“ dodal významně. Ondra sice poslušně přikývl, ale do mysli se mu začaly vkrádat pochybnosti. Zdeněkovo jednání se mu už nějakou dobu zdálo podezřelé. Zato nový kluk z vedlejší třídy mu byl docela sympatický. Dokonce měl dojem, že ho v neděli zahlédl v kostele. Jen mu chyběla odvaha, aby jej oslovil. Teď mu to Zdeněk nařídil, a kdoví, co by řekl, kdyby rozkaz nesplnil. V sobotu těsně před polednem už společně směřovali k lesu. Ondra zjišťoval, že s Jakubem, jak se nový kluk jmenoval, má hodně společného. Nejenže oba chodí do kostela, ale baví je stejné věci, mají podobné názory, fandí stejným klubům. Navíc Jakub dokázal úžasně povídat o svém tatínkovi, který je pilotem. „Víš co? Mně se vlastně vůbec do toho lesa nechce,“ zastavil se najednou Ondra. „No mě také ne. Ty jsi tam chtěl jít,“ opáčil Jakub. „Ale jestli chceš, můžeme to obrátit k nám domů.“ Toho dne Ondra navždy ztratil pochybné kamarády vedené Zdeněkem, ale získal toho nejbáječnějšího kamaráda, za jakého se už dlouho modlil.

Ondra byl pozván podivnými kamarády do lesní klubovny, Pána Ježíše v dnešním evangeliu pozvali znalci Zákona a farizeové do domu jednoho z nich na hostinu. Mnozí lidé by to odmítli, ale Pán Ježíš přišel, i když tušil nepravost. Nemýlil se. Brzy se před ním objevil nemocný člověk a farizeové zpozorněli: uzdraví ho nebo ne? Byla totiž sobota, den, kdy se podle židovského zvyku nesmělo nic dělat. *(Podle vyspělosti posluchačů lze podrobněji vysvětlit: sobota jako oslava Boží dobroty a lásky, sobotní odpočínutí od práce jako symbol vysvobození člověka z otroctví výjimka pouze při možnosti vzniku bezprostřední velké škody na majetku nebo na životě.)* Dnes nezjistíme, zda farizeové už předem plánovali využít onoho muže k nachystání Ježíše nebo zda přišel sám. Můžeme však tušit, že bez ohledu na sobotní klid toužil být co nejdříve Ježíšem uzdraven. Ježíš si zdánlivě nechává radit: „Je dovoleno v sobotu uzdravovat?“ Když nedostává odpověď, jedná. Můžeme vytušit, že situace se vzápětí obrací: nemocný, který se hodil farizeům proti Ježíši, se nyní staví na Ježíšovu stranu. Vždyť Ježíšovým zásahem získal to, po čem nejvíce toužil.

Také Ondra z našeho příběhu získal to, po čem moc toužil a za co se dlouho modlil. Situaci, která zpočátku nevypadala dobře, dokázal Pán Ježíš obrátit v dobro.

Heslo: Pán Ježíš dokáže i zdánlivě nepříznivé okolnosti využít k dobru.

Z jednání každého člověka se můžeme poučit

Lk 16,1-8 (evangelium z pátku 31. týdne v mezidobí). Nepoctivý správce.

„A Petr, už zase pětka,“ dokončuje paní učitelka hodnocení písemných prací. Petr není žádný lajdák. Ale v poslední době se mu v matematice prostě nedaří. Ano, samozřejmě věděl, že se má pořádně naučit, protože budou psát velkou písemku, ale copak to šlo, učit se, když venku bylo tak hezky? Péťa totiž moc rád hraje fotbal, a jak jen chvíli může, už běhá s míčem po ulici a blížkém hřišti. Chce být známým fotbalistou, a ten snad nemusí tak dobře umět matematiku. Tatínek Petrovi fandí. Jezdí s ním na zápasy, kupuje mu drahou výstroj. Dokonce mu slíbil lístek na mezinárodní fotbalový zápas. Petrovi zatrnulo. Ten lístek na fotbal byl podmíněný zlepšenou známkou z matematiky! Petr usilovně přemýšlí: jak by tu pětku jenom odůvodnil? Že

nevěděl, že se bude psát písemka? Že neviděl na tabuli? Že nerozuměl zadání? Že mu nepsalo pero? Nebo raději udělat pro tatínka nějakou dobrou věc navíc? Jak ho jednom obměkčit? Jak zmenšit trest, který se blíží?

Petr nám určitě nemá být vzorem pro naše jednání. Rovněž správce z dnešního evangelia není typickým příkladem dobra. Nepoctivost, s níž se staral o cizí majetek, se provalila. Když se dověděl, že bude propuštěn, začal horečně přemýšlet, jak dál zabezpečit svou budoucnost, jak zmírnit trest, který se blíží. A vsadil na pánovy dlužníky. Když pomůže nyní on jim, snad oni později pomohou jemu, utěšoval se asi. Na jeho pokyn pak dlužníci psali na úpisy mnohem nižší částky, než byly částky původní. A závěr? Pán pochválil prozíravost podvodného správce. Ještě jednou opakují: pán pochválil správce prozíravost, předvídavost a rychlost jednání, ne čin, který udělal.

Podle Pána Ježíše bychom měli být ve svém životě také prozíraví, předvídaví a příliš neotálet ve věcech dobra. Každý totiž máme před sebou nabídku budoucího věčného života. Snažíme se prozíravě plánovat, jak si ho zajistíme? Nebo si říkáme, že se nás to ještě netýká, protože jsme příliš mladí? Pán Ježíš nám staví před oči odpuštění a pomoc. Dvě veličiny, které použil správce a které můžeme hojně využívat ve svém životě i my.

A ještě něco si můžeme vzít z dnešního evangelia. Jak už jsme řekli, správce pro nás nebyl zrovna kladným příkladem. Přesto se i z jeho jednání můžeme poučit. Neohrnujme tedy nad žádným člověkem nos. Z jednání každého člověka se můžeme poučit. V tom, co dobrého můžeme podobně jako on udělat, nebo v tom, co špatného nemáme dělat ani náhodou.

Heslo: Z jednání každého člověka se můžeme poučit.

Z jednání každého člověka se můžeme poučit - jiná verze

Lk 16,1-8 (evangelium z pátku 31. týdne v mezidobí). Nepoctivý správce.

Pomůcky: papírové hodiny

Prosím vás, můžete mi někdo říct, kolik je hodin? ... (*Vzít papírové hodiny a nastavit na ně čas nebo tím pověřit někoho jiného.*) Děkuji. Tak to UŽ uběhlo x minut od začátku mše svaté. Nebo uběhlo TEPRVE x minut od začátku mše svaté? Možná to každý cítí jinak. Někomu je to málo, jinému hodně. Na jednu věc, stejně jako na jednoho člověka se dá dívat z různých úhlů. Na jediném člověku můžeme vidět dobré i špatné skutky.

Tak bychom se mohli dívat třeba na Lukáše. Je třetřák a vyhlášený nezbeda. Deníček už má do poloviny popsany poznámkami, maminka chodí za paní učitelkou i do ředitelny skoro poslepu. Teď právě jde Lukášova třída s paní učitelkou do jídelny na oběd. Ve třídě se všichni rozloučili a sbíhají přes šatnu do přízemního prostoru, kde se vydává strava. Poslušně si odstojí frontu, berou talíře s obědem a usedají na vyhrazené místo. Už chvíli všichni jedí, když si paní učitelka všimne, že Lukáš chybí. „Kde je Lukáš?“ táže se nejbližšího žáka. „Nevím, šel s námi ze třídy,“ reaguje Jirka. O Lukášovi neví Toník, Anička ani nikdo jiný. Paní učitelka si povzdychne: „Aby zase běhal po prázdných třídách.“ „To by ani nebyl Lukáš, aby zase něco nevyváděl,“ přitaká jí vedle sedící pan učitel. Paní učitelce to nedá. Pokládá příbor a odchází hledat nepřítomného žáka. Nahlédne do umývárny, zavolá na WC. Lukáš nikde. Paní učitelka stoupá po schodech, prochází do šatny, kam si měly děti odložit aktovky. Ani tady Lukáš není. „Asi zase něco provádí, ach jo.“ Vtom z opačné strany chodby uslyší tiché hlasy: „Víš jistě, že sis to dala sem?“ rozeznává Lukášův nakřáplý hlas. Přidává do kroku. Když vzápětí zastavuje ve dveřích šatny třídy 1. A, ušpiněný Lukáš se právě souká zpod skříňky: „Maruška nemohla najít čepici, tak jsem jí ji pomohl najít, aby doma nedostala,“ oznamuje hoch zcela samozřejmě. „Tak tentokrát tě tedy chválím. Ale teď už pojď na oběd.“

Nezbeda, od kterého každý očekával jen další uličnictví, si zasloužil pochvalu. Podobně na správce z dnešního evangelia vidíme především špatné stránky: nepoctivost, šizení, podvod. Přesto je nakonec pánem pochválen za rychlé a promyšlené jednání a tyto jeho vlastnosti jsou nám dokonce dávány za příklad. Podobně jako správce máme i my promýšlet své špatné jednání a snažit se ho co nejrychleji napravit.

Dnešní evangelium nás tedy nabádá, abychom nikdy neodsuzovali žádného člověka. I ten, o němž si myslíme, že jedná špatně, nás může v lecčem poučit. V tom, co dobrého můžeme udělat podobně jako on, nebo v tom, co špatného nemáme dělat ani náhodou.

Heslo: Z jednání každého člověka se můžeme poučit.

Buďme ve stálém spojení s Pánem Ježíšem

Lk 17,26-37 (evangelium z pátku 32. týdne v mezidobí). Noe a Lot.

Pomůcky: mobil jako symbol spojení mezi Pájou a tatínkem, resp. člověkem a Bohem

Pán Ježíš nám dává v evangeliu dva příklady k poučení. Pamatujete si, o kom se zmiňoval? (*Krátce zopakujeme podstatu příběhu o Noemovi a Lotovi. V obou případech přišla pohroma, z níž vyvázli ti, kteří na*

ni byli i přes nezáměr svého okolí připraveni. Sami se však museli o svou záchranu přičinit: Noe postavil archu, Lot uprchl do hor. Nestačilo jen uvěřit, bylo třeba spolupracovat. Chodíme do kostela, dáváme tedy svému okolí na vědomí, že se chceme podobně jako Lot a Noe zachránit my navíc pro věčný život. Podobně jako Noe a Lot pro to však musíme něco udělat. Protože nevíme, kdy nastane čas na setkání s Pánem, měli bychom být stále připraveni.)

O připravenosti nebo nepřipravenosti byste mi určitě mohli hodně povídat. Možná jste zažili i něco podobného jako Ráďa a Pája. Jsou to dva velmi sportovně nadaní bratři. Mají po kom. Jejich tatínek v mládí hrál závodně hokej a vede k tomu i své dva syny. Vozí je do Brna na tréninky a všichni společně věří, a trenér s tím souhlasí, že z kluků asi jednou něco bude. Sourozenci nevynechají jediný zápas, v televizi hltají každý důležitější přenos. Když nedávno zjistili, že jejich oblíbený hokejový vzor přijede na mezinárodní zápas do Prahy, napadlo je: „Tati, nemohl bys nám zařít lístky? Tak se s ním setkat osobně! To by bylo!“ zasnili se. „Hm, to by sice bylo, jenže já v tu dobu budu na služební cestě v Německu,“ zchladil nadšení kluků tatínek. „A taky lístky jsou dost drahé,“ přidala maminka. „Už tak stojí ten váš sport pěkné peníze!“ Tak tentokrát to asi nevyjde, posmutněli kluci. Budou muset utkání sledovat jen přes televizi. Škoda. Asi týden před utkáním se tatínek dověděl, že jeho plánovaná služební cesta se odkládá. Na koupení lístků na zápas do Prahy však už bylo pozdě. Den, kdy bylo mezinárodní utkání, byl jako každý jiný. Ráďa a Pája si poctivě odseděli své vyučovací hodiny ve škole a chystali se na volné odpoledne. Dnes nemají trénink, tak se mohou věnovat zálibám. Rodiče jim dávají vcelku volnost. Musí však být stále zastizitelni na mobilu, kdyby bylo potřeba. Ráďa jde po škole domů. Plánuje, že si udělá úkoly, a když mu zbude čas, prohlédne si video z minulého utkání. Pája vyráží ze školy s Adamem. Jeho tatínek pracuje jako trenér v posilovně a Adam už se nemůže dočkat, jak si s kamarádem vyzkoušejí nové posilovací stroje. Ani jeden z bratrů netuší, že tatínkovi nečekaně nabídl brněnský hokejový trenér nejen lístky na zápas do Prahy, ale dokonce i volná sedadla v autobuse. „Vím, že je to úplně na poslední chvíli, ale teď jsem se dověděl, že se vrátily tři lístky na utkání,“ oznamuje trenér tatínkovi. „Nevadí, kluci už jsou velcí, zvládnou sami dojet do Brna. Já se k nim zde jenom přidám!“ uvažuje tatínek a hned vytáčí číslo na Ráďův mobil. Radim je šťastím bez sebe: „To je super!“ „Můžeš to vyřídít Pájovi? Nemohu se mu dovolat!“ ptá se tatínek. „Není doma, ale zkusím mu zavolat. Třeba mi to vezme!“ Nevzal. Přišel domů o pár hodin později s vypnutým mobilem. V době, kdy se Ráďa s tatínkem a partou nadšených příznivců už blížili k Praze na zápas, který si Pája tak přál vidět. Pájův tatínek chtěl pro oba své syny to nejlepší. Od synů to vyžadovalo jedině: být s tatínkem ve spojení. To Pája nezvládl. Jeho mobil byl vypnutý. Zmeškal příležitost, na kterou se těšil. Možná se naskytne další, možná ne.

Naše situace je možná trochu podobná. Pán Ježíš pro nás také chce to nejlepší. Tím největším, co pro nás chystá, je věčný život. Nevíme, kdy nás k němu povolá. Proto s Ním buďme stále ve spojení skrze modlitbu, svátosti, bohoslužby i skutky, které budeme dělat pro něj prostřednictvím druhých lidí.

Heslo: Buďme ve stálém spojení s Pánem Ježíšem.

Kostel je krásným (hlavním) místem setkávání s Pánem Bohem

Lk 19,45-48 (evangelium z pátku 33. týdne v mezidobí). Vyhnání prodavačů z chrámu.

Dnešní velmi krátké evangelium nás přivádí do chrámu. Vlastně teď jsme také v chrámu. Jaký je rozdíl mezi chrámem, do kterého chodil Pán Ježíš, a chrámem, ve kterém jsme nyní my? ... Stavebně asi veliký. Ten jeruzalémský byl podstatně rozlehlejší, měl velká nádvoří pro přesně oddělené skupiny návštěvníků, měl venkovní obětní místo, svatyni a velesvatyni, ale také místa pro nákup obětního dobytka a stolky pro směnárníky, kteří měnili běžně užívané peníze na peníze chrámové, aby si lidé obětní dobytek mohli koupit. Nic takového zde neznáme. Přesto hlavní podstata chrámu zůstala stejná: chrám (kostel) je dům modlitby, místo, kde dodnes učí Pán Ježíš, místo, kam mu chodí lidé naslouchat, kde společně oslavují Pána Boha, místo, kde se obětují přinesené dary. Rozlehlost Šalomounova chrámu je vyvažována posvátností prostředí: celá stavba, obrazy, sochy, vybavení, historie, to všechno se snaží nás upozornit na neviditelného a nekonečně dobrotivého Boha. Není na světě jiné budovy, která by měla takové výsady. *(Pro malé děti vysvětlit, co a kde je v kostele, upozornit na důležitost svatostánku.)*

Bylo by možná zajímavé si odpovědět na otázku: proč já chodím do chrámu? Kdybyste si stejnou zadali v internetovém vyhledávači google.com, objeví se jen v české verzi přes 399 000 odkazů. Lidé mají spousty důvodů, proč do chrámu chodit i nechodit. Pro mnohé je možná těžké přijmout do svého vědomí přítomnost neviditelného Pána Ježíše.

Jeden velmi nemocný starý muž říkal knězi, který k němu chodil na návštěvu: „Vždycky si představuji, že Pán Ježíš sedí na židli vedle mé postele. Pak si s ním mohu dobře povídat.“

Mám pro vás dnes jeden návrh: Co kdybyste se posadili tak, aby mezi vámi bylo jedno místo volné, a zkusili si představit, že zrovna dnes celou mši svatou sedí Pán Ježíš právě vedle vás? Všechny odpovědi mše svaté můžete říkat právě jemu.

Heslo: Kostel je krásným (hlavním) místem setkávání s Pánem Bohem.

Slova Pána Ježíše budou platit navždy

Lk 21,29-33 (evangelium z pátku 34. týdne v mezidobí). Ježíšova slova nepominou.

(Zavolat dopředu maličké bázlivé dítě, které sedí v lavici s doprovodem, nejlépe s maminkou. Dá se předpokládat, že s maminkou za ruku také přijde. Pak poděkovat, odměnit, propustit.)

Malý XY nám ukázal jednu velmi důležitou věc. Člověk potřebuje pocit bezpečí, jistoty. Když jsme byli malí, tou jistotou byla maminka a tatínek. Ve strachu, v nemoci, když jsme něco hezkého prožili nebo se něčeho báli, rodiče byli nablízku. Jak jsme rostli, každý z nás se osamostatňoval. Význam rodičů trochu ustupuje do pozadí, a v některých životních situacích na jejich místo nastupuje třeba kamarádka nebo pro kluky kamarád. S kamarády řešíme různé problémy, spoléháme na jejich radu a pomoc, když nevíme, jak dál. Hledáme v nich určitou jistotu, někoho, na koho se můžeme spolehnout.

Jako Markéta. „Leni, půjč mi, prosím tě, sešit,“ prosí Markéta svoji spolužačku. „Opíšu si, co jste brali, když jsem byla nemocná.“ „Dobře,“ souhlasí Lenka, „ale nezapomeň mi to večer přinést, ať se ještě můžu naučit. Paní učitelka říkala, že z toho budeme psát písemku!“ „Neboj! Přinesu!“ slibuje Markéta. Lenka je nejlepší Markétina kamarádka. Má vždycky všechno pořádku. S Markétou už je to horší. V hlavě nosí samé hlouposti a s plněním daného slibu si moc starostí nedělá. Proto se velice diví, když za ní ráno Lenka přijde: „Proč jsi mi nedonesla včera ten sešit?“ „Ach,“ protáhne Markéta, „já na to úplně zapomněla.“ „Ale máme z toho psát písemku, ještě jsem se to chtěla učit!“ podotýká Lenka. „Tak promiň,“ omlouvá se ledabyly Markéta a vrací spolužačce sešit. Pozdě, aby se z něj ještě dalo naučit na písemku.

Možná jste také něco podobného zažili. Občas něco slíbíme a nedodržíme nebo někdo něco slíbí nám a nedodrží. Někdo z lehkomyšlnosti, někdo ze zapomnětlivosti, někdo možná proto, že své slovo z nějakého důvodu dodržet nemůže. Pro druhého se takový člověk stává nespolehlivým. Tohle se nám s Pánem Ježíšem nikdy a za žádných okolností nestane. I když se všechno změní, dokonce i když přestane existovat země a vše, co je na ní, a to už je opravdu vážný důvod, slova Pána Ježíše budou platit stále.

Heslo: Slova Pána Ježíše budou platit navždy.

Neproзраzujeme cizí tajemství

Mt 9,27-31 (evangelium z pátku po 1. neděli adventní). Uzdravení dvou slepců.

Pomůcky: uvnitř převázané krabice je nápis TAJEMSTVÍ

Mám zde krabici. Je někdo zvědavý, co v ní je? ... Kdokoliv může přijít, krabici potěžkat, zahrkat, zkusit uhádnout, co obsahuje. Krabice však zůstává stále zavřená. V té krabici mám tajemství. Zatím jsem nikomu nedovolil, aby krabici rozdělal. Myslíte, že by bylo správné, aby někdo přišel a sám od sebe, bez dovolení si krabici otevřel a podíval se do ní? ... Jistě ne. Pokud je zavřená, je to moje tajemství.

Mohu ovšem někomu prozradit, co v krabici je. *(Zavoláme důvěryhodnou osobu a pošeptáme, co je v krabici. Tajemství. Nahlas ji pak požádáme, aby nikomu neříkala, co se právě dověděla.)* Má právo XY teď všem říci, co je v krabici? ... Ne? ... Proč? ... Ano, protože jsem ho (jí) o to poprosil. Kdyby to předčasně prozradil(a), pokazil(a) by nám dnešní ukázkou. A to by byla škoda. Chceme si totiž ukázat, o čem bylo dnešní evangelium. Ještě si vzpomínáte? ... Ano. Pán Ježíš uzdravil dva slepce a požádal je, aby o tom nikomu neříkali. Oni se však zachovali jinak: odešli a rozhlásili to po celém kraji. Pán Ježíš měl důvod pro to, aby se o uzdravení nikdo nedověděl. Slepce mu pak svou neposlušností zkomplikovali jeho postavení.

Možná máte své zkušenosti s prozrazením tajemství. Možná jste někomu chtěli udělat radost dárkem, a někdo ho předčasně vyradil, možná máte jiné zkušenosti.

Jako šestáčka Eva. „Evo, pojď se mnou odpoledne nakupovat do města!“ zvala ji kamarádka Iva. „Nemůžu, už něco mám,“ odpovídala Eva. „Tak zítra?“ lákala ji kamarádka. Ale Eva neměla čas ani dnes, ani zítra, ani příští týden. To bylo velmi neobvyklé. Jindy sdílí Eva najednou neměla na nic čas a dokonce ani své nejlepší kamarádce nechtěla vysvětlovat, proč ji dříve tak oblíbená činnost jako nakupování nyní neláká. „Nějak se změnila,“ konstatovala další kamarádka. „Všimli jste si, jak se najednou začala učit angličtinu? Jako by jí nestačilo to, co se učíme v hodinách. Ještě chtěla po paní učitelce další úkoly k procvičení.“ Iva si jednání kamarádky neuměla vysvětlit. No co, do města pojede sama. Může se třeba stavit za maminkou v jazykové škole a půjdou nakupovat spolu. Jaké však bylo Ivino překvapení, když po několika dnech na chodbě jazykové školy v blízkém městě potkala Evu. „Co tu děláš?“ vyvalila na ni oči. „No co, učím se tu angličtinu.“ „A proč se učíš tady? Vždyť ve škole máš skoro samé jedničky! Proč jsi mi neřekla, že chodíš na angličtinu ještě sem?“ sypala Iva jednu otázku za druhou. „Protože nechci, aby to někdo věděl. A byla bych ráda, abys o tom taky nikomu neříkala,“ dodala Eva a rychlým krokem mizela v šatně. Tak to je! Eva chodí do města na angličtinu. Ale proč? A proč to neřekla aspoň jí, Ivě? To se budou spolužáci divit! Příští den už o Evině angličtině ví celá třída. „No jasně, šprtka! Chce mít samé jedničky!“

odsuzují ji. Když Eva o chvíli později přichází do třídy, dávají jí to pořádně pocítit. Až později se Iva dovidá, že Eva se potřebovala rychle a dobře naučit anglicky, protože o Vánocích se měla poprvé vidět se svou americkou babičkou, kterou nikdy předtím neviděla. Zatímco ostatní děti totiž své babičky vidívaly několikrát do roka, Eva žila jen s maminkou. Její tatínek, s nímž se maminka seznámila na studiích v USA, totiž zemřel dřív, než se Eva narodila. A nyní, po letech, došlo poprvé k tomu, že se měla setkat s babičkou, která neuměla česky.

Iva vyrazila Evino tajemství v nepravý čas. Spolužáci pak Evu zbytečně odsuzovali. Také Pán Ježíš v dnešním evangeliu chtěl, aby uzdravení lidé uchovali jeho čin jako tajemství. Ještě totiž nenastal pravý čas k zveřejnění.

Každý člověk má nárok na své tajemství. Nebudme těmi, kdo jej zbytečně vyradí. Jen ten, jemuž tajemství patří, má právo jej vyradit v pravý čas. Teď nastal pravý čas pro to, abyste se dověděli, co je ukryto v krabici. (*Rozdělat.*) To, co jsem od začátku říkal: TAJEMSTVÍ.

Heslo: Neprozrazujme cizí tajemství.

Nikdy se nelze zavděčit všem lidem

Mt 11, 16-19 (evangelium z pátku po 2. neděli adventní). Nevíte, co chcete.

Pomůcky: bílý podkladový šátek, 4 menší barevné šátky nebo ubrousky

(Na dobře viditelné místo rozložíme podkladový kruhový šátek. Pak požádáme dobrovolníka, aby na něj rozložil podle svého mínění čtyři barevné šátky. Udělal by to někdo jinak? Měnit můžeme nejen pořadí barev, ale i složení šátků, jejich tvar a velikost. Postupně může několik ochotníků představit svoji verzi.)

Každý z pomocníků předvedl svoji verzi poskládání čtyř šátků. A to zdaleka nebyly předvedeny všechny možnosti. Nedá se určit, která byla ta nejsprávnější. Každý může mít na sestavení svůj názor. Podobně je to někdy s jednáním člověka. Různí lidé jej mohou hodnotit různě.

Dnes jsme slyšeli evangelium, v němž se Pán Ježíš krátce zamýšlí, jak lidé hodnotí Jana Křtitele a jej. Jak je hodnotí? V podstatě stejně. Ani jeden nežije podle jejich představ. Ani jednoho nechťejí poslouchat a následovat. Na Janovi jim vadí, že žije velmi střídme, na Pánu Ježíši vadí přesný opak. Lidé se od doby Pána Ježíše v hodnocení druhých moc nezměnili.

Možná máte podobné zkušenosti jako malá Jana. Přestože je pondělí, spěchá Jana ze školy domů. Umínala si totiž, že teď v adventu bude každý den vědomě dělat někomu radost. Dokonce si pro ten účel sestavila pořadník. Dnes je na řadě její sestra Alena. Jana ví, že Alena velmi nerada uklízí a vysává koberec v jejich společném pokoji. Než přijde sestra ze školy, bude jejich pokojíček jako ze škatulky, těší se. Úklid jí dává docela zabrat. Taktak to stihne, než se Alena objeví ve dveřích. V tu chvíli si už spokojená Jana chystá učení na společný psací stůl a těší se na udivenou reakci sestry. „Ty si teprve chystáš učení?“ vyjede na ni oproti očekávání Alena. „To ses nemohla naučit dřív, než přijdu domů? Kde ses celou tu dobu loudala? Ten stůl na učení potřebuji teď já!“ Alena sype na sestru jedno zlostné slovo za druhým. Nevšímá si vzorně uklizeného pokoje ani slzí lítosti, které Janě vstupují do očí. Vždyť právě před několika dny Janě vyčetla, že se klidně učí uprostřed neuklizeného pokoje.

Uděkala Jana něco špatně? Ne. Chtěla se zavděčit sestře, dokonce jí udělat radost. To, co jí sestra nedávno vyčetla, udělala naopak. A přesto to nebylo podle Aleny správně. My lidé někdy zbytečně hodnotíme druhé a nevidíme nebo nechceme vidět, co je k jejich jednání vedlo. Naštěstí u Pána Boha se nám to stát nemůže. Bůh vidí do našeho srdce. Zná naše úmysly, příčiny i okolnosti našeho jednání, je s námi a věří nám, i když nás jiní svým jednáním a nespravedlivou kritikou zraňují. Umí ocenit i to, co druzí třeba ani nevidí nebo nevnímají.

Heslo: Nikdy se nelze zavděčit všem lidem.

To, co dělám, vypráví o tom, kým doopravdy jsem

Jan, 5, 33-36 (evangelium z pátku po 3. neděli adventní). O Ježíšovi svědčí skutky.

Pomůcky: šátek

(Zavoláme jednoho odvážného dobrovolníka ve věku asi 9-10 let a zavážeme mu oči šátkem. Potom pozveme beze slov další pomocníky: dítě, ženu, muže. Podaří se našemu dobrovolníkovi poslepu určit, čím ruku drží ve své dlani? Nemá zjistit jména lidí, ale to, zda se jedná o dítě, ženu nebo muže. Následuje dík a propuštění aktérů.)

Jak jste viděli, do jisté míry lze poznat lidi podle dlaně, stisku ruky. Dnešní evangelium mluvilo ještě o jiném poznávání lidí. Podle čeho? ... Ano, podle svědectví a podle skutků. Jan Křtitel vydával svědectví o Pánu Ježíši. Připravoval lidi na jeho příchod tak dobře, že si někteří mysleli, že on, Jan Křtitel, je tím slíbeným Vykupitelem. Jan však nikdy nezaváhal: „Kdepak já! Ten, o kom mluvím, teprve přijde je tak vznešený, že nejsem hoden ani zavázat řemínky na jeho obuvi.“

Pán Ježíš v dnešním evangeliu upozorňuje ještě na jedno svědectví. Na to, které o něm vydávají jeho skutky. To, že je Boží syn, mohli pozorní lidé poznat podle jeho vystupování, učení a zázraků. Skutky člověka často vypovídají o tom, jaký člověk doopravdy je. Možná znáte ze svého okolí mnoho příkladů, které tuto větu potvrzují. Mám zde jeden takový.

Všechno ve škole napovídá, že se blíží Vánoce. Ve třídě stojí nazdobený stromeček, v hudební výchově žáci nacvičují koledy, ve výtvarné vyrábějí přáníčka, v pracovní dokonce paní učitelka vzala děti do školní kuchyňky upéct vlastní vanilkové rohlíčky. Teď se učí český jazyk. „Holky, vy chodíte do náboženství,“ oslovuje vyučující Lucku a Terezku. „Co kdybyste všem ve třídě povyprávěli, co vlastně o Vánocích slavíme?“ Obě děvčata zvedají udiveně hlavu a Terezka hned vyskakuje ze svého místa. „Tak pojď k tabuli.“ Paní učitelka vybrala dobře. Terezka je skvělá vypravěčka. Ostatní s větším či menším zájmem poslouchají, jak anděl navštívil Pannu Marii v Nazaretě, aby jí oznámil narození Božího syna, jak se císař Augustus rozhodl sčítat všechny obyvatele své říše a Josefovi s Marií nezbylo než putovat do Betléma, odkud pocházeli jejich předkové. Sledovali, jak pro nastávající maminku už nebylo nikde v domě místo a ona se musela uchýlit do chléva, kde přišel na svět malý Ježíš. Terezka vykládala o andělech i pastýřích, kteří se radovali z nově narozeného Spasitele. „A máte doma o Vánocích nějaké zvláštní zvyky?“ ptá se paní učitelka, když Terezka končí. „No, babička chodí do kostela a chce, abychom se s ní modlili, ale na to většinou nemáme čas,“ doplňuje dívka a jde si sednout na své místo. „A jak je to u vás, Luci?“ obrací se paní učitelka na druhou dívku. „To my do kostela chodíme vždycky. Maminka říká, že je to stejné, jako kdybychom šli popřát Pánu Ježíši k narozeninám. Je to tam o Vánocích takové slavnostní. Přichází hodně lidí, zpívají se známé koledy, pan farář nese sošku Ježíška do jesliček. Když pak přijdeme domů, společně děkujeme Pánu Ježíši za všechno, co nám dává.“ Děti Lucčino doplnění zaujalo. Vzpomínají, kdy kdo z nich byl také v kostele, aspoň na Vánoce. Někdo vzpomene téma modlitby. Ve třídě se následně rozproudivá vánoční beseda.

A pro nás zbývá otázka: která z obou děvčat asi brala Pána Ježíše opravdověji? ... V podobném postavení jako Lucka se může ocitnout každý z nás. Každý z nás má svým životem ukazovat, že patří k Pánu Ježíši. Slovy dnešního evangelia: skutky, které děláme, mají svědčit o tom, že žijeme s Pánem Ježíšem.

Heslo: To, co dělám, vypráví o tom, kým doopravdy jsem.

Mám své důležité místo ve velkém Božím plánu

Lk 2,1-14 (evangelium ze Slavnosti Narození Páně). Ježíšovo narození.

Pomůcky: dárek pro každé dítě - papírová hvězdička na špejli, flanelogram

(Pomocí flanelogramu převyprávíme evangelní příběh o narození Pána Ježíše.) Dokázali byste spočítat, o kolika lidech se příběh zmiňuje? ... Tak si to spočítejte spolu: císař Augustus, Kvirinius, Josef, Marie, malý Ježíš, pastýři, andělé. Na tak krátký příběh je to hodně osob. Každá z nich má svůj důležitý úkol. Císař Augustus nařídil sčítání lidu, a to v době, kdy v Sýrii vládl Kvirinius. Josef a jeho žena Marie se šli nechat zapsat do města Betléma. Tam se jim narodil syn, malý Ježíš. V betlémské krajině nocovali pastýři se svými stády. Andělé přišli, aby jim zvěstovali Ježíškovo narození a chválili Boha. Každá ze zmíněných postav je důležitá a má přesně dané místo v Božím plánu.

Podobně je to s námi. Poměrně malý kostel, ale všichni v něm máme své místo. Můžete se podívat, kde je vaše místo, kdo je vedle vás, kolem, můžete se na sebe usmát... Podobně jako víme teď o sobě navzájem, ví o každém z nás také Bůh. Každý z nás je pro něj nesmírně důležitý a má ve velkém Božím plánu své místo. Každému z nás dnes andělé oznamují novinu, kterou sdělili pastýřům: „Dnes se nám narodil Spasitel, Kristus Pán.“ Dnes se právě pro tebe narodil Spasitel, Kristus Pán. Až si na konci mše svaté budeme odnášet symboly této noviny, papírové hvězdičky na špejli, odnášejme si v srdci odlesk radosti, se kterou andělé chválili Boha. Ať nám svítí na cestu dalším životem jako hvězda mudrcům, kteří se přišli narozenému Ježíši o něco později poklonit.

Heslo: Mám své důležité místo ve velkém Božím plánu.

Pán nám dává své dary v pravý čas

Mk 2,1-12 (evangelium z pátku 1. týdne v mezidobí). Uzdravení ochrnutého.

Přestože už uběhla nějaká doba od Vánoc, možná si ještě pamatujete, jaký dárek jste si přáli pod stromeček. Komu z vás se splnila všechna očekávání? ...

Možná máte podobnou zkušenost jako Marek. K vánocům si moc přál dostat nové kolo. Každému o svém přání vyprávěl a moc se těšil na Štědrý večer. Když se z pokoje konečně ozval zvuk zvonečku, nadšeně vyběhl ke stromečku. Ale co to? Žádná obrovská krabice, která by skrývala kolo, tam nebyla. Menší dárky ukrývaly aktovku, novou bundu, mikinu a pár drobností. Marek byl zklamaný. Tak moc se přece těšil na kolo! „Jak to, že tam není?“ ptal se maminky. „Ale vždyť přece aktovku, bundu, mikinu a to všechno

potřebuješ teď v zimě mnohem víc než kolo!“ vysvětlovala mu maminka. Marek uznával, že má pravdu, ale to kolo by měl přece jen velmi rád už teď, přestože je venku vysoký sníh. „Tak si to všechno obleč a půjdeme do kostela!“ vyběhl ho tatínek. Tak pomalu se Marek snad ještě nikdy neoblékal. Pořád musel myslet na nesplněné přání. „Tak pojď už, ještě se musíme stavět ve sklepě!“ pobízel tatínek. U toho přece nemusí být, napadlo Marka, ale šel. Když tatínek odemkl dveře sklepa, Markovi se zatajil dech. U zdi stálo na stojanu nové kolo. Mnohem krásnější, než si vysnil. „Tak co, bude se ti líbit?“ zeptal se s úsměvem tatínek. A Marek? Ten byl tak překvapený a šťastný, že se chvíli ani nezmohl na odpověď.

Přání jistě nemíváme jen v období Vánoc. Předpokládám, že máte zkušenost s tím, že jste si něco moc přáli, třeba aby nepršelo nebo abyste nebyli ve škole vyvoláni, a ono to nevyšlo. V dnešním evangelním příběhu bychom našli podobné rysy. Velké a opravdu důležité přání: zdraví duše a těla.

Čtyři muži nesli svého ochrnutého příbuzného za Pánem Ježíšem. Měli jediné přání: aby ho Pán uzdravil stejně tak, jako už mnohokrát před tím jiné lidi. Udělali pro to všechno, co mohli. Dokonce zvolili velmi odvážné a riskantní řešení, když nemocného nemohli dostat dovnitř dveřmi. Rozebrali střechu a otvorem ho spustili do místnosti. Přesto se v první chvíli zdálo, že jejich přání zůstane nesplněno. Místo očekávaného uzdravení mohli všichni slyšet Ježíšova slova: „Synu, odpouštějí se ti hříchy.“ A teprve po chvíli, jakoby napodruhé, se dočkali i zázraku uzdravení.

Pán Ježíš jistě věděl, proč tomuto nemocnému nejdříve uzdravil duši, i když o to nebyl žádán, a pak teprve tělo. Ve své vševědouce ví lépe než my, co je pro nás v kterou chvíli tím nejdůležitějším. Podle toho nám pak dává své dary. To, že nám nedává hned to, o co ho prosíme, ale zdánlivě s tím otálí, nikdy neznamena, že naše prosby neslyší nebo je nějak přehlídí.

Heslo: Pán nám dává své dary v pravý čas.

V zájmu dobré věci se učme dělit o svůj čas a pohodlí

Mk 3,13-19 (evangelium z pátku 2. týdne v mezidobí). Vývolení apoštolů.

(Zavolat jménem - pozvat dopředu dvanáct přítomných, o nichž předpokládáme, že budou váhat. Z časových důvodů možno zkrátit.)

Touto malou aktivitou jsme si připomněli, co jsme dnes četli v evangeliu: Pán Ježíš si k sobě zavolal ty, které sám chtěl, a oni přišli. Možná, podobně jako někteří zde, i učedníci váhali, zda jít nebo ne. Pán zavolal, a na povolaném bylo, aby se sám rozhodl. Možná někteří z volaných nepřišli, a tak se místo nich stali apoštoly jiní.

Každý z nás se rozhoduje mnohokrát za den: zda vůbec vstát, co si obléknout, jak a třeba zda vůbec snídat... Je toho mnoho, v čem se rozhodujeme, aniž si to nějak zvlášť uvědomujeme. Mnohé věci jsou už samozřejmým jednáním. Některá rozhodování si však potřebujeme dobře promyslet. Podobně tomu bylo v následujícím příběhu.

Právě probíhá běžná vyučovací hodina, když do třídy přichází pan učitel druhého stupně. Je na škole nový, žáci jej ještě moc neznají. Zdá se však, že on zná je. „Mohl bych si na chvíli odvést Honzu Šimka, Káju Adlerovou, Máju Cidlinskou a Járu Chmelíka?“ obrací se na vyučující. „Jistě,“ usměje se paní učitelka a pokyne jmenovaným. Ti váhavě vstávají a následují pana učitele do kabinetu. „Možná si říkáte, proč jsem vás sem zavolal. Naše škola vypracovala nový a zajímavý projekt o správném chování žáků k sobě navzájem. Vybral jsem vás, abyste mi pomohli s jeho uskutečněním. Naučím vás, co a jak máte dělat, a vy to později budete učit své spolužáky. Také budeme projekt představovat mimo školu. Pomůžete mi? Nemusíte mi odpovídat hned. Promyslete si, zda můžete obětovat nějaký volný čas, protože se budeme scházet ještě s dalšími zástupci tříd po vyučování. Zítřka mi řeknete, jak jste se rozhodli.“ Honza, Kája, Mája i Jára jsou udiveni. Proč zrovna oni? „Po vyučování?“ přemítá Honza. Každý den spěchá domů na počítač, a teď by měl zůstat ve škole? To se mu tedy vůbec nechce. „Ale asi je to potřeba,“ reaguje Kája. O projektu už cosi zaslechla od sestry. Také pan učitel se jí zdál upřímný. „Kdepak, já se nikde předvádět nebudu, a ani nemám na takové věci čas.“ Shrnuje Mája. „A co za to budeme mít? To nám pan učitel neřekl!“ chce vědět Jára.

Ty, které povolal Pán Ježíš za apoštoly, asi také neměli jednoduché rozhodování. V době, kdy je Pán zval ke spolupráci a následování, ještě nebyl příliš známou osobností. Mnoho lidí nevěřilo, že je Boží Syn, skoro nikdo neznal jeho učení, málokdo jeho příbuzné. Přesto se dvanáct mužů odvážilo chodit s Ježíšem a učit se od něj. Opustili své pohodlí a zaběhnutý způsob života, pravidelné zaměstnání i rodinu. To vše vyměnili za putování od města k městu, časté nepochopení lidí, nejistou budoucnost. vzdali se svých zájmů, protože věřili, že to, co dělají, je dobré pro druhé.

Můžeme mít různé důvody, proč se rozhodneme jednat v našem životě tak či onak. Podle vzoru apoštolů z dnešního evangelia bychom se měli učit vzdát svého pohodlí, pokud druhý člověk opravdu potřebuje náš čas. *(Následně s dětmi můžeme probrat příklady takového jednání.)*

Heslo: V zájmu dobré věci se učme dělit o svůj čas a pohodlí.

Bud'me otevřeni pro dobro

Mk 4,26-34 (evangelium z pátku 3. týdne v mezidobí). Boží království je jako semeno.

Pomůcky: stopky, šátky na oči

(Zavoláme několik spolupracovníků, kteří již znají hodiny, a zavážeme jim oči šátkem. Jejich úkolem bude odhadnout jednu minutu. Začátek měření času ohlásíme. Kdo si myslí, že již zadaný čas uplynul, zvedne potichu ruku.)

Jak jste mohli sledovat, někomu se zdála minuta krátká, jinému dlouhá. Ať tak či onak, minuta je vždy stejně dlouhá. Bez ohledu na naše přání ubíhá čas stále stejně rychle. Nejde popohnat ani zastavit, člověk jej nemůže ovlivnit. V dnešním evangeliu Pán Ježíš vysvětloval podobenstvím jeden pojem, který také nelze lidmi nijak ovlivnit. Víte, o čem mluvil? ... Ano. O Božím království. Ať člověk spí nebo je vzhůru, chce nebo nechce, Boží království je tady a vyvíjí se podle Božích záměrů. Pán Ježíš v evangeliu přirovnal Boží království k růstu obilí. Když je zaseto, roste samo dál, až v pravý čas přináší úrodu.

Představme si, že i my jsme takovým semínkem obilí. Nikdo z nás nedovede ovlivnit svůj růst. Vy děti rostete ve dne i v noci, když bdíte i když spíte. Kdysi jste byli malými miminky a za nějakou dobu z vás budou velcí lidé. Možná by už někdo z vás byl rád dospělým, ale nejde to nijak urychlit. Stejně jako hospodář nemůže povytahovat malou rostlinku, aby už z ní bylo velké obilí. A navíc ani tak nezáleží na výšce rostliny jako na užitku, který vydá. Dá se nějak ovlivnit užitek? ... Dá. Dobrým životním prostředím, dobrou půdou, správnými živinami, které rostlina přijímá.

Každý z nás žije v nějakém prostředí. Jsme doma, ve škole, v zájmových kroužcích, mezi kamarády, trávíme čas v kostele i jinde. Snad všude můžeme čerpat něco dobrého pro sebe, pro svou duši. Můžeme přijímat radost, úsměv, dobré rady, potřebné znalosti, posilu v modlitbě a spoustu dalších dobrých věcí, které ovlivňují náš život a pomáhají nám růst podle Božích záměrů. Tyto „dobré živiny“ můžeme předávat i dalším lidem, aby Boží království, o němž dnes mluvil Pán Ježíš a jehož jsme součástí, nejen rostlo, ale také vydávalo velký užitek.

Heslo: Bud'me otevřeni pro dobro.

Nebojme se rozhodovat podle Božích přikázání

Mk 6,14-29 (evangelium z pátku 4. týdne v mezidobí). Smrt Jana Křtitele.

Pomůcky: židle, královské rekvizity - koruna, žezlo, červený plášť

V dnešním evangeliu jsme slyšeli o rozhodnutích. Bylo jich tam hned několik. Skutečných i tušených, nevyřčených. Zkusíme některá vyjmenovat?... Ano. Jan Křtitel se *rozhodl* napomínat krále Heroda kvůli jeho nedobrému životu. Herodes se *rozhodl* slavit své narozeniny v místě, kde byl uvězněn Jan Křtitel. Krásná a mladá Salome se *rozhodla* zeptat maminky, co by si měla přát za svůj tanec před králem. Herodiada se *rozhodla* zbavit jednou provždy Jana Křtitele a poradila dceři vyžádat si hlavu Jana Křtitele. A král? Ten se *rozhodl* Salome vyhovět a dal Jana Křtitele stít.

Každá z uvedených osob měla důvod pro své rozhodnutí. Podle čeho se rozhodujeme my? ... Ano. Většinou snad podle toho, co je dobré a co špatné. Někdy také podle okolností. Např. v létě se oblékám jinak než v zimě, ve volných dnech mohu vstávat jindy, než když mám povinnosti apod. Nebo podle svých zálib - chodím třeba do fotbalu, a ne do kroužku vyšívání. Jindy podle toho, na co mám chuť - na oběd si vezmu kuře s hranolky, a ne mrkvový nákyp. Vidíte, že kritérií, podle kterých se rozhodujeme, je hodně. Ale někdy se může stát, že nevíme, podle čeho se vlastně máme rozhodnout.

Třeba jako Radka. Dnes měla obzvlášť dobrý den. Maminka jí ráno před odchodem do školy připomněla, že hned jak přijde domů, pojedou společně do města na nákupy. „A pospěš domů, nikde se neloudej!“ volala za ní ještě. To ani nemusela. Radka jezdila na nákupy s maminkou moc ráda. Obešly spolu několik obchodů a vždy si něco hezkého koupily. Ve škole všechno pěkně a v klidu utíkalo a Radka už jen sledovala hodinky, kdy vyběhne ze školy. „Po hodině tu, Radko s Míšou, chvíli zůstaňte, musíme dodělat tu nástěnku na zítřejší soutěž,“ vzpomněla si najednou paní učitelka. „Cože?“ vytřeštila oči Radka. Vždyť musí za maminkou! Na nástěnku, kterou se spolužačkou vytvářela, úplně zapomněla. To se musí zrovna dnes? „To se musí zrovna dnes?“ slyší jako ozvěnou Míšu. „Ale dnes to nejde, hned po vyučování máme jít s Radkou za panem učitelem do hudebky, budeme cvičit na vystoupení!“ Radka jen lapá po dechu. To už je dnes?? Jak se teď má rozhodnout? Maminku, nástěnku nebo hudebku? Zdá se, že všechno spěchá a nic z toho se nedá odložit na jindy.

Možná znáte těžkost takových rozhodování. I Herodes měl těžké rozhodování. Vyhovět Salome nebo ne? Písmo svaté poznamenává, že „král se zarmoutil, ale pro přísahu a kvůli hostům“ se nakonec rozhodl tak, jak jsme slyšeli. Podle jakého pravidla se Herodes rozhodoval? To bychom si mohli zkusit představit názorně.

(Vývolat jednoho pomocníka, obléci ho jako krále a posadit jej na vyvýšené místo čelem k ostatním.)
Výborně. Oči vás všech se obrátily na XY a sledujete, co a jak dělá. A máme tu pravidlo: toho, kdo nějak vyčnívá, má vyšší postavení, je více lidem na očích, lidé více sledují a onen člověk se tím často cítí ovlivněn. Záleží mu na mínění těch, kteří k němu vzhlížejí, při rozhodování bere ohled na jejich očekávání. Co očekávali hosté na Herodově narozeninové oslavě? ... Že splní svůj královský slib a dá Salome vše, oč si řekne. To, že je to špatné rozhodnutí, si asi král uvědomoval, přesto se nedokázal postavit proti očekávání přítomných.

Jak jsme na tom my? Dokážeme se rozhodovat podle vlastního svědomí nebo se nejdříve ptáme: *Co by tomu lidé řekli?* Místo: *Co by na to řekl Bůh?*

Heslo: Nebojme se rozhodovat podle Božích přikázání.

Mluvení a naslouchání je základem všech vztahů

Mk 7,31-37 (evangelium z pátku 5. týdne v mezidobí).

„Ty dnes nejdeš domů, Marku?“ podivila se paní učitelka, když uviděla loudajícího se osamocенého žáka. „Maminka na tebe už jistě čeká!“ „Nečeká. Nemluví se mnou,“ odpovídá smutně hoch. „Co se stalo, něco jsi provedl?“ „Trochu jsem neposlouchal.“

Dnešní evangelium nám představuje muže, který by možná rád poslouchal, ale neslyšel a nemluvil. Byl hluchoněmý. Mezi mnoha lidmi byl osamocенý. Nerozuměl, o čem si lidé povídali, čemu se smáli. V době, kdy lidé neměli po ruce papír a tužku, se máloco dověděl, a to, co se dověděl, jen velmi těžko mohl předat dál. Snad ani nevěděl, že do jeho blízkosti má přijít někdo, kdo by mu mohl pomoci. A pak ho kdosi přivádí a Pán Ježíš zasahuje. Uzdravuje nemocného a začleňuje jej do kolektivu jeho rodiny a přátel.

Možná si řeknete: je fajn, že já slyším a mluvím. Je to ale úplně pravda? Mluvíme se všemi nebo se vyskytuje někdo, jemuž se vyhýbáme, abychom s ním nemuseli mluvit? Slyšíme, co nám druhý říká, nebo jeho slova jen proletí naší hlavou, aniž by zanechala něco v naší mysli? Nejsme někdy plánovitě hluchí k potřebám druhých a němí, když je potřeba se ozvat, postavit se za někoho, potěšit nebo poradit?

Někdy je náš vztah k druhému nemocný hluchoněmotou, ze které se neumíme sami uzdravit. Je zde ale Pán Ježíš. Zašel si notný kus cesty, aby uzdravil hluchoněmého v pohanském kraji. I my můžeme prosit o uzdravení sebe a svého okolí, o pomoc v napravení porušených vztahů s druhými lidmi.

Myslím, že všichni znáte hru na tichou poštu. Aby se poslední dověděl to, co je posláno, musí všichni, kteří byli před ním, dobře poslouchat a mluvit. Mluvení a naslouchání je základem všech lidských vztahů. Tam, kde spolu dva lidé nemluví a nenaslouchají si, tam vztah mezi nimi končí. Podobné je to i se vztahem k Pánu Bohu. Tam, kde člověk s Bohem nemluví, nemodlí se, ničí svůj vztah k němu. Oba vztahy, k lidem i k Bohu však lze napravit. Je třeba začít mluvit a slyšet.

Heslo: Mluvení a naslouchání je základem všech vztahů.

Duše je to nejcennější, co máme

Mk 8,34-9,1 (evangelium z pátku 6. týdne v mezidobí). Kdo chce jít za mnou.

Pomůcky: kufří, listy s nápisy: zážitky, dojmy, radosti, trápení, vlastnosti, vlohy, nadání, co se nám daří, co se nedaří, majetek, důležité a potřebné věci pro náš život, věci pro radost

Víte, jakými slovy začal Pán Ježíš mluvit k lidem v dnešním evangeliu? ... Ano. Kdo chce jít za mnou, ať udělá to a to. Co kdyby se takto zeptal nás? Chceme jít za ním? Pán Ježíš neříká: „Musíš jít za mnou a dělat to a ono.“ Nabízí: „Kdo chceš jít za mnou, dělej to a tohle.“ Když někdo jedná jinak, asi za Ježíšem jít nechce. Každý si může vybrat.

Protože jsme křesťané, následovníci Pána Ježíše, doufám, že jsou zde především ti, kteří chtějí jít ve svém životě za Pánem Ježíšem. Dnešní evangelium dává několik rad, jak to udělat. Ani jedno z oněch doporučení však není zcela bez námahy. Cesta za Ježíšem je úkolem na celý život a často souvisí s výběrem mezi několika možnostmi.

Vybrat si mohl i Radek. Přestože byl vášnivý hokejista, dnes se mu na led nechtělo. „Pojď s námi, bude to fajn!“ zval ho Ivo. „Led na rybníku je jako zrcadlo a kluci se těší na odvetu z neděle. Přece to nevzdáš!“ Což o to. Nabídka to byla více než lákavá, Radek by se normálně nedal dvakrát pobízet, ale dnes se chce raději věnovat přírodopisu. „Musím se učit přírodák,“ odmítl pozvání. „Ty? To nemyslíš vážně?! Vždyť z něj máš samé jedničky!“ nevěřicně kroutí hlavou Ivo. „No právě! Chci jet na celostátní kolo přírodovědné olympiády.“ „K čemu ti to bude? Vždyť už tak si o tobě někteří myslí, že jsi šprt!“ „Ať si myslí, co chtějí. Chci být jednou přírodovědcem jako táta a tahle olympiáda by mi k tomu mohla pomoci.“

Radek už dopředu plánoval, čeho chce ve svém životě dosáhnout. Věděl, že pro cíl, který si stanovil, musí něco udělat, třeba se i něčeho vzdát. Tentokrát vynechal hokejový zápas, který by jinak neodmítl. Pokud chceme jít ve svém životě za Pánem Ježíšem, i my bychom si měli umět plánovat, jak toho dosáhnout.

Svůj život si můžeme představit jako dalekou cestu. Není určena vzdáleností, kilometry, ale časem. Je dlouhá přesně jako náš život. Nejdeme po ní sami. Jdou s námi naši rodiče, sourozenci, příbuzní, kamarádi, všichni lidé, kteří žijí v téže době jako my. S mnohými se známe, jiní jsou cizí. Jako správní cestovatelé jsme na své životní pouti vybavení tím, co s sebou neseme. Já zde mám kufr. Co v něm asi je? (*Zavolat pomocníka, který postupně vytahuje obsah, který komentujeme.*) Každý si neseme životem svůj kufr naplněný zážitky a dojmy, tím, co nám dělá radost, i co nás trápí. V kufru máme i své vlastnosti, vlohy, to, co umíme, co se nám daří, ale i to, co se nedaří. Táhneme s sebou svůj majetek a všechno to, co považujeme za důležité a potřebné pro náš život.

Když potkáváme na naší cestě životem druhé lidi, často pokukujeme, co si s sebou nesou oni. Mnohdy objevíme něco, co sami ještě nemáme, co bychom chtěli, co by nám udělalo radost, usnadnilo život, a snažíme se to získat. Jindy třeba zjistíme, že už něco nepotřebujeme, a rozhodneme se to ze svého kufru vyhodit, případně vyměnit za něco jiného. Všechno přece nemůžeme mít a stále s sebou tahat. A tak si vybíráme: Mít raději hodinu náboženství nebo hodinu volna? Co víc potřebuji? Jít raději v neděli do kostela, nebo dlouho spát? Nenahradit raději modlitbu hraním na počítači? Často si vybíráme to, po čem touží naše tělo. Pán Ježíš nás v evangeliu upozorňuje, že bychom se měli starat nejen o své tělo, ale i o duši. „Vždyť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí duši? Jakou dá člověk náhradu za svoji duši?“

Už maličké děti z pohádek vědí, že ztratit duši je pořádný průšvih. Duše se nedá ničím nahradit. Je nenahraditelnou součástí každého živého člověka. Až se tedy zase budeme rozhodovat, co v našem životě potřebujeme a bez čeho se lehce obejdeme, myslíme i na potřeby své duše. Právě ji budeme potřebovat pro věčný život.

Heslo: Duše je to nejcennější, co máme.

Modleme se denně za svou rodinu

Mk 10,1-12 (evangelium z pátku 7. týdne v mezidobí). Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj.

„Pojď, něco ti ukážu,“ mrká spiklenecky dědeček, sotva se Petřík vymanil z babiččina objetí na přivítanou. Dědu má Pěťa ze všech nejraději. Když tu byl posledně, seděli spolu jen tak na dvorku a sledovali vlaštovky. Právě se vrátily z teplých krajin a opravovaly staré hnízdo pod převisem střechy. Dnes se z ptačího bydlení ozývá hlasité štěbetání. „Už mají mladé,“ usmívá se dědeček. Pěťa pozoruje hliněný domeček. Pohybuje se v něm několik malých hlaviček. Co chvíli přilétá jeden z vlaštovčích rodičů a strká do křičícího zobáčku drobný hmyz. „Dívej se, jak se starají o své děti. Za pár dnů už budou mláďata učit létat.“ „A jak vědí, jak to všechno mají dělat?“ žasne vnouček. „To Pán Bůh tak zařídil. Každému mláďátku dává maminku a tatínka. I ty jsi takové mláďátko. Než ses narodil, maminka a tatínek zařídili bydlení, kde teď spolu žijete, oba se o tebe dobře starají a jednou i ty vyletíš z rodného hnízda,“ vysvětluje dědeček. „A mají taky babičku a dědečka?“ chce vědět chlapec. „Ty jsi ale mudrlant,“ směje se dědeček. „Ptáčci přece nejsou lidé.“ Tak to se mám líp, uvažuje Pěťa. Kromě maminky a tatínka mám ještě babičky a dědečky, tety, strýce, bratrance, sourozence. Mám je rád a oni mají rádi mě. „Dědečku, a to Pán Bůh taky zařídil, abych se narodil do naší rodiny?“ „Ano. Pán Bůh každému připravuje jeho místo na zemi. Dává nás do rodiny, chce, abychom se v ní měli rádi a pomáhali si, aby děti měly své rodiče a ti aby jim zajistili domov. Proto když se budoucí maminka a tatínek rozhodnou pro svatbu, slyší ponaučení: *Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj.* „To Pán Bůh dobře zařídil. Jsem rád, že mám svou maminku a tatínka, jsem rád, že tě mám, dědo,“ tiskne se chlapec ke starému muži.

Jistě znáte rodiny, které se rozpadly, kde jeden z rodičů chybí nebo ho nahradil někdo jiný. Dnešní evangelium dává tušit, že podobné situace se objevovaly už v dávné době. Ale Pán Ježíš upozorňuje, že Boží záměr je od počátku jiný: muž opustí své rodiče a připojí se ke své ženě a ti dva budou jedno. Že to není vždy jednoduché, znáte jistě každý ze svého domova. Modleme se proto za své rodiče, za svou rodinu, pomáhejme si, odpouštějme, prokazujme si navzájem lásku.

Heslo: Modleme se denně za svou rodinu.

Nachystejme se na setkání s milovaným Ježíšem

Mt 9,14-15 (evangelium z pátku po Popeleční středě). Učedníci se nepostí.

„Tati, už sis v práci domluvil tu dovolenou, abychom mohli jet za babičkou a dědou?“ vzpomněl si Radim jednoho večera. „Ano.“ „Hurá!“ ozvalo se dvojhlasně. Radim a Irenka totiž považují svoji babičku a dědečka za nejmilejší osoby na světě. Bohužel bydlí tak daleko, že se mohou setkávat jen zřídkakdy. O to víc si telefonují a píší. „Tak to musíme vymyslet, čím udělat babičce a dědovi radost!“ plánuje hned Irenka. „A kdy

to bude? Kolik na to máme času?“ „No, hned to nešlo, ale jak jsem to počítal, bude to za 40 dnů.“ „Až za 40 dnů?“ protáhli oba sourozenci. „Za tak dlouho?“ „No, já myslím, že to až tak dlouho není,“ vložila se do hovoru maminka. „To je vlastně pravda,“ chytá se Irenka maminčiných slov. „Naposledy mě babička učila plést a já jí slíbila, že až přijedeme příště, dovezu jí vlastnoručně upletenou šálu. A ještě jsem ani nezačala!“ „Tak to si budeš muset pospíšet!“ usmála se maminka. „A co ty, Ráďo? Ty sis s dědou nedomluvil nic?“ „Nedomluvil, ale asi bych mu udělal radost, kdybych se už konečně pořádně naučil hrát na flétnu. Mohli bychom pak hrát spolu!“ „Teda, maminko, to budeme mít šikovné děti. Irenka se naučí pořádně plést, Radim hrát na flétnu. Neměli bychom se přidat a také něco vymyslet?“ „No já už přemýšlím, co upeču a vezmu s sebou,“ pochlubila se maminka.

Opusťme nyní příběh a podívejme se na naši situaci. Podobně jako Irenka s Radimem, i my máme před sebou velkou čtyřicetidenní přípravu, dobu postní. Na jejím konci oslavíme s křesťany celého světa zmrtvýchvstání Pána Ježíše, Velikonoce. Dobu příprav můžeme prožít různě: žít, jako by se nic nedělo nebo podobně jako děti z našeho příběhu přemýšlet, jak onu dobu dobře využít. Protože Velikonoce jsou především svátky Pána Ježíše, možná by bylo dobré popřemýšlet, čím udělat oslavenci radost. Jinými slovy, v čem se podle Ježíšova návodu zlepšit tak, abychom se spolu s ním mohli jednou radovat tak, jak se radují spolu s ženichem hosté na svatbě.

Půst není vynálezem poslední doby. Znali jej lidé už před narozením Pána Ježíše. Oblékli se do pytlovitých šatů přepásaných provazem, sypali si popel na hlavu a někteří si do něj i sedli. Svým jednáním vyjadřovali obrácení, pokorný návrat k Pánu Bohu. Někdy tak prosili o odpuštění, jindy o Boží pomoc nebo radu.

I když dnes vnímáme půst spíš jako osobní věc mezi námi a Bohem, zůstává pro nás možností opravdového návratu a obrácení k Pánu Bohu nebo upevnění svého vztahu k němu podobně jako to chápali lidé v dávných dobách. Každý víme či aspoň tušíme, co nám brání v cestě za Ježíšem, co stojí mezi námi a jím. Čtyřicet postních dnů je takovým zkouškovým obdobím, kdy se můžeme vědomě pokusit ony překážky si uvědomit a pak je odstranit nebo aspoň zmenšit.

Heslo: Nachystejme se na setkání s milovaným Ježíšem.

Nežijme v nepřátelství s druhými

Mt 5,20-26 (evangelium z pátku po 1. neděli postní). Usmíř se se svým bratrem.

Nový zákon často představuje Pána Boha jako milého, hodného, odpouštějícího a vše chápajícího. V dnešním evangeliu však zaznívají nekompromisní slova Pána Ježíše: „Každý, kdo se na svého bratra hněvá, propadne soudu kdo svého bratra tupí, propadne veleradě a kdo ho zatracuje, propadne pekelnému ohni.“ Víme, že „bratrem“ Pán Ježíš často myslí nejen rodné sourozence, ale všechny lidi kolem nás. Kdo z nás se někdy na někoho nenazlobil nebo mu nevynadal? Jak moc se nás týkají Ježíšova slova?

Pán Ježíš položil svůj život na kříži za všechny lidi bez výjimky. Za mne, za tebe i za toho, který mně leze na nervy. Jsme jako sourozenci v jedné rodině. Rodiče nás mají rádi, udělali by pro nás cokoli a chtějí, abychom se stejně chovali i my k sobě navzájem.

Jako třeba u Stibůrků. Mají dva kluky, Petra a Šimona, zapálené skauty. Se svým oddílem mají jet na první jarní putovní víkend. „Nebude to pro žádné máminy mazlíčky,“ upozornil je vedoucí. „I když je ještě docela zima, budeme spát ve stanech, které si seženete!“ Maminka nadšení kluků nesdílela: „No, máme sice dobrý stan pro dva, ale dáte tam jeden na druhého pozor, jinak vás nepustím!“ „Neboj, mami, však jsme bráši,“ uklidňoval ji sebevědomě starší Petr. Čím víc se víkend blížil, tím víc si kluci uvědomovali nepohodlí, které asi zažijí. Zvláště Šimon by možná raději vyměnil spaní v chladném stanu za teplou postel domova. Ale není přece žádný mámin mazlíček! Navíc také slíbil mamince, že na sebe dají s Petrem vzájemně pozor. Jednoho bez druhého by maminka na víkend nepustila. Nebo že by Petr taky raději nejel? A pak Šimon udělal něco, čeho bude dlouho litovat: svěřil se se svými obavami bratrovi. Petr však zareagoval tak, jak by to od něj Šimon nikdy nečekal. Nejenže se s ním o tom odmítl bavit, ale ještě se mu začal posmívat. To nejhorší však mělo teprve přijít. Druhý den se Šimonovy obavy nesly po celé škole, a ještě pěkně překroucené. „To je brácha? Už nikdy s ním nepromluví!“ zlobil se Šimon, když několikrát zaslechl něco o mámině mazlíčkovi. Mamince samozřejmě napětí mezi kluky neuniklo. „No jak chcete,“ uzavřela nakonec výslech sourozenců, „ale když se neusmíříte, skautský víkend padá.“ Klukům na udobření zbývalo pár dnů.

I nás Pán Ježíš vyzývá ke smíření se všemi, se kterými nejsme v pohodě. A myslí to asi hodně vážně, když dává přednost smíření před přinášením obětí v chrámu. Sami víte, že takové odpuštění není vždycky jednoduché. Jde však o to, abychom se nemstili a opravdově se rozhodli druhému odpustit. Když to nezvládneme sami, prosme v modlitbě o pomoc Pána Ježíše. Odpuštění a smíření nejsou jednoduché. Člověk se jim musí stále znovu a znovu učit. Právě teď na takové učení máme výborný čas: dobu postní.

Heslo: Nežijme v nepřátelství s druhými.

Chovejme se dobře ke všem, o které se máme starat

Mt 21,33-43.45-46 (evangelium z pátku po 2. neděli postní). Zabití syna vinaře.

Na začátku bych vás o něco poprosil: podejte si ruce s těmi, kterým jste nejbližší. Podobně, jako při pozdravení pokoje. Ale teď pouze ze svého místa s těmi, kteří jsou vám nejbližší. Nikdo nikam neběhá, nikdo se nikam zbytečně nenatahuje. *(Kněz si podává ruku s nejbližšími ministranty, ti s lidmi v první lavici.)* Co jsme si tím ukazovali? Každý zde má své místo. Já zde u ambonu, poblíž ministranti, lidé v lavicích. Každý má své místo ve společenství, které tady tvoříme.

V dnešním evangeliu měl své místo hospodář, tedy majitel vinice, jeho služebníci i vinaři. Jenže vinaři své postavení zneužili. S nespravedlností, neposlušností, nevěností a zneužitím svěřené moci se můžeme setkat také dnes. Naštěstí ne vždy v tak drsné podobě.

V jedné vesnici nedaleko odtud mají malou školu. Tvoří ji jen dvě třídy. Vlastně čtyři: v jedné třídě sedí společně prvňáci s druháky, ve vedlejší třídě se učí třetíáci se čtvrtáky. Protože paní ředitelka musela náhle odjet do města, na obě učebny zbyla jediná paní učitelka. Neví, co dřív. Zadává samostatné úkoly v jedné třídě, pak v druhé, a sama přebíhá mezi nimi. Český jazyk, matematika, to ještě jde. Další hodinu ale mají prvňáci s druháky tělocvik. Paní učitelka píše na tabuli starších dětí zadání celohodinové samostatné práce. „Jste už velcí a docela rozumní, musíme to dnes nějak zvládnout,“ spoléhá na děti. „Dohlížet na pořádek bude služba,“ dodává ještě a rychle mizí s mladšími dětmi v prostorách tělocvičny o poschodí níže. Čtvrtáci Patrik a Honza se ujímají své funkce. „Slyšeli jste paní učitelku. Jsme služba a vy nás budete poslouchat,“ nařizují. Nikdo si netroufne oponovat. Patrik a Honza jsou známí rváči. Občas se k nim přidá ještě Tomáš. Však i teď má protekci. Může chodit po třídě, dívat se z okna i házet s oběma kluky papírové vlašťovky. Ostatní děti však musí dávat opsat službě úkoly, nabízet svačinu a sedět tak, jak se službě zrovna zlíbí. Zničehonic se ve třídě objeví prvňák Ivo. „Jé, vy tu máte vlašťovky?“ diví se. „Už ať jsi pryč!“ zahřmí Patrik. „A ne aby tě napadlo žalovat paní učitelce. To bych si s tebou vlastnoručně vyřídil!“ hrozí. Co by bylo, kdyby se o jejich jednání opravdu paní učitelka dověděla, neřeší.

Také mnozí z nás dostanou občas někoho na starosti: sourozence, spolužáky nebo aspoň nějaké domácí zvířátko. Z povinnosti se o někoho starat nejsou vyjmuti ani dospělí. Jak vypadá naše péče? Líbí se také Pánu Bohu, který je Stvořitelem, nejvyšším hospodářem a majitelem celého světa? Jsme vždy na *svém místě*?

Heslo: Chovejme se dobře ke všem, o které se máme starat.

Pomáhejme Pánu Ježíši vytvářet jednotu mezi lidmi

Lk 11,14-23 (evangelium z pátku po 3. neděli postní). Kdo není se mnou, je proti mně.

Pomůcky: svazek větviček

Možná se vám někdy stalo něco podobného. Ve třídě se rozdávají výsledky písemky. Žádná sláva. I nejlepší žáci si zaraženě prohlížejí množství vlastnoručně napsaných chyb. Když však paní učitelka osloví Michala, hlavy všech se udiveně zvednou. „Cože? Michal má jedničku? On, který se obvykle drží na konci známkového pole, je nejlepší? To snad ne! Kdo mu poradil? Odkud to opsal? Ať ukáže, jestli tomu rozumí!“ ozvaly se podezřívavé hlasy. Ani soused v lavici se Michala nezastal: „To bylo tehdy, jak tě paní učitelka pouštěla na WC, že?“ ujišťoval se. „Nechte ho, taky se mu může někdy něco podařit,“ snaží se stát na Michalově straně Marcela. „Michale, pojď k tabuli a vy si vezměte sešity,“ chce smířit třídu paní učitelka a diktuje zadání podobné tomu, které bylo v písemce. Michal drtí v ruce křídou a nemůže se soustředit. Svou obhajobu před třídou nezvládl, pochybnost o jeho vědomostech zůstala.

S pochybnostmi přítomných jsme se setkali i v dnešním evangeliu. „Jak to Ježíš dělá? Není spojený s ďáblem?“ ozývaly se nepřátelské hlasy, když vyhnal z němeého člověka zlého ducha. Někteří žádali pro svou víru další Boží znamení. Na to Ježíš trpělivě vysvětluje: každý rozkol a nejednota oslabuje!

Tuhle pravdu si můžeme lehce předvést. Chce to někdo zkusit? *(Zavolat mladší dítě, dát mu do rukou svazek větví a požádat o jeho přelomení. V další fázi budou děti větve lámat jednotlivě. Aktivitu komentovat. Lze odvodit: když my lidé držíme pospolu, můžeme se vzájemně podporovat v dobrou, můžeme se také např. podporovat ve víře. Když své vztahy ničíme podezřívavostí, závistí, pomluvami apod., lehce se stáváme obětí zla.)*

Pán Ježíš nás před lidskou nejednotou varuje. On sám přišel spasit všechny lidi. Za všechny lidi položil svůj život na kříži. Všechny lidi má moc rád. Svou láskou chce všechny lidi sjednotit v boji proti zlu. Kdo chce jít za Pánem Ježíšem, ten se snaží o jednotu a smír mezi lidmi a neničí Ježíšovo dílo podezřívavostí, závistí, pomluvami a vším, co rozděluje a boří vztahy mezi lidmi.

Heslo: Pomáhejme Pánu Ježíši vytvářet jednotu mezi lidmi.

Pane, dávej nám sílu k věrnosti

Jan 7,1-2.10.25-30 (evangelium z pátku po 4. neděli postní). Rádi by ho zatkli.

Pomůcky: labuť, pes, holubice, snubní prsten

(Přivolaní pomocníci drží v rukou příslušné rekvizity). Co by tyto čtyři věci mohly mít společného? ... Labuť, psa, holubici i prsten lidé považují za symboly věrnosti. Víte, co je to věrnost? ... *(Shrnutí výpovědí.)* Věrnost je velmi důležitá vlastnost. Někde se o ní dokonce píše jako o ctnosti. Znamená dlouhodobou pravdivost, pevnost a spolehlivost nějakého vztahu, v němž jeden může spoléhat na druhého a vždycky počítat s jeho podporou. Věrnost se osvědčuje ve vztahu k Bohu i k lidem. S věrností jsme se dnes setkali v evangeliu, vypovídá o ní i následující příběh. *(Propustit pomocníky.)*

Přesto, že Ondra bydlí v malém městě, nemá štěstí na věřící spolužáky. Jako jediný ze třídy chodí do náboženství a ve svém věku 12 let je nejstarší z celé školy, kdo neděli co neděli pravidelně přichází na mši svatou. Je krásný nedělní den na konci března. Lidé z farnosti se sešli ke křížové cestě za městem. Ondra, který je ministrantem, hrdě nese kříž a pomalu postupuje v čele vlnícího se průvodu věřících. Modlitby a zpěvy účastníků se nesou probouzející se jarní přírodou a čas od času přilákají zvědavé oči výletníků. Za ohybem cesty se náhle objeví parta kluků. Zůstanou stát a vyjeveně zírají na blížící se skupinu farníků. „Hele, není to tam vpředu Ondra? Co tady dělá? A co to nese? Ty mě podrž. To je jak v nějakém filmu. Neučili jsme se v dějepise, že takové průvody byly ve středověku?“ zaznívají posměšné poznámky. Druhý den ví o Ondrově účinkování na křížové cestě celá škola. „Tos byl opravdu ty? A ty fakt věříš všemu, co se říká v kostele?“ dorážejí spolužáci všetečnými otázkami. Ondra je sice zpočátku celý nesvůj, ale pak se nadechne a pevně prohlásí: „Ano, věřím.“ Jeho rozhodnost zapůsobí jako pevný štít. Někteří by se mu rádi posmívali, ale Ondrův postoj je odzbrojuje. Mimoto také velmi dobře znají jeho upřímné a kamarádké chování ke všem bez rozdílu, takže ho nakonec nechávají být.

Dal by se Ondrův postoj označit za věrný? ... Ano. Tváří v tvář možnosti posměchu zůstal věrný svému přesvědčení, své víře. S podobným jednáním jsme se setkali v dnešním evangeliu. V době, kdy Židé ukládali Pánu Ježíši o život, přichází on sice tajně do Jeruzaléma, ale tam veřejně učí v chrámě a potvrzuje své poslání.

Nám našťestí nikdo neusiluje o život kvůli Pánu Ježíši. Občas se však podobně jako Ondra můžeme setkat s nepochopením naší víry v Boha od druhých lidí. Přesto se nenechme znejistit a zůstavíme věrní Pánu Ježíši.

Heslo: Pane, dávej nám sílu k věrnosti.

Hledejme a nacházejme, kým je pro nás Pán Ježíš

Jan 10,31-42 (evangelium z pátku po 5. neděli postní). Chtěli ho kamenovat.

Když se jednoho dne v náboženství děti učily o Pánu Ježíši, povzdechl si Leo: „Škoda, že jsem tehdy nežil, abych to taky všechno viděl. To se jim to věřilo!“

Dnešní evangelium ukazuje, že Leo neměl tak úplně pravdu. I pro některé Ježíšovy současníky bylo těžké uvěřit, že on je očekávaným Mesiášem. O Mesiášovi totiž měli své utkvělé a neměnné představy, do nichž Pán Ježíš nezapadal. Viděli v něm pak někoho, kdo se vyťahuje, rouhá, a chtěli jej za to ukamenovat. Jiným ale stačilo vidět Pána Ježíše a jeho činy, aby uvěřili.

Stejně jako v Ježíšově době, i dnes máme možnost výběru: Uvěřit? Neuvěřit? A to nejen v náboženských věcech, ale i v běžném životě. Něco podobného ukazuje dnešní příběh.

„Tak ty jsi princ, jo?“ shlukli se o přestávce spolužáci kolem Tonyho, který se nabídl paní učitelce, že přinese nějaké fotky z jihoafrického Lesotha. „A nevyťahuješ se, náhodou? To by mohl říct každý. Já jsem třeba pralesní kouzelník!“ vykřikuje Petr a posměšně napodobuje šamanskou hru na buben. Většina třídy se baví a staví se na Petrovu stranu. Tony je sice tmavší pleti než ostatní děti, ale odmalička bydlí se svou maminkou tady ve městě. „Kdybys měl tatínka princem, jak říkáš, tak nejsi tady, ale někde v Africe, ne? Budeš si žít pěkně v paláci, s korunou na hlavě a se služebnictvem. A tvoje máma by nemusela chodit s mojí mamkou do práce,“ ozývá se na adresu Tonyho. Tony je zaskočený. S takovou reakcí spolužáků nepočítal. „Tak se zeptejte mojí maminky. Ta vám řekne, jak to všechno bylo,“ vyhrkne. Ale spolužáci už mají jasno: Tony se dělá zajímavý a vymýšlí si. Žádné další důkazy je nezajímají. Nikdo už nechce slyšet, že Tonyho tatínek je skutečný princ z malé africké zemičky, který se díky svému postavení dostal na studia do Francie, kde se setkal s Tonyho maminkou. Jenže maminka nechtěla odejít z Evropy do Afriky. Tony tak žije bez tatínka a pro spolužáky je jenom vejtaha.

Podobně mnozí současníci Pána Ježíše příliš nevěřili tomu, že je Boží Syn. Znali jej spíše jako syna tesaře Josefa z Nazareta a další důkazy je nezajímaly. Pravda, dělal sice zázraky, které je uváděly v úžas, ale málokdo se vážně zamýšlel nad tím, kým Ježíš doopravdy je a jaké je jeho poslání. Snad považovali za

snazší připojit se k mínění většiny lidí než osamoceně pátrat po pravdě, měnit vlastní smýšlení a riskovat nepochopení většiny.

My máme oproti Ježíšovým současníkům výhodu. Máme Bibli, svědectví mučedníků, příklady svatých, podporu kamarádů, příbuzných a známých, kteří věří v Boha a chodí do kostela. To všechno nás může vést k většímu osobnímu vztahu s Pánem Ježíšem, k ujistění, kým Pán Ježíš doopravdy je, k zamyšlení, jaké místo zaujímá v životě každého z nás.

Heslo: Hledejme a nacházejme, kým je pro nás Pán Ježíš.

Snažme se poznávat Ježíše

Jan 21,1-14 (evangelium z pátku velikonočního oktávu). Zjevení u Genezaretského jezera.

Pomůcky: povlak na příkrývku

Poznámka: Předě mši se domluvíme s jedním z účastníků, aby v nestřežené chvíli odešel ke dveřím a zahalil se do povlaku.

Pán Ježíš se znovu zjevil učedníkům a stalo se to takto. Tak nějak začíná dnešní evangelium a následuje příběh, který se téměř před 2000 lety odehrál na břehu jezera v daleké Palestině. Má pro nás vůbec význam takový příběh poslouchat? Pán Ježíš vstal z mrtvých, to nás přece učí, a zjevoval se, to už také víme. Dnešní příběh můžeme brát jako doplňující informaci, jak vypadalo jedno ze zjevení. Jenže to by bylo velmi málo. Příběh, který jsme slyšeli, nás nechce informovat, chce k nám promlouvat, chce nám dát návod, jak se opravdu setkat s Ježíšem.

Naše situace je podobná té z evangelia. „Půjdu lovit ryby,“ řekl Petr. „My půjdeme s tebou.“ Odpověděli apoštolové. „Jdeme do kostela,“ slyšeli jste dnes možná vy a rozhodli se jít také. Přicházíme tak, jak jsme. Se svými radostmi, ale třeba i s problémy, že se nám nedaří to, co nám jindy jde podobně jako apoštolům dnešní rybolov. Zde v kostele jsme v jednom společenství, jako by na jedné lodi. A náhle je zde ještě někdo. Jsme v kostele, tušíme, kdo by to mohl být, ale apoštolové byli venku, mohl to být naprosto kdokoliv. (*Přichází zahalená postava.*) Kdo to je? ... Jak to poznáme? ... (*Vedeme děti k tomu, aby nehádaly jmenováním možných osob, ale snažily se dopátrat pravdivé odpovědi.*) Co potřebujeme k tomu, abychom poznali, kdo to je? ... Nejlépe, kdyby nebyl zahalen. Jistě, Pán Ježíš nebyl zahalen, ale byl daleko. Vzdálenost nám simuluje toto zahalení. Co ještě by nám usnadnilo identifikaci? ... Možnost ohmatání dotyčného. Nemůžeme. Ani apoštolové to nemohli. Přece však něco k dispozici měli: hlas Pána Ježíše. Byl to on, kdo je první oslovil. Ale v hlase, zvláště je-li na dálku, se také můžeme mýlit. Možná se apoštolové dívali zvědavě tak, jako nyní vy. Ale jeden, který byl Ježíšovi velmi blízký srdcem, jej neomylně poznal. Víte, kdo z apoštolů to byl? ... Ano. Apoštol Jan. „Pán je to!“ zvolal s jistotou. Nyní všichni věděli. A přece se každý zachoval jinak, protože každý člověk je jiný. Akční Petr skočil do vody a těch asi 90 metrů, které jej dělilo od Ježíše, doplavál. Ostatní přirazili ke břehu o chvíli později. Bylo ráno a pro apoštoly začínal nejen nový den, ale i nový způsob života s Pánem Ježíšem.

Pro nás může dnes vzejít poznání, že Pán Ježíš není jen v kostele, ale vchází kdekoliv do našeho běžného života. Přichází kdykoliv, nečeká na naše zavolání. Možná ho nevnímáme, nepoznáváme, že je s námi. Apoštolové ho také zprvu nevnímali, nepoznali, že na břehu je právě on. Jediný apoštol, který měl Ježíše velmi rád, ho rozpoznal spíš srdcem, než smyly a ukázal na něj: „To je Pán!“ Moje setkání s Pánem Ježíšem nebude kvalitnější proto, že o něm hodně vím, ale protože ho mám rád, protože můj vztah k němu ovlivňuje můj běžný život, opravdu toužím Ježíše objevit a poznávat. Dobrou pomůckou je také to, co využili apoštolové: poznávat Ježíše na základě upřímného svědectví těch, kteří mají Ježíše velmi rádi.

Heslo: Snažme se poznávat Ježíše.

Hledejme živého Boha

Jan 6,1-15 (evangelium z pátku 2. velikonočního týdne). Nasycení pěti tisíců.

Pomůcky: velká papírová směrovka, flanelogram

Na úvod mám pro vás jednu malou aktivitu. (*Zavoláme dobrovolníka, s nímž potichu domluvíme nebo jsme už předem domluvili, že má na naše vyzvání šipkou nebo rukou ukázat na jedno místo na stropě chrámu.*) Dávejte dobrý pozor. (*Gestem odkážeme na pomocníka, chvíli počkáme a pak pokus ukončíme propuštěním spolupracovníka.*)

Co měl onen experiment znamenat? Když přišel náš pomocník, vaše oči se upřely na něj. Ukazoval vám, kam se máte podívat. Sice jste tam koukli, ale protože jste hned nenalezli nic, čím byste se měli zabývat, znovu jste se zaměřili jen na postavu našeho pomocníka.

Možná podobně jednali lidé, o kterých vypráví dnešní evangelium. Ježíš odešel na druhou stranu obrovského jezera, jemuž se pro jeho velikou rozlohu přezdívalo moře, a mnoho lidí šlo za ním. Nelitovali času ani námahy, protože viděli zázraky, jimiž uzdravoval nemocné. Nyní je očekával další zázrak.

(Převyprávíme příběh nasycení zástupů s pomocí flanelogramu.) Lidé byli nadšeni: „To musí být ten Prorok!“ říkali si a chtěli ho prohlásit králem. A Ježíš? Jak na to reagoval? ... Ano. Odešel úplně sám na horu.

V jeho postoji můžeme tušit jakési zklamání: tolik zázraků udělal, tolik znamení lidem ukázal, a oni přesto nechápou, nevidí jeho poslání. Nevidí přes něj Otce. Objevují, že je oním slíbeným Prorokem, ale uniká jim Prorokovo poslání. Uniká jim to nejdůležitější: uniká jim Boží přítomnost v Ježíšově osobě.

Také my se občas necháme unášet jen tím, co vidíme na první pohled, z čeho tušíme zisk, co je nám sympatické nebo co nás baví. Zběžně se koukneme, ale když hned nevidíme, čím bychom se měli zabývat, odvracíme pozornost jinam. Co stojí za symboly, co znamená víra, bohoslužba, modlitba, svátosti, nad tím moc nepřemýšlíme. Podobně jako tehdejší lidé jsme sice přítomni znamením, ale nezkoumáme jejich hloubku a smysl, neobjevujeme za nimi Boží velikost, nesetkáváme se skrze ně s Pánem Ježíšem. Nespokojujeme se s povrchním pohledem, ale hledejme pod tím vším živého Boha.

Heslo: Hledejme živého Boha.

Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný.

Jan 6,52-59 (evangelium z pátku 3. velikonočního týdne). Kdo jí mé tělo.

Pomůcky: balicí papír s obrysem člověka, barevná křída nebo plakát o krevním oběhu

(Poučíme děti, aby si dobře všimaly gest a podle nich se zapojily do následujícího dění.) Kdekoliv se Ježíš objevil, přicházely za ním zástupy lidí. *(Gesty zveme děti dopředu.)* Každý si našel dobré místo, aby dobře viděl a slyšel. *(Gesty rozptylujeme děti v prostoru tak, aby nezůstávaly stát v řadě před knězem.)* Mnohdy se Ježíšova řeč protáhla. „Pane, propusť zástupy, aby si mohly sehnat něco k jídlu,“ upozorňovali jednou Pána apoštolové. „Vy jim dejte najíst,“ opáčil jim. Jenže kde vzít jídlo? Kde vzít tolik peněz, když jen mužů bylo víc jak 4 000, ženy a děti ani nepočítaje? Nezbylo než se zeptat, zda někdo nemá něco k jídlu. *(Kněz se vydává mezi děti a nahodile vede dialog.)* „Nemáš něco k jídlu? Ne? Ty také ne?“ Jak jistě víte, nakonec se podařilo od jednoho chlapce získat 5 chlebů a dvě ryby. Pán Ježíš všechno vzal, požehnal a dával apoštolům, aby rozdávali lidem. *(Kněz gesty předvádí svá slova.)* Všichni se najedli dosyta a ještě apoštolové nasbírali dvanáct košů zbytků chleba. Přítomní žasli. „Ježíš rozmnožil chléb a ryby!“ šlo od úst k ústům. Ježíšova popularita ještě vzrostla. Kdekdo jej chtěl vidět, kdekdo doufal, že uvidí další zázrak. „Pane, dávej nám stále svůj chléb,“ požádal o den později kdosi. „Já jsem chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa.“ „To jako máme jíst jeho tělo? Jak nám tento člověk může dát jíst své tělo?“ nechápali mnozí a postupně Ježíše opouštěli. *(Gesty naznačujeme odchod do lavic.)* „Když nebudete jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Vždyť mé tělo je skutečný pokrm a má krev skutečný nápoj,“ snažil se Ježíš vysvětlit později v synagoze v Kafarnau. Ale lidé nechápali.

I dnes jsou Ježíšova slova velkým tajemstvím víry. Ježíšovo Tělo, které se pod způsobou chleba ocitá při proměňování na obětním stole, je tím nejcennějším, co nám Pán Ježíš dává. Při každé bohoslužbě je zde nezastupitelně s námi. Kdosi přirovnal činnost Pána Ježíše při mši svaté k práci srdce v těle člověka. *(Poukázat na balicí papír s obrysem člověka, dokreslovat.)* Tak jako srdce nasává krev z celého těla, i my jsme Ježíšem přitahováni, nasáváni do kostela, do hlavního centra činnosti církve. Ale nezůstáváme zde nečinní. Podobně jako je krev okysličována v mozku, i naše duše je sycena Božím slovem *(naznačujeme na plakátku malý krevní oběh)*, abychom na konci bohoslužby posílnění životodárným Ježíšovým Tělem mohli být vysláni srdcem - Ježíšem do těla církve, do celého světa ke všem lidem *(velký oběh)*.

Jen ten, kdo se nechává prosytit Ježíšovým Tělem, může jej předávat dál. Ježíšovo Tělo sjednocuje církev, spojuje věřící, dodává sílu žít podle víry a naději ve věčný život.

Heslo: Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný.

Ježíš je cesta, pravda a život

Jan 14,1-6 (evangelium z pátku 4. velikonočního týdne).

Pomůcky: lístky tužšího papíru, tužky

(Rozdáme zájemcům papíry s tužkami a požádáme je, aby na lístek napsali přání, jaké by sami chtěli dostat. Pak je vybereme.) Při jaké příležitosti nejčastěji někomu přejeme? ... Ano. Když má někdo svátek, narozeniny, přejeme k Vánocům a Velikonocím, ke svatbě nebo důležité životní situaci, při loučení s dobrým známým mu můžeme přát, aby se mu vydařilo něco, na čem mu záleží. Přání směřuje k budoucímu druhému.

Dnešní evangelium zachycuje Pána Ježíše připravujícího apoštolů na svůj odchod. Jeho přání má konkrétní podobu: „Až vám připravím místo, zase přijdu a vezmu vás k sobě.“ Žádné: „Kéž byste jednou byli tam, kam jdu já.“ Ježíš je Bůh a je si jistý tím, co bude. Jeho přání apoštolům je spíš slibem: „Přijdu

a vezmu vás k sobě. Cestu znáte.“ Kupodivu ne Petr, ale Tomáš se ptá za všechny: „Nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?“ A Ježíš odpovídá: „Já jsem cesta, pravda a život. Jsem jediná cesta k Otci.“

Máme zde tři pojmy: cesta, pravda a život. Cesta. Co označujeme tímto slovem? ... Ano. Cesta je něco, čím postupujeme od něčeho k něčemu. Skutečně nebo obrazně. Tak člověk postupuje z domova do školy, ale také od jednoduššího ke složitějšímu, případně od narození ke smrti. Křesťan zná ještě jednu cestu: k Bohu. Pán Ježíš přišel na svět, aby nám o této cestě nejen řekl, ale také aby nás naučil, jakým způsobem se po ní dá jít a bezpečně dojít do cíle. Ježíš je sám cestou k Bohu, sám nás neomylně a pravdivě vede. On je skutečností a pravdou, která je stálá, nemění se, dá se na ni plně spolehnout kdykoliv a kdekoliv. Pánu Ježíši jde o naše nejvyšší dobro, jde mu o náš život, nejen tady na zemi, ale přímo o život navždy, o náš život věčný.

„Přijdu a vezmu vás k sobě. Cestu znáte.“ Věty, které jsme slyšeli v dnešním evangeliu, neplatí jen pro apoštoly. Platí i pro nás. Pozor, je tam onen dodatek: *cestu znáte*. Tou cestou je Ježíš. Známe ho? Chceme ho znát? Snažíme se ho znát? Pak je všechno v pořádku.

Na začátku jste psali přání, která byste rádi od někoho sami dostali. Ještě si pamatujete, co jste přáli? ... To všechno je shrnuto v Ježíšově přání nebo slibu. Jít s ním po jeho cestě k Bohu a tohoto cíle skutečně dosáhnout je tím, co shrnujeme pod pojmy všechno nejlepší, hodně zdraví. Ježíš nám nabízí zdraví duše, což je víc než zdraví těla, spokojenost (*doplnit podle výpovědí dětí*). *Poznámka: po ukončení si lístky s přáními rozeberou ti, kteří se zapojili do aktivity.*

Heslo: Ježíš je cesta, pravda a život.

Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás

Jan 15,12-17 (evangelium z pátku 5. velikonočního týdne). Já jsem si vyvolil vás.

Pomůcky: scéna vytvořená z modrého kruhového šátku orámovaného zelenými šátky, uvnitř papírové rybičky, lekníny, žabky, tužky

Na jednom jarním víkendovém pobytu hrály děti hru. V zarostlém lese vyhledávaly předem ukryté věty z Bible a pak je v paměti přenášely do tábora, kde je měly bezchybně zapsat. Malá Bětuška konečně objevila vytouženou větu. „Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás,“ slabikovala namáhavě. „Vyvolil, vyvolil, co to je?“ přemýšlela. To slovo ještě neznala. „Že ona tam bude chyba? Třeba je to chyták a za objevenou chybu budou body navíc,“ těšila se a běžela do tábora. Na papír pak hrdě napsala: „Ne vy jste si vyvolili mě, ale já jsem si vyvolil vás.“

Možná by se to dalo říci i takto. Rybolov byl Pánu Ježíši asi bližší než volby. Vždyť apoštolové byli z části rybáři, Pán Ježíš trávil hodně času v blízkosti Genezaretského jezera plného ryb, s apoštoly a zvláště s Petrem mluvil o pomoci v lovení. Navažme tedy na Bětuščinu větu a představme si. Rybář miluje svůj rybník, hodiny tiše sedí a kochá se pohledem na vlnící se vodu. Zná všechny druhy ryb, které v jeho rybníku žijí, a vyhlídí ty nejlepší. Ty pak chytá, často jen proto, aby je změnil, zvážil, prohlédl, vyfotil se s nimi, opatrně a starostlivě je ošetřil a dal jim znovu svobodu. Mnohým dalším lidem pak vypráví o svém úlovku, občas přehání, chlubí se, je hrdý na své rybičky. Možná i ryby, kdyby uměly mluvit, by pak svým družkám vyprávěly, jak neuvěřitelný a dosud nepoznaný zážitek jim jejich rybář připravil.

Podobně jako rybář, také Pán Ježíš zná všechny lidi ze svého světa. Neruší je, v klidu je s láskou a něhou pozoruje, snad si i vybírá koho a k jakému užitku vyloví z těch mnoha obyvatel celého stvoření. Každého zná jménem, pro každého má zvláštní úkol vytvořený přesně na míru jeho schopnostem. Jen s ním můžeme zažít neuvěřitelné a jinak nepoznatelné zážitky, které nám připravuje.

At' už si nás Pán Ježíš vyvolil nebo vylovil, může pro nás být velikou ctí, že našim Pánem je právě on.

(Na závěr si děti mohou napsat své jméno na rybičku jako symbol, že chtějí patřit Ježíšovi.)

Heslo: Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem si vyvolil vás.

Máme se na co těšit

Jan 16,20-23 (evangelium z pátku 6. velikonočního týdne). Smutek se změnil v radost.

Loučili jste se někdy s člověkem, kterého máte rádi, a nevíte, jak to bude bez něj dál? Pak si možná trochu dokážete představit pocity malého Honzika. Jeho maminka, ta milovaná maminka, se kterou tráví každou chvíli svého nedlouhého života, právě nasedá do oprýskané sanitky. Honzik chce za ní, ale starostlivé ruce babičky mu v tom brání: „Počkej, tam nemůžeš. Maminka musí sama.“ Chlapec se nesouhlasně vrtí a babička vysvětluje: „Maminka jede do nemocnice pro bratříčka.“ Ano, Honzik věděl, že bude mít bratříčka, dokonce se na něj i těšil, ale že bude muset být bez maminky, to mu nikdo neřekl. „Neboj, párkrát se vyspíš a maminka bude doma i s miminkem.“ V babiččině hlasu se mísí útěcha s radostnou nadějí a očekáváním.

Možná Ježíš předpokládal, že podobně se budou cítit apoštolové po jeho odchodu: „Budete sice zarmoucení, ale váš zármutek se obrátí v radost.“ Znal své apoštoly. Věděl, co krásného spolu zažili, věděl, jak touží s ním zůstat. Ale to zatím nebylo možné.

Kdo s někým zažil něco krásného, ví, co odloučením ztrácí. Jako věřící můžeme být v postavení apoštolů. S Ježíšem můžeme prožívat krásný vztah už tady na zemi při slavení svátostí, při modlitbě, při službě druhým, pobytu v přírodě či jinde. To vše je však jen malou předzvěstí věčné radosti, která nás očekává v nebi. „A vaši radost už vám pak nikdo nevezme,“ dodává Ježíš. Máme se na co těšit.

Heslo: Máme se na co těšit.

Miluješ Ježíše opravdově?

Jan 21,15-19 (evangelium z pátku 7. velikonočního týdne). Miluješ mě? Následuj mě!

„Tak takhle by to nešlo,“ překvapuje maminka Romana a očima zlostně měří obrazovku počítače, kterou syn v leknutí nestihnul přepnout. „Já myslela, že se učíš, že si chceš napravit známku, a ty si tady hraješ,“ bouchne dveřmi. „Copak ti opravdu nezáleží na tom, čím budeš?“

Ano, tak to slyšíme všude. Když chceš něčeho dosáhnout, musíš se snažit, musíš se učit, musíš trénovat, musíš si odříkat. A přece jako by dnešní evangelium toto tvrzení vyvracelo. Ježíš je přece víc než uznávaný ředitel největší firmy světa, víc než zkušený velitel kosmické lodi, víc než úspěšný vědec nebo světově proslulá herecká hvězda. Ježíš je velikán, jemuž není, nebylo a nebude rovno. V dnešním evangeliu nabízí Petrovi místo svého zástupce. Vznáší jediný požadavek. Jaký? ... Ano. „Petře, máš mě rád? Máš mě opravdu rád? Více než ti zde?“

Co asi táhlo Petrovi hlavou po takové otázce? Co má odpovědět? Možná si uvědomil, že Pán přece ví, že ho při první konfrontaci zbaběle zapřel, že občas rychleji mluví, než jedná, že není stále tichým, poslušným a se vším smířeným učedníkem. Ale když bylo potřeba, dokázal si na Pána udělat čas. Zúčastnil se všech důležitých okamžiků jeho života, přestože kvůli tomu musel opustit to, co dosud miloval nejvíc: rodinu i rybolov. Jeho slovo pro apoštoly něco znamená, berou ho jako autoritu. Co má tedy odpovědět? Ale proč si s tím dělá hlavu, vždyť Pán přece ví. Ví všechno, ví, jak ho má Petr rád.

Co bychom my odpověděli na Petrově místě? Máme Ježíše rádi? Cele a opravdově, nebo jen tehdy, kdy se nám to hodí, tehdy, když nás to nic nestojí, když něco potřebujeme? Ale proč si dělat hlavu s odpovědí - Pán přece ví. Ví všechno, ví, co nám může svěřit, v čem jsme nedokonalí, v čem je na nás spoleh a kde potřebujeme pomoci. Chceme si nechat od Pána pomoci? Opravdu nebo jen naoko, jen někdy, ano, ale ...?

Abychom v životě něčeho dosáhli, je opravdu potřeba se učit, snažit se, trénovat. Jako křesťané bychom se však neměli spokojit jen s dobrým postavením zde na zemi. Čeká nás totiž ještě jedno postavení v nebi. To je v pravomoci Ježíše a naší lásky k němu.

Heslo: Miluješ Ježíše opravdově?

Prožijeme aktivně svůj vztah k Bohu

Mk 11,11-25 (evangelium z pátku 8. týdne v mezidobí). Neplodný fíkovník.

Pomůcky: šátek na oči

Tak hezky ten den začal: Pán Ježíš vjíždí do Jeruzaléma a mnoho lidí ho vítá jako budoucího krále. V závěsu za ním jdou apoštolové a možná se už vidí na trůnu po jeho boku. Na noc se vrací do Betanie a zítra je všechno jinak. Nejprve se Pán oboří na fíkovník, který nemá plody, neboť není jeho čas, pak zpřevrací stoly směnárníků a vyhání návštěvníky z chrámu. Co to do něj vjelo? Jak k tomu přijde onen fíkovník a věřící v chrámě? Právě o věřící a víru zde jde. „Mějte víru v Boha,“ připomíná Ježíš. „Kdo nebude ve svém srdci pochybovat, ale věřit, že se stane, co říká, bude to mít.“ Jak rozumět Ježíšovým slovům?

(Zavoláme většího pomocníka, požádáme ho, aby si vyslekl mikinu a vyzul boty. Pak mu zavážeme oči šátkem a vyzveme jej, aby se popaměti oblékl a obul. Nakonec s ním vedeme hlasitý rozhovor: Bylo těžké se obléknout a obout?) Náš dobrovolník potvrdil, že činnosti, které člověk dělá často, třeba oblékání a obouvání, zvládne lehce i poslepu. Mnoho denních činností máme takto zautomatizovaných. Děláme je, aniž bychom nějak moc mysleli na to, jak a proč je děláme. Snad bychom si to zpětně i dokázali odůvodnit, ale jde o takové samozřejmosti, že už se nám staly návykem. Mohli byste jmenovat nějaké takové činnosti? ... Ano. Mimo už zmiňované oblékání a obouvání třeba běžná hygiena, pro maminku je takovou rutinou příprava snídaně a svačiny, chod domácnosti apod. Návykem se může stát i modlitba nebo návštěva bohoslužeb. Není na tom vůbec nic špatného, spíše naopak. Zvyknout si pravidelně se modlit a chodit na mši svatou je chvályhodné a žádoucí. Jen přitom musíme dávat pozor ještě na jednu věc, ke které směřuje i dnešní evangelium. Modlitba, bohoslužba, svátosti, to nejsou jen nějaké činnosti. Je to projev opravdového vztahu k živému Bohu. Jak se pozná rozdíl?

Zkuste si představit schůzku dvou mladých lidí, kteří se mají rádi, chodí spolu. Chlapec se tiskne k dívce a šeptá jí do ucha: „Miluji tě!“ A dívka chladně reaguje: „Děkuji ti za informaci.“ Vidíme, že tady je něco špatně. Mladíkova slova nebyla informací, ale vyjádřením živého vztahu k dívce.

Stejně modlitba, bohoslužba či svátosti mají být vyjádřením věřícího člověka k Bohu, přímo odpovědí člověka na Boží lásku. Nesmějí se stát pouhou automatickou činností, která nenese plody podobně jako fíkovník, jehož čas byl právě jinde nebo jako chrám, který slouží k jinému účelu než je třeba, jak se zmiňuje dnešní evangelium.

Věřte, modlete se, odpouštějte, připomíná Pán Ježíš neustále. Žijme tak, aby náš vztah k Bohu nebyl pouhým zvykem, ale setkáváním dvou osobností, které se znají a mají se rády.

Heslo: Prožívejme aktivně svůj vztah k Bohu.

Nasloucháš-li druhému, naslouchej mu celou svou bytostí

Mk 12,35-37 (evangelium z pátku 9. týdne v mezidobí). Mesiáš není syn Davidův.

Pomůcky: audiotechnika jako např. rádio, MP3/MP4, mobil apod.

Dnešní evangelium bylo velmi krátké. Možná ještě někomu zní v uších poslední věta. Víte, jaká byla? ... Ano. „A lidé mu ve velkém počtu naslouchali.“ Samozřejmě Pánu Ježíši. Komu vy rádi nasloucháte? Tedy - z jakého zdroje? Mám tady několik možností: malé dítě, starší člověk, rádio, MP3/MP4, mobil. Je zde někdo, kdo by si vybral z těchto možností nejraději rádio? Kdo MP3? Mobil? (*Přítomní se mohou přihlásit, případně přijít. Jednotlivců se můžeme zeptat, za jakých okolností by dali přednost zvolenému před jiným.*)

Posluchači Pána Ježíše měli výběr podstatně jednodušší: neznali rádio, MP přehrávače ani mobily. Měnili byste s nimi? ... Asi ne. Jsme zvyklí na všechny ty technické vymoženosti, jsme zvyklí stále něco poslouchat, získávat další a další informace. A v tom může být trochu zádrhel. Často je těch informací tolik, že se v nich ztrácíme. Už ani neposloucháme, co nám druhý říká, už předem víme, nebo si aspoň myslíme, že víme, co nám bude povídat. Máme své představy, a když je skutečnost jiná, jsme vykolejeni. Podobně jako rodiče a děti v jedné škole.

„Ta učitelka, která teď nastoupila, je výborná. Děti prý hodně naučí!“ jde městečkem zvěst o nové paní učitelce. Všichni se na ni těší. „Mami, představ si, že paní učitelka říkala, že bude známkovat všechny domácí úkoly! A kdo je nedonese, má okamžitě pětku!“ stěžoval si hned druhý den Martin. „A taky už nebudu sedět v předposlední lavici u okna, jak jsem byl vždycky zvyklý. Prý se musíme každý týden po řadách střídát.“ A novinek bylo víc. Nová paní učitelka si s dětmi povídala mnohem méně a o jiných věcech, než byly zvyklé, víc je nutila k učení, k samostatnému vyhledávání informací, dávala důraz na jiné věci než předchozí paní učitelka, její kritéria hodnocení byla také úplně jiná. V deníčku dětem přibývalo množství známek, slovních hodnocení a pozvánek rodičům ke spolupráci nebo přímo k návštěvě školy. To nikdo nečekal. Tohle že je výborná paní učitelka? Váhaly děti a rodiče jim přizvukovali. O výborné učitelce měli úplně jiné představy.

V dnešním evangeliu na tom byl Pán Ježíš do jisté míry podobně. I o něm jako Božím Synu měli lidé úplně jiné představy. Přestože se jim snažil vysvětlit slova biblických proroků, kteří jej představovali, posluchači jej moc nechápali. Přitom evangelium potvrzuje, že mu rádi naslouchali.

Stejně tehdy jako dnes nestačí druhému jen naslouchat, ale dávat pozor na to, co říká, uvědomovat si to, přijímat to do svého nitra - tedy naslouchanému otevřít své srdce a celou svou mysl. Být ochoten ve chvíli hovoru nezvýrazňovat své já, ale nastavit se na přijetí slov i myšlenek druhého, snažit se pochopit, co mi chce doopravdy sdělit, na čem mu záleží.

Heslo: Nasloucháš-li druhému, naslouchej mu celou svou osobou (bytostí).

Nenechme se svést ke hříchu

Mt 5,27-32 (evangelium z pátku 10. týdne v mezidobí). Svádí-li tě tvé oko.

V dnešním evangeliu zaznívají z úst Pána Ježíše neobvykle tvrdá slova. Spíš než k přemýšlení nad doslovným zněním nás mají vyburcovat k zamyšlení, jak velkým zlem je hřích. Dvakrát se výslovně připomíná, že je lépe, aby naše tělo utrpělo újmu, než aby v pořádku přišlo do pekla. Biblické peklo není pohádkovým peklem s čerty, které lze lehce přelstít. Peklo je opakem Boží lásky. Kdosi řekl, že peklo je skládkou věčné bolesti, utrpení a zla, je temnou nocí bez naděje svítání. Ježíš nás před peklem důsledně a opakovaně varuje. A nejen před ním. Také před tím, co do pekla přivádí: před hříchem i vším, co nás k němu svádí, i když to zpočátku vypadá jako nevinná zábava.

Venda a Milan jsou velcí bratři. Aspoň si to o sobě myslí. A asi si to myslí i jejich maminka. Jinak by jim přece čas od času nesvěřovala jejich malou sestřičku, aby ji pohlídali. Dnes ji sřeží před obchodem. Maminčino „hned jsem zpátky“ se však protahuje a kluky už stát u kočárku se spícím miminkem nebaví. „Co kdybychom se i s kočárkem mamince schovali?“ napadá Vendu. „Myslíš, že by se maminka bála? Pojd’

zkusíme to!“ navádí bratra. Milan přemýšlí. Co by asi maminka dělala? Možná by se lekla, že je někdo sebral. To on, Milan, by se asi rozplakal. A co maminka? Ne, rozplakat maminku nechce. Na to ji má příliš rád. „Ne, takové věci se dělat nebudou. A nesváděj mě!“ odmítá příkře bratra.

Milan odolal. Jsme také dost pevní odolávat zlu? Nenecháváme se svádět lákavými nabídkami? Milan si představil následky svého jednání a to rozhodlo. Jednejme se stejnou rozvahou. Promýšlejme dopředu následky, abychom jednou mohli vejít s neporušenou duší do nebeského království k Otci, který nás má nekonečně rád.

Heslo: Nenechme se svést ke hříchu.

Shromažďujte si poklady v nebi

Mt 6,19-23 (evangelium z pátku 11. týdne v mezidobí). Mějte poklad v nebi.

Lukáš dnes nemohl dospat. Rychlým krokem se sice blížily prázdniny, ale kvůli těm to nebylo. Lukáš s kamarády, bratrem, tatínkem a jedním archeologem měl dnes vyzvednout poklad. Nevěříte? Lukáš bydlel nedaleko jedné středověké hradní zříceniny. Kam paměť obyvatel vesnice sahala, zřícenina byla vždy cílem klukovských her. Ústní tradice říkala, že v ní je ukryt poklad loupeživého rytíře. Mnoho kluků i dospělých se už pokoušelo onen bájný poklad najít, ale nikdy se to nikomu nepovedlo. Teď se zdálo, že to bude jinak. Lukášův starší bratr se totiž ve své bakalářské práci zabýval historií zmiňované zříceniny. Prostudoval všemožné historické prameny, přečetl mnoho zápisů ve starých pozapomenutých kronikách, mimo jiné i zvěsti o pokladu a možném místě jeho uložení. Když pak o svých výzkumech povídal doma, Lukášovi zasvítily oči: „Co když tam ten poklad opravdu je?“ „No jistě, a čeká na tebe!“ opáčila maminka. „Kdyby tam byl, už dávno by ho někdo vykopal!“ Lukášovi však bratrova slova nedávala spát. Jakmile měl chvíli, už byl s kamarády na zřícenině. Tajně, aby nevzbudili podezření dalších lidí, kopali v místě, které Lukáš určil podle bratrova vyprávění. Nic nedbali na bolestivé puchýře na ruku, na bolavá záda při vynášení těžkých kamenů, na déšť nebo naopak pražící slunce. Jejich úsilí podpořil i půjčený detektor kovu. Ano, něco tam je! Dnes by se konečně měli dovědět, co to je. Tatínek pozval svého známého archeologa a kluky omluvil ze školy. Konečně! V určený čas se všichni vydali směrem ke zřícenině. Přestože v noci byla bouřka a rozbahněla jedinou strmou přístupovou cestu, výprava postupovala rychle vpřed. Poslední úsek vzali kluci poklusem. „Ne! To ne!“ vzneslo se najednou bolestně nad hlavami prudce oddechujících dospělých. Místo, včera večer ještě pečlivě přikryté mohutnými větvemi, bylo rozryté krompáči a lopatami. Poklad byl nenávratně ztracen.

Můžeme se jen domnívat, co by asi kluci našli. Co si představujete pod slovem poklad? ... Ano. Je to něco, co má podle nás velkou cenu. Chtěli byste najít poklad? ... Co byste s ním dělali? ... Protože poklad by chtělo hodně lidí, asi byste ho nejdříve museli hodně opatrovat, chránit, přemýšlet, co s ním, jak nejlépe ho využít. Pokladu tak člověk věnuje svůj čas i své srdce. Dnešní evangelium říká, co se děje s pokladem dál: stárne, zevšední, může zrezivět, rozpadnout se, být napaden škůdci zvířecími či lidskými. Co má v lidských očích cenu pokladu, nemusí mít stejnou cenu v očích Božích. Bůh nám staví na oči jiný poklad: ten nerezaví, neztrácí hodnotu, nemusíme ho chránit před zloději. Co je to za poklad? Je to poklad umístěný v nebi. Jeho garantem je sám Bůh. Bdí nad pokladem, který si vytváříme v nebi pro věčný život svými skutky, které děláme pro druhé, svými dary, které věnujeme druhým.

Heslo: Shromažďujte si poklady v nebi.

Chceš? Můžeš

Mt 8,1-4 (evangelium z pátku 12. týdne v mezidobí). Chceš-li, můžeš mě očistit.

Pomůcky: flanelogram

Konečně se blíží prázdniny. Mnozí je už jistě máte detailně rozplánované víte, kde budete, máte představy o tom, co tam budete dělat. V životě máme mnoho plánů, často hodně podrobných. Některé vyjdou podle očekávání, jiné jsou lepší, další se třeba úplně zvrtnou a přinesou nám zklamání. Jaké zklamání asi musel prožívat člověk, který zjistil, že má malomocenství? Všechny jeho plány jsou k ničemu. Opravdu je situace beznadějná? V čele zástupu se blíží Ježíš. „Pane, chceš-li.“ Pane, chceš-li mi pomoci, chceš-li pro mne něco udělat, chceš-li udělat dobro, chceš-li se mnou spolupracovat, chceš-li obrátit můj smutek v radost. Malomocný měl odvalu. Nešel za Ježíšem se slovy: prosím, tě, udělej, ale nechával výsledek plně v jeho ruce: „Pane, chceš-li.“ A Pán chce. Pomáhá, naději proměňuje ve skutečnost. Vzápětí se situace jakoby obrací. „Jdi, nikomu o tom neříkej, ukaž se kněžím a obětuj Bohu!“ nařizuje. „Zbytečně o tom nemluv, ale žij podle toho, co jsi zakusil.“

Blíží se prázdniny. Nebudete svázáni tolika povinnostmi, zato na výletech a dovolených potkáte mnoho lidí. Můžete mezi nimi potkat i Ježíše? ... Matka Tereza kdysi říkala, že v každém člověku hledá Ježíše. Samozřejmě asi Ježíše nepotkáme jako člověka z masa a kostí, ale tak jako my ve svém srdci nosíme Ježíše,

mohou ho nosit i jiní lidé. Případně ho mohou v nás, křesťanech hledat. Ježíši můžeme být kdykoliv blízko tím, že s ním spolupracujeme, propůjčujeme mu své nohy a ruce k pomoci druhým, svá ústa k dobrému slovu, své uši k naslouchání. V různých prázdninových situacích pak můžeme rozeznat Ježíšovu výzvu podobnou výzvě malomocného: „Ty, Hano (*jmenovat křestní jména přítomných dětí*), chceš-li, můžeš pomoci! Můžeš udělat dobro, můžeš obrátit smutek v radost, můžeš naplnit naději, můžeš se mnou spolupracovat. Chceš?“ Jen na tobě záleží.

Heslo: Chceš? Můžeš.

Ježíšovo srdce je plné lásky, dobroty a blízkosti

Jan 19,31-37 (evangelium ze slavnosti Nejsvětějšího srdce Ježíšova).

Pomůcky: dvě až tři krabice zabalené jako dárky značně rozdílných velikostí, s nápisy na odvrácené straně krabic VODA - VÍNO, CHLĚB + VÍNO - TĚLO + KREV

Dostáváte rádi dárky? ... Já zde mám tři. Kdybyste si měli jeden vybrat, který by to byl? (*Pro ilustraci zavoláme menší dítě a necháme je ukázat, který z dárek by si vybralo. Propustíme.*) Pokud nevíme, co který dárek ukrývá, předpokládám, že většina z nás by sáhla po tom největším. Od koho dostáváme dárky? ... Ano. Od těch, kteří nás mají rádi. Dárky máme většinou spojené s narozeninami, Vánocemi, svátky. Často s nimi souvisejí oslavy a hostiny.

Víte, které velké hostiny se Pán Ježíš účastnil na počátku své veřejné činnosti? ... Ano. Svatby v Káně Galilejské. Došlo tam k jeho prvnímu zázraku. Co se tam stalo? ... Ano. Pán Ježíš proměnil vodu ve víno. S trochou nadsázky bychom mohli říct, že to byl jeho veliký dar novomanželům, protože víno právě velmi potřebovali a Ježíšův dar je zachránil od velkých nepříjemností. (*Zavolaný pomocník viditelně přidrží nápis VODA - VÍNO.*)

Víte, kterou hostinu naopak slavil Pán Ježíš ve svém životě naposledy? ... Ano. Poslední večeři. I tedy hrál Ježíšův dar důležitou roli. Víte, co bylo oním darem? ... Ano. Pán Ježíš dal apoštolům a přes ně všem věřícím největší dar - sám sebe pod způsobou chleba a vína. Při každé mši svaté se tento dar znovu zpřítomňuje. (*Další pomocník bere do rukou nápis CHLĚB + VÍNO - TĚLO + KREV.*)

Mezi těmito dvěma hostinami, které ohraničují začátek a konec Ježíšovy veřejné činnosti, bychom v Bibli našli i jiné hostiny, kterých se Pán zúčastnil. Podle evangelistů při nich vždy bývalo výrazně přítomno i Ježíšovo srdce otevřené pro radosti i bolesti přítomných. Vzpomeňme třeba na hostinu u celníka Zachea, na hostinu v domě farizeje Šimona, kde odpustil hříšné ženě, nebo v domě jiného farizeje, kde uzdravil nemocného muže.

Pán Ježíš se rád setkával se svými přáteli na hostinách, rád si na oněch hostinách nové přátele vytvářel. Také my patříme mezi Ježíšovy přátele. To pro nás zemřel na kříži. Voják mu probodl kopím srdce, z něhož vyšla krev a voda, jak připomíná dnešní evangelium. Ježíšova voda a krev nás doprovází celým našim křesťanským životem. Hned na jeho začátku nás kněz pokřtil vodou (*Můžeme ukázat na nápis VODA*). Stali jsme se Božími dětmi a byli přičleněni k Pánu Ježíši. O pár let později se mnozí z nás setkali a stále setkávají na hostině mše svaté s Pánem Ježíšem pod způsobou chleba a vína (*nápis VÍNO*), když přijímají jeho Tělo a Krev (*nápis*). I mimo jakoukoliv hostinu se na něj můžeme obracet se svými radostmi i starostmi jako na svého nejlepšího kamaráda, který nikdy nezklame, ale vždy opravdu pomůže.

Dnes slavíme svátek Nejsvětějšího srdce Pána Ježíše. Srdce je pro nás lidí symbolem lásky, symbolem dobroty a blízkosti druhého. Bůh kdysi přijal lidské srdce, aby nám pomohl pochopit, jak nás má rád, jak je dobrý a jak nám chce být blízký.

Na začátku jsme začali dárky. Blíží se prázdniny a s nimi konec školního roku. Mnozí možná očekávají dárky za vysvědčení. Co kdybychom to letos zkusili trošinku doplnit? Co kdybychom se stali nejen příjemci, ale i dárci? Dárci dobroty lidem kolem sebe. Máme dva měsíce na to, abychom se pokusili co nejvíce připodobnit Pánu Ježíši rozdáváním dobra druhým. A nemusí to být nic světoborného. Stačí být ochotný, laskavý, zdravit, děkovat - jistě najdete hodně drobností, které přinášejí dobré vztahy s druhými.

Heslo: Ježíšovo srdce je plné lásky, dobroty a blízkosti.